

379.159

พ๑๕๗๗

ร.3

การสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา
/

ปริญญานิพนธ์

ของ

เพ็ญนภา สำเลิศรัมย์
/

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๒๒

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ขวลิตอำรง)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้การช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ปริญญานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ทุกขั้นตอนด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชาวนา ขวลิตธำรง กรรมการสอบปากเปล่า ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินและเกณฑ์การประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาระดับประถมศึกษา รวมทั้ง ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ และเพื่อนๆ เอกการวัดผลการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นที่ 4 ที่ได้ให้การช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมาจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

คุณประโยชน์และแนวทางอันพึงมีที่ได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอน้อมรำลึกแด่คุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความเมตตา ให้แรงบันดาลใจ สนับสนุนการศึกษา จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี พระคุณนี้หาที่เปรียบไม่ได้

เพ็ญนภา สำเลิศรัมย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
1. การดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน.....	6
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน และเทคนิควิธีการประเมินสถาบัน การศึกษา.....	8
3. งานวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้เทคนิคเดลฟาย.....	29
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
กลุ่มตัวอย่าง.....	39
วิธีการสร้างแบบประเมิน.....	40
การทดลองใช้แบบประเมิน.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมิน.....	56
ตอนที่ 2 การสร้างคู่มือประกอบการประเมิน.....	99
ตอนที่ 3 การหาเกณฑ์การประเมิน.....	99
ตอนที่ 4 การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน.....	100
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	101
การสร้างแบบประเมิน คู่มือประกอบการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน.....	101

บทที่	หน้า
การหาความเชื่อมั่น.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล.....	109
ข้อเสนอแนะ.....	111
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	118
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	186

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญกับค่าความคลาดเคลื่อน.....	22
2 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านคุณลักษณะ ของนักเรียนที่พึงประสงค์รอบแรก.....	57
3 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านวิชาการ รอบแรก.....	62
4 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านธุรการ ปกครอง และบริการรอบแรก.....	68
5 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความพร้อม ด้านปัจจัยการจัดการศึกษารอบแรก.....	72
6 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนรอบแรก.....	76
7 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านคุณลักษณะ ของนักเรียนที่พึงประสงค์รอบสุดท้าย.....	79
8 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านวิชาการ รอบสุดท้าย.....	84
9 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านธุรการ ปกครอง และบริการรอบสุดท้าย.....	89
10 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความพร้อม ด้านปัจจัยการจัดการศึกษารอบสุดท้าย.....	93
11 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนรอบสุดท้าย.....	96
12 แสดงจำนวนข้อที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบประเมิน.....	99
13 แสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้าน.....	100

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ส่วนประกอบของระบบการวางแผนและบริหารงานองค์การ.....	10
2 องค์ประกอบขององค์การในเชิงระบบเปิด.....	11
3 องค์ประกอบสำคัญในการควบคุมองค์การ.....	12
4 ขั้นตอนการบริหารโดยวัตถุประสงค์.....	13
5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ ตลอดจนความประพฤติปฏิบัติและคุณธรรมของบุคคล บ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชน ได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมในทุกๆ ด้าน เยาวชนในบ้านเมืองนั้นก็จะเป็นพลเมือง ที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถจะธำรงรักษาประเทศชาติไว้ได้และพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ดังนั้น ผู้มีหน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนทุกฝ่ายทุกระดับจึงต้องถือว่าตนเองมีความรับผิดชอบ อย่างสำคัญต่อบ้านเมืองในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้การศึกษาแก่เยาวชนให้ถูกต้อง เทียบตรง และ สมบูรณ์โดยเต็มกำลังความสามารถ (ไพโรวัลย์ พัทธกษาสาลี. 2538 : 255)

สถานศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสถานศึกษาแห่งแรก ที่ให้การศึกษาแก่เด็กในวัย ที่เด็กกำลังเจริญเติบโตเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้แก่พลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ คุณภาพของประชาชนในชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาด้วย นักเรียนระดับประถมศึกษาจะเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีมีความรู้ ความสามารถมากน้อยเพียงใด นั้น จะขึ้นอยู่กับความสามารถ เทคนิค และกลวิธีในการสอน ตลอดจนความตระหนักและเอาใจใส่ ของครูผู้สอนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 6) ดังที่ ม.ล.ปิ่น มาลากุล (2518 : 6) กล่าวไว้ว่า การศึกษา เป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมหรือวัฒนธรรม ซึ่งต้องอาศัย กำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ ส่วนคนจะมีคุณภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการจัดการ ศึกษา สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการ ให้การศึกษา ให้ความรู้ เพื่อปลูก ฝังเยาวชนของชาติให้มีความรู้ ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อชาติของตนเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของ ชาติต่อไปในอนาคต ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นองค์กรที่ทางสังคมจัดตั้งขึ้น และมีกรรมวิธีที่ดำเนินการ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

การประเมินเป็นสิ่งที่จะต้องทำควบคู่ไปกับระบบการศึกษาซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบถึง สถานการณ์ของระบบการศึกษา ประกอบด้วยความเหมาะสมของหลักสูตร สถานภาพของผู้สอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การบริหารของสถาบันการศึกษา สภาพแวดล้อม สังคม ตลอดจนชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การ สรุปรูปแนวทางการดำเนินงานทางการศึกษา (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2535 : 91) การประเมินผล ตามจุดมุ่งหมาย (Preordinate) เป็นการประเมินตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน โดยมีการ ตั้งสมมติฐาน และตามความคาดหวังไว้ล่วงหน้า แล้วหาข้อมูลตามจุดมุ่งหมายหรือสมมติฐาน เพื่อวางแผนเก็บข้อมูลตามสมมติฐานนั้นแล้วประเมินตามสภาพที่เกิดขึ้น (Responsive) (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2538 : 55 - 56)

ปัจจุบันสถานศึกษาระดับประถมศึกษาได้จัดการศึกษาให้กับเยาวชนไทยทุกคน เนื่องจากการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน จากการติดตามของกรมวิชาการ ในปี พ.ศ. 2535 และ ปี พ.ศ. 2537 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความคิดในวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ การคิดและแก้ปัญหา การพัฒนาอาชีพ มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละลดลง (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. 2537 : 14) กรมวิชาการ ได้ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน เพื่อเป็นหนทางหนึ่งในการที่จะกระตุ้นให้สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการศึกษาโดยมีการรักษาและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น มีการติดตามผลการเรียนการสอนสม่ำเสมอ การดำเนินการประเมินและคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เกิดขึ้นจากน้ำพระทัยอันเปี่ยมด้วยพระเมตตาขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ทรงมีพระราชปรารภแต่ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) ในปี พ.ศ. 2506 ว่าหากโรงเรียนใดจัดการเรียนการสอนดีทำให้นักเรียนประพฤติดีและมีความรู้ดีก็สมควรให้รางวัลนักเรียนและโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเหล่านั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้กรมวิชาการรับผิดชอบดำเนินงาน โดยได้รับความร่วมมือจากกรมต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามพระราชปรารภตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ปัจจุบันการดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานได้จำแนกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา และสถานศึกษาวิชาชีพ ซึ่งการคัดเลือกใช้วิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการออกประเมินโดยใช้แบบประเมินที่กรมวิชาการได้จัดทำขึ้นการประเมินใช้การสังเกต สัมภาษณ์ และพิจารณาหลักฐาน และหรือร่องรอยที่ปรากฏ (กรมวิชาการ. 2539 : 1)

เกณฑ์การประเมินที่กรมวิชาการสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 (กรมวิชาการ. 2538 : 31) มี 5 ด้าน คือ ผลการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือประชาชน และผลงานที่สนองจุดประสงค์เฉพาะหรือกิจกรรมดีเด่น ซึ่งได้ใช้มาเป็นเวลากว่า 5 ปีแล้ว ผู้วิจัยเห็นควรจะได้มีการปรับปรุงแบบประเมินและเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยได้ศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการสร้างแบบประเมินแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์และได้แนวทางในการพัฒนาแบบประเมินในการดำเนินงานคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน เพื่อให้ได้สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนดี ทำให้นักเรียนประพฤติดี และมีความรู้ดี สมดังพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษา เพื่อคัดเลือกเข้ารับรางวัลพระราชทานในระดับอื่นๆ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบประเมินสำหรับใช้ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา พร้อมคู่มือการประเมิน
2. เพื่อหาเกณฑ์ ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา จะทำให้ได้แบบประเมินที่มีคุณภาพพร้อมคู่มือการประเมินจำนวน 1 ฉบับ และได้เกณฑ์ใช้ในการประเมินสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา ซึ่งคาดว่าจะประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของกรมวิชาการในการดำเนินงานคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน และได้แนวทางในการพัฒนาแบบประเมินและเกณฑ์ในการประเมินสถานศึกษาเข้ารับรางวัลพระราชทานในระดับอื่นๆ ต่อไป อีกทั้งผลจากการประเมินจะทำให้บุคลากรของสถานศึกษาได้ทราบข้อมูลสารสนเทศ จากการทำงานของตนเอง อันจะเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพิจารณาแบบประเมิน ซึ่งสร้างโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ที่ได้มาจากการเจาะจงเลือก โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านที่จะประเมินทั้ง 5 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
2. งานด้านวิชาการ
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล นิเทศติดตามสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์ด้านการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลต่างๆ ในระดับประถมศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบบประเมิน คือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานสถาบันราชภัฏ และทบวงมหาวิทยาลัย รวมจำนวน 20 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เกณฑ์การประเมิน จะใช้ในการตัดสินว่าสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินเพื่อคัดเลือกเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้ในระดับสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์

3. ตัวแปรที่ใช้ในการสร้างแบบประเมิน มี 5 ด้าน ดังนี้

- 3.1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
- 3.2 งานด้านวิชาการ
- 3.3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
- 3.4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
- 3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานศึกษาที่ได้รับรางวัล หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันที่ได้รับการคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาดีเด่นสมควรได้รับพระราชทานรางวัลจากองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

2. แบบประเมิน หมายถึง ข้อกำหนดที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการประเมินสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา ว่าจัดการศึกษาได้มาตรฐานหรือไม่ สร้างโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งในการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จะพิจารณาจากประเด็นในด้านต่อไปนี้

2.1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่สถานศึกษาต้องการ เช่น การมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ การมีสุขภาพพลานามัยที่ดี การมีกิริยามารยาทที่ดี การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

2.2 งานด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการจัดการ การควบคุม การอำนวยการ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความสามารถทางด้านวิชาการของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ หมายถึง การบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและการกำกับดูแลเกี่ยวกับงานธุรการ ปกครอง และบริการ

2.4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ เช่น ตัวนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งข้อมูลทางวิชาการ

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และรับการถ่ายทอดความรู้ให้แกกันรวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

3. เกณฑ์การให้คะแนน หมายถึง ระดับคะแนนที่ใช้ในการให้คะแนนแต่ละข้อในแบบประเมินที่จะตัดสินว่าสถานศึกษานั้นได้คะแนนสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งคะแนนการผ่านเกณฑ์ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การนิเทศติดตามสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์ด้านการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลต่างๆ ในระดับประถมศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน เช่น นักวิชาการศึกษา นักวิชาการสอบ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการสร้างแบบประเมิน เพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับ ประถมศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับดังนี้

1. การดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน
 - 1.1 ความเป็นมา
 - 1.2 หลักเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินและเทคนิควิธีการประเมิน
 - 2.1 ความหมายของคำว่าประเมิน
 - 2.2 สิ่งที่ได้จากการประเมิน
 - 2.3 เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน
 - 2.4 บทบาทของการประเมินและการควบคุมองค์การ
 - 2.5 การพัฒนาระบบการประเมินทางการศึกษา
 - 2.6 เทคนิคการประเมินแบบเดลฟาย
 - 2.7 เทคนิควิธีการประเมินสถาบันการศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้เทคนิคเดลฟาย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา

1. การดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

1.1 ความเป็นมา

กรมวิชาการ (2538 : 2-3) ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ได้จัดขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งมีกระแสพระราชดำรัสแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล. ปิ่น มาลากุล) เมื่อ พ.ศ. 2506 ว่า “มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดี และมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวม นักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัล” เพื่อเป็นการสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ และเพื่อเป็นการสนองนโยบายด้านการศึกษา ที่มุ่งให้ประชาชนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งในด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เน้นประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนความร่วมมือแห่งสถาบันการศึกษา กับสังคม กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบหมายให้กรมวิชาการร่วมกับกรมต้นสังกัดของสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ซึ่งในการดำเนินงานระยะแรกได้คัดเลือกนักเรียนโดยพิจารณาจากผลคะแนนการสอบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 5) ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด 50 คนแรกของแต่ละแผนก คือ แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ และแผนกทั่วไป มาประกอบการพิจารณาเพื่อรับพระราชทานรางวัล ส่วนการคัดเลือกโรงเรียนพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้ผลดี

ด้วยการพิจารณาผลการสอบประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนที่สอบได้ลำดับที่ 1 - 50 คนแรกของทุกแผนกวิชาชั้น ม.ศ. 1 - 5 ที่โรงเรียนใดและให้คะแนนแก่โรงเรียนที่นักเรียนคนนั้น เรียนอยู่ ชั้นละ 1 คะแนน โรงเรียนที่ได้คะแนนมากที่สุด 9 โรงเรียนแรกจะได้รับพระราชทาน โล่ ชมเชยเป็นรางวัลพระราชทาน ในปีการศึกษา 2507 ได้เพิ่มหลักเกณฑ์รางวัลสำหรับระดับ ประถมศึกษาเพิ่มรางวัลชมเชยเป็น 12 รางวัล พระราชทานแก่นักเรียนในภาคการศึกษาทั้ง 12 ภาค ภาคละ 1 คน และเพิ่มรางวัลเป็นโล่สำหรับพระราชทานแก่โรงเรียนที่ได้รับรางวัลติดต่อกันถึง 3 ปี

ต่อมาปี พ.ศ. 2518 ได้มีการออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทาน แก่นักเรียนและโรงเรียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2518 เพื่อแก้ไขเรื่องกำหนดอายุของนักเรียน การดำเนินงานสอบคัดเลือก กำหนดเวลาของการดำเนินงานและชื่อหน่วยราชการซึ่งเปลี่ยนตามที่ กำหนดในประกาศเนื่องจากการแบ่งส่วนราชการในกระทรวงศึกษาธิการใหม่

พ.ศ. 2522 ได้ปรับระเบียบใหม่มีสาระที่สำคัญคือ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการ คัดเลือกนักเรียนและโรงเรียน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน และได้ปรับการดำเนินงานโดยในปี การศึกษา 2523 ให้กรมวิชาการร่วมกับกรมต้นสังกัดโรงเรียน จัดทำแบบประเมินโรงเรียนและคู่มือ การประเมินให้สอดคล้องกับจุดหมาย หลักการ โครงสร้าง เกณฑ์การใช้หลักสูตรและระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน

พ.ศ. 2527 ให้โรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานแล้วมีสิทธิในการจัดทำป้ายเพื่อแสดงว่า โรงเรียนได้จัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเยี่ยม และได้รับรางวัลพระราชทาน โรงเรียนที่ได้รับสิทธิใน การจัดทำป้ายแล้ว ไม่ต้องมาแข่งขันคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทานอีก แต่โรงเรียนจะต้อง รักษามาตรฐานการศึกษาไว้หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้วคณะกรรมการจะยกเลิกสิทธิในการ แสดงป้ายนั้น

ปัจจุบันการดำเนินงานได้ใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. 2534 โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการคัดเลือกสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษา หมายความว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา และสถานศึกษาวิชาชีพ ตามแผนการศึกษาชาติฉบับปัจจุบัน ทั้งของรัฐและของเอกชน

2. การคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน พิจารณาจากผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 5 ด้าน คือ ผลการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือประชาชน และผลงานที่สนองจุดประสงค์เฉพาะหรือกิจกรรมดีเด่น

จากการศึกษาเอกสารจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทานได้มีการปรับและพัฒนาให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันอยู่เสมอ

1.2 หลักเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา

กรมวิชาการ (2540 : 2) ได้สรุปเกณฑ์การประเมินสถานศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานจะต้องสามารถจัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่นในด้านต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
2. งานวิชาการ
3. งานธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
5. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
6. ความดีเด่นของสถานศึกษา

สถานศึกษาที่จะได้รับรางวัลพระราชทาน จะต้องได้ค่าเฉลี่ยรายชื่อของคะแนนการจัดการศึกษาได้มาตรฐานดีเด่นแต่ละด้านไม่ต่ำกว่า 2 ได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานดีเด่นของทุกด้านไม่ต่ำกว่า 3 และได้ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมการจัดการศึกษาทุกด้านได้มาตรฐานดีเด่นสูงสุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน และเทคนิควิธีประเมินสถาบันการศึกษา

2.1 ความหมายของคำว่าประเมิน

อัลคิน (Alkin. 1972 : 372) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการค้นหาการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานสรุปสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจในแนวทางเลือกที่เหมาะสมจากแนวทางต่างๆ ที่มีอยู่

ครอนบัค (Cronbach. 1976 : 432) กล่าวว่า การประเมินคือการรวบรวมและการให้ความรู้ในการตัดสินใจ

สเตก (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2535 ;178 อ้างอิงมาจาก Stake. 1971) ได้ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า เป็นการบรรยายและตัดสินคุณค่าโปรแกรมการศึกษา ซึ่งเน้นเรื่องการบรรยายสิ่งที่จะถูกประเมิน โดยอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่า

อึ้ง บัควรี (2532 : 298) ได้ประมวลความหมายของการประเมินผลไว้ 4 ความหมายคือ

1. การประเมินผล หมายถึง การวัดผล (Thorndike and Hagen. 1961 and Ebel. 1965)
2. การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับจุดประสงค์ (Tyler. 1950)
3. การประเมินผล คือ การตัดสินคุณค่าเชิงวิชาชีพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
4. การประเมินผล คือ กระบวนการของการกำหนดรวบรวม และประมวลข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ (Stufflebeam. 1971) นิยามนี้ชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมที่ต้อง

กระทำ 3 อย่าง คือ การกำหนดสิ่งที่จะต้องประเมินผล การรวบรวมข้อมูลที่เป็นด้วยการตัดสินใจ การประมวลข้อมูลเสนอเพื่อการตัดสินใจ

วิโรจน์ สารัตนะ (2532 : 235 - 236) ได้ประมวลความหมายของการประเมินผลไว้ว่า

1. การประเมินผล หมายถึง การดำเนินงานเพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลของความเบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

2. การประเมินผล หมายถึง กิจกรรมเกี่ยวกับการตรวจวัดและวิเคราะห์ถึงผลการปฏิบัติโดยนำไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

3. การประเมินผล หมายถึง การนำเอาผลที่ได้จากการแปลงแผนและโครงการไปสู่การปฏิบัติมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้

4. การประเมินผล หมายถึง กระบวนการกำหนดคุณภาพ หรือจำนวนของความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดล่วงหน้า

5. การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบผลการกระทำกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้นเป็นเครื่องพิจารณาดำเนินการเป็นการวัดการปฏิบัติงานหรือผลงานแท้จริงที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

อรนุช อยู่ทิม (2539 : 29) ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่า การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบโดยรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและเอาผลนั้นไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อที่จะทราบว่า การปฏิบัติงานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

ดังนั้น การประเมิน จึงหมายถึง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตัดสินว่าการปฏิบัติงานนั้นๆ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

2.2 สิ่งที่ได้จากการประเมิน

กูบา และลินคอล์น (สมคิด พรหมจรรย์ และปรัชญา พวงแก้ว. ม.ป.ป. : 43 ; อ้างอิงมาจาก Guba and Lincoln. 1981) กล่าวว่า การประเมินต้องให้ได้สารสนเทศ 5 ประการ คือ

1. การบรรยายสารสนเทศสิ่งที่ประเมินและเงื่อนไข
2. สารสนเทศความรู้สึก หรือการตอบสนองต่อสิ่งที่ประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มต่างๆ
3. สารสนเทศจากประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. สารสนเทศที่เกี่ยวกับค่านิยมของสิ่งที่ประเมิน
5. สารสนเทศที่เกี่ยวกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการตัดราคา และคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

2.3 เกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

สมคิด พรหมจรรย์และปรัชญา พวงแก้ว (สมคิด พรหมจรรย์ และปรัชญา พวงแก้ว. ม.ป.ป. : 44) ได้สรุปไว้ว่า ไทเลอร์ (Tyler. 1950) โพรวิส (Provus. 1971) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 1969) อัลคิน (Alkin. 1969) และครอนบัท (Cronbach. 1963) เป็นนักประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก โดยเน้นพิจารณาว่าสิ่งที่ถูกประเมินได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ จึงเป็นฐานเบื้องต้นของการประเมิน เกณฑ์อื่นๆ อาจหาได้จากการชี้แจงซึ่งกันเป็นความจำเป็น หรือความต้องการของลูกค้า คุณค่าหรือแนวคิดที่เป็นค่านิยมของสังคม มาตรฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับอยู่แล้วจากการกำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ หรือคุณภาพของสิ่งที่ยอมรับว่าเป็นเลิศในแขนงที่ประเมิน

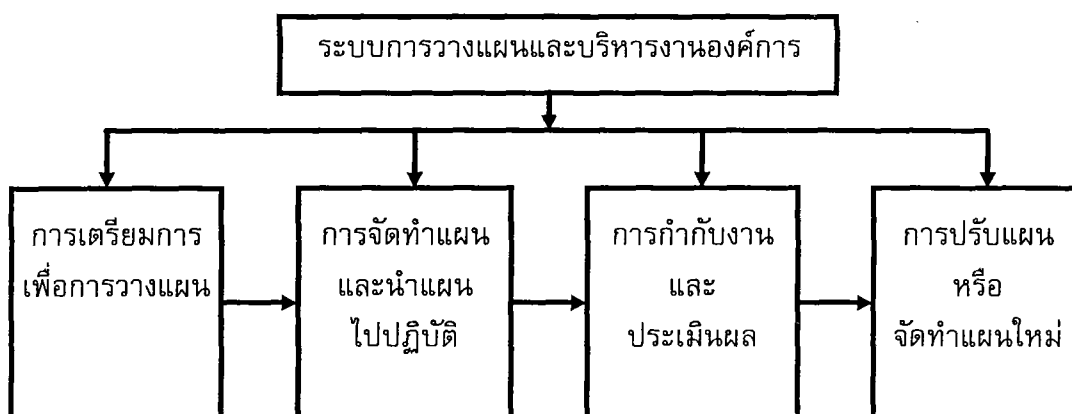
ผู้เชี่ยวชาญการประเมินส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า เกณฑ์การประเมินจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมิน โดยถือว่าหน้าที่ของนักประเมินจะต้องหาเกณฑ์ที่มีความเที่ยงตรงและสมเหตุสมผลให้ได้ไม่ว่าจะกำหนดโดยนักประเมินเองหรือเอามาจากผู้อื่นก็ตาม

2.4 บทบาทของการประเมินและการควบคุมองค์การ

องค์การเป็นหน่วยของการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาที่มีลักษณะสำคัญประการหนึ่ง คือ การปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย และมาตรฐานที่กำหนดไว้ การปฏิบัติการนี้จะต้องอาศัยการวางแผนและบริหารงาน ซึ่งต้องมีการจัดระบบงานให้เหมาะสมเพื่อรองรับการบริหารงานนั้นๆ ระบบการวางแผนและบริหารงานองค์การประกอบด้วยระบบย่อย 4 ระบบ คือ

1. การเตรียมการเพื่อการวางแผน
2. การจัดทำแผนและนำแผนไปปฏิบัติ
3. การกำกับงานและประเมินผล
4. การปรับแผนหรือจัดทำแผนใหม่

(สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2528 : 3-4) ดังแสดงในภาพประกอบ 1

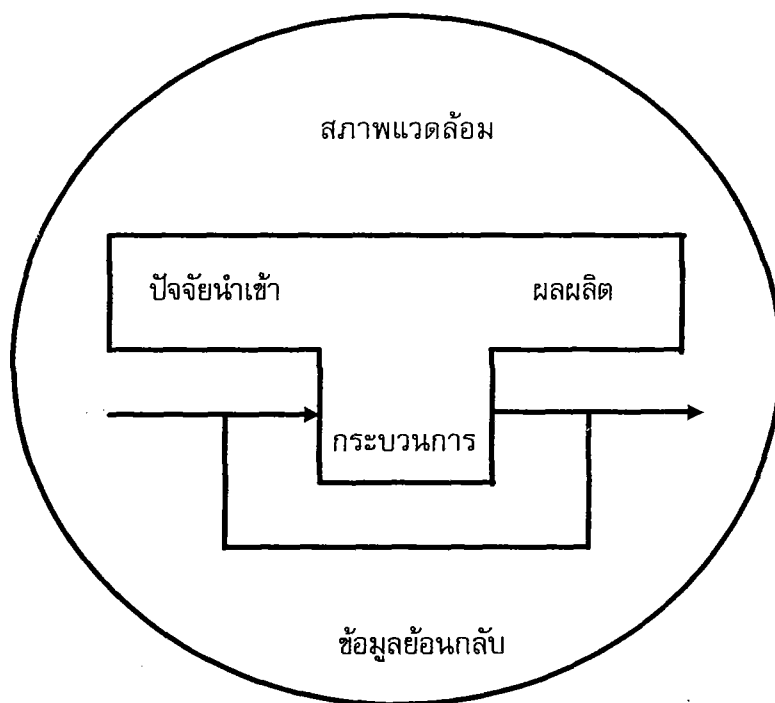

ภาพประกอบ 1 ส่วนประกอบของระบบการวางแผนและบริหารงานองค์การ

จากภาพประกอบ 1 แสดงให้เห็นถึงระบบย่อยของระบบการวางแผนและบริหารงานองค์การ ซึ่งมีลักษณะเป็นขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกัน ระบบย่อยที่สำคัญระบบหนึ่งของระบบการวางแผนและบริหารงานองค์การก็คือ ระบบการกำกับและประเมินผล ซึ่งถ้าพิจารณาในเชิงกระบวนการบริหารงาน พบว่า การกำกับงานและประเมินผลก็เป็นส่วนหนึ่งของวงจรของการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผล การดำเนินงานในแต่ละ

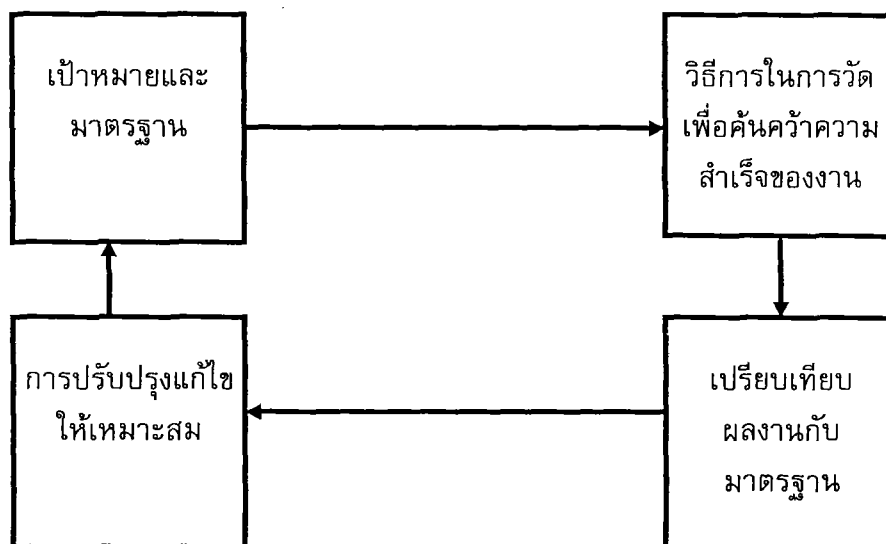
ละขั้นตอนในกระบวนการบริหารงานนี้ มีความต่อเนื่องกันเป็นวงจรจนกว่าแผนจะบรรลุวัตถุประสงค์ การประเมินผลช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงแผนงานอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเมื่อปรับปรุงแล้วก็สามารถดำเนินงานตามแผนที่ปรับปรุงใหม่อีกอย่างเป็นระบบที่ต่อเนื่อง

โดยที่ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ได้เน้นถึงระบบโครงสร้างและประสิทธิภาพของคน รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสิ่งแวดล้อมภายนอกกว่า มีอิทธิพลต่อองค์การ ดังนั้น การบริหารงานในปัจจุบันจึงเน้นการบริหารงานแบบระบบเปิดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีการปรับตัวของระบบอยู่เสมอ องค์การต้องมีการปรับระบบการทำงานอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด มีข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้องค์การได้ทราบถึงผลการดำเนินงานว่าควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร หากละเลยหรือไม่เห็นความสำคัญในเรื่องข้อมูลย้อนกลับ โดยเฉพาะข้อมูลในทางลบแล้ว โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาองค์การย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2517 : 48 - 49) องค์ประกอบพื้นฐานขององค์การในเชิงระบบเปิด ประกอบด้วยสิ่งที่เป็นพื้นฐาน 5 ประการ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อม (Cleland and King. 1983 : 21 - 22 ; กิตติมา ปรีดีติติก. 2529 : 142) ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบขององค์การในเชิงระบบเปิด

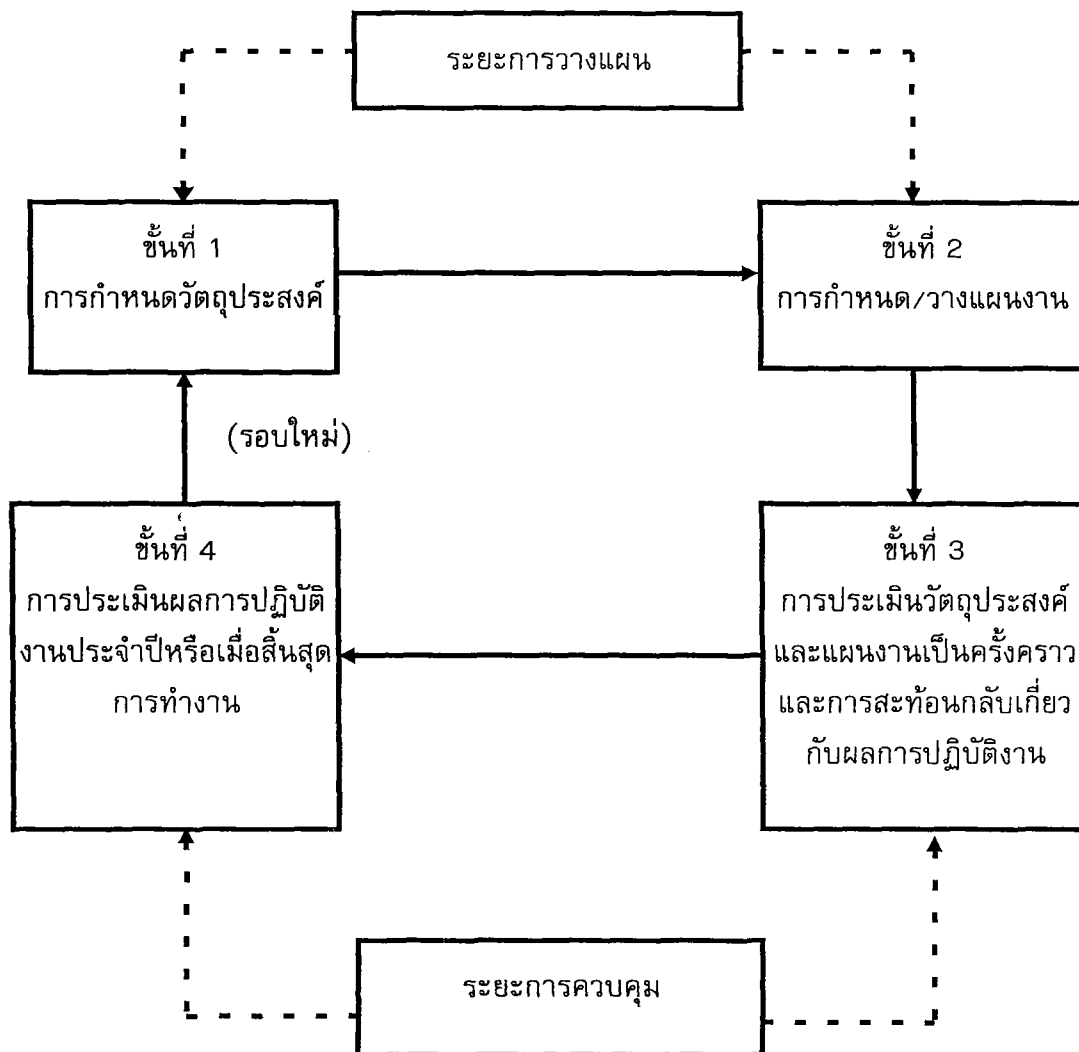
ในการบริหารองค์การนั้น ขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การควบคุมและการประเมิน ซึ่งเห็นได้ว่า ทั้งการควบคุม และการประเมินผลต่างก็เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารองค์การ แสดงดังภาพประกอบ 3 (พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์ และชลิตา ศรมณี. 2526 : 125 , 260)

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบสำคัญในการควบคุมองค์การ

จากภาพประกอบ 3 ชี้ให้เห็นว่า ในการควบคุมองค์การใดๆ นั้น ต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษาเป้าหมายและรายละเอียดของการดำเนินงาน รวมทั้งกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นต้องมีการกำหนดวิธีการวัดเพื่อค้นหาความสำเร็จของงาน แล้วเปรียบเทียบผลงานจริงๆ กับมาตรฐาน และในขั้นสุดท้ายเป็นการประเมินผลที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่สามเพื่อให้ได้สารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานที่กำหนดไว้

การควบคุมองค์การเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่า องค์การสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการวางแผน เพราะการวางแผนงาน เป็นตัวกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในขณะที่การควบคุมงานเป็นเครื่องมือที่ทำให้การบริหารงานดำเนินงานไปตามแผนงาน และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ในกระบวนการบริหารโดยวัตถุประสงค์(Mangement By Objective : MBO) นั้น ใช้หลักการประสานการวางแผน(Planning) และการควบคุมงาน(Control) เข้าด้วยกัน โดยการแบ่งขั้นตอนการบริหารออกเป็น 4 ขั้นตอน และแต่ละขั้นตอนเกี่ยวพันกันเป็นวงจร (โกวิท กังสนันท์. 2527 : 126 ; อ้างอิงมาจาก William and Gerald. 1973) ดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการบริหารโดยวัตถุประสงค์

จากภาพประกอบ 4 นั้น เห็นได้ว่า ระยะการควบคุมเริ่มต้นจากขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเน้นด้านการประเมินวัตถุประสงค์ และแผนงานที่ต่อเนื่องมาจากระยะการวางแผน ในขั้นต้น การประเมินผลดังกล่าว กระทำเป็นครั้งคราวและมีระบบสะท้อนกลับของผลการปฏิบัติงานในแต่ละช่วงเวลาไปยังผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ก่อนที่จะมีการประเมินทั้งระบบงานหลังจากได้ปฏิบัติงานสิ้นสุดลง

หลักการควบคุมงานในการบริหารโดยวัตถุประสงค์ มีลักษณะคล้ายคลึงและมีขอบเขตที่ไม่แตกต่างออกไปจากการควบคุมในการบริหารงานทั่วไปมากนัก ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ด้านหลัก คือ

1. การควบคุมระบบข่าวสาร
2. การควบคุมระบบการผลิตและการดำเนินงาน
3. การควบคุมระบบการเงิน
4. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ในการควบคุมงานนั้นต้องอาศัยหลักการควบคุมและประเมินงานของตนเองทั้งในด้านการปฏิบัติงานระดับบุคคลและหน่วยงาน (โกวิท กังสนันท์. 2527 : 127 , 129) ซึ่ง เทพนม เมืองแมน และสวีน สุวรรณ (2529 : 115) ได้เสนอขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุกระดับ เพื่อวัดความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงาน

2. การส่งข้อมูลย้อนกลับ ผลของการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล ควรจะได้ส่งไปยังผู้รับผิดชอบงานในหน่วยงานระดับต่างๆ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตน

3. การปรับปรุงองค์การ เป็นผลซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและส่งย้อนกลับมาให้ผู้รับผิดชอบงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การ

จากขั้นตอนของการควบคุมองค์การนี้ชี้ให้เห็นว่า ข้อมูลย้อนกลับซึ่งเป็นสารสนเทศที่ได้จากการประเมิน มีความสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติพัฒนางาน เพราะข้อมูลย้อนกลับเป็นกลไกในการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้ผลการกระทำของตนเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนางานแล้วยังทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น สิ่งทีก่อให้เกิดแรงจูงใจและทำให้งานมีความหมายมากที่สุดนั้น เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรม 3 ประการ คือ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการควบคุมหรือการประเมินผล ในการควบคุมนั้นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานต้องกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการทำงาน หรือผลผลิตที่ผู้ใช้บริการต้องการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการทำงานและแผนงานด้วยตนเอง (เทพนม เมืองแมน และสวีน สุวรรณ. 2529 : 82 , 90 ; อ้างอิงมาจาก Hackman and Odham. 1976)

2.5 การพัฒนาระบบการประเมินทางการศึกษา

การประเมินได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ปรับปรุงและพัฒนางาน และได้ถูกจัดเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในทุกสาขา การพัฒนาระบบการประเมินดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ได้มีผู้เสนอแนวคิดในการสร้างหรือพัฒนาระบบการประเมินไว้หลายลักษณะด้วยกัน สตัฟเฟิลบีม (Nevo. 1983 : 117 ; citing Stufflebeam. 1974) เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาระบบการประเมินโดยมีคำถามหลัก 8 ข้อ เป็นแนวทาง

ต่อมา นีโว (Nevo. 1983 : 117-128) ได้ปรับและขยายคำถามหลักของ สตัฟเฟิลบีม โดยได้เสนอใหม่เป็น 10 คำถาม ซึ่งรายละเอียดของแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินที่สำคัญและการพัฒนาหาคำตอบในแต่ละคำถาม จากผลการศึกษาของนีโว (Nevo) สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินที่สำคัญ 10 ประการ คือ

1. นิยามของการประเมินคืออะไร จากการศึกษาค้นคว้าด้านการประเมินของนีโว พบว่ามีผู้ให้นิยามคำว่าประเมินไว้มากมาย นิยามที่รู้จักกันดีในระยะแรก ก็คือ นิยามตามแนวคิดของ ไทเลอร์ ซึ่งกล่าวว่า การประเมิน “เป็นกระบวนการตัดสินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่กำหนดไว้หรือไม่” นอกจากนี้ยังมีนักการประเมินระดับผู้นำ เช่น

ครอนบัค อัลคิน และสตัฟเฟิลบีมและคณะ ได้ให้นิยามไว้ว่า การประเมินเป็นการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ส่วนในกลุ่มของ ไอสเนอร์ กลาส เฮาส์ สคริฟเวน เห็นว่าการประเมินเป็นการตีราคาหรือคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่างไรก็ตามการให้นิยามที่นับว่าครอบคลุมและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดในปัจจุบัน ก็คือ การให้นิยามโดยคณะกรรมการร่วมเกี่ยวกับมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standards for Educational Evaluation) ซึ่งกล่าวว่า การประเมินหมายถึง การตีราคาหรือคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยวิธีการสืบค้นอย่างเป็นระบบ การให้นิยามที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่งได้แก่ Stanford Evaluation Consortium ได้ให้นิยามของการประเมินว่าเป็นการตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในโปรแกรม และที่เป็นผลจากโปรแกรมที่ประเมินด้วยวิธีการที่เป็นระบบ โดยที่การตรวจสอบดังกล่าวช่วยให้เกิดการปรับปรุงทั้งโปรแกรมที่ถูกประเมินและโปรแกรมอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะเดียวกัน

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการประเมินดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้เป็นสองแนว คือ แนวที่หนึ่งให้นิยามในลักษณะที่ว่า การประเมินเป็นการตัดสินคุณค่าหรือตราค่าสิ่งที่ถูกประเมิน ซึ่งการประเมินในลักษณะนี้อาจก่อให้เกิดความวิตกกังวลต่อผู้ที่ถูกประเมินหรือผู้เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่ความรู้สึกที่ต่อต้านการประเมินได้ ส่วนอีกแนวหนึ่ง คือ การประเมินที่มุ่งเพื่อแสวงหาสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนางาน ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้ถูกประเมินหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินมากกว่า ดังนั้น วิธีที่จะช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการประเมิน ก็คือ พยายามใช้การประเมินเป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารหรือการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ บรรลุผลดีเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

2. หน้าที่ของการประเมินคืออะไร หน้าที่ของการประเมินอาจจำแนกเป็นการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินรวมสรุป ซึ่งการประเมินทั้งสองแบบนี้จะมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน หรืออาจจำแนกเป็นการประเมินก่อนปฏิบัติงาน (Proactive Evaluation) เพื่อช่วยในการตัดสินใจก่อนลงมือปฏิบัติงานกับการประเมินสิ่งที่ได้ทำไปแล้ว (Retroactive Evaluation) เพื่อช่วยในการพิจารณาว่าที่ทำได้แล้วนั้นได้ผลเป็นอย่างไร ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการประเมินทำหน้าที่สองประการ คือ สำหรับการประเมินความก้าวหน้าใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมที่กำลังจะดำเนินการต่อไป ส่วนการประเมินรวมสรุปใช้เพื่อแสดงถึงผลของสิ่งที่ได้ดำเนินการมาแล้ว ใช้ตัดสินคัดเลือกหรือตัดสินใจ

หน้าที่ของการประเมินอีกสองประการ คือ การประเมินด้านจิตวิทยาหรือสังคม ใช้เพื่อเพิ่มความกระตือรือร้นในกิจกรรมเฉพาะอย่าง หรือเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานให้เกิดขึ้นในตัวผู้ถูกประเมินเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพต่อสาธารณชนหรือต่อหมู่คณะและการประเมินในด้านการบริหารซึ่งเป็นการประเมินที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการเป็นผู้ใช้ในลักษณะผู้ที่ดำรงตำแหน่งสูงกว่าทำการประเมินผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินทำหน้าที่สำคัญสี่ประการ คือ การประเมินความก้าวหน้าเพื่อการปรับปรุงและพัฒนางาน การประเมินรวมสรุปเพื่อคัดเลือกหรือตัดสินใจ การประเมินด้านจิตวิทยาหรือสังคมเพื่อเพิ่มแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน และการประเมินด้านการบริหารเพื่อแสดงควมมีอำนาจเหนือกว่าในทางการบริหาร ในการ

ประเมินครั้งหนึ่งๆ อาจสนองวัตถุประสงค์ได้มากกว่าหนึ่งอย่างได้ แต่สิ่งที่สำคัญอยู่ที่ว่าหน้าที่ของการประเมินที่ต่างกันและวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ต่างกันนั้นย่อมต้องอาศัยวิธีการประเมินที่แตกต่างกัน ดังนั้น สิ่งที่จะต้องตระหนักในการประเมิน ก็คือ พิจารณาให้เข้าใจถึงหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของการประเมินครั้งนั้นเป็นอันดับแรกของการวางแผนการประเมิน

3. สิ่งที่ต้องประเมินคืออะไร ในการประเมินทางการศึกษา มักประเมินเกี่ยวกับนักเรียนและครู จากการพัฒนาระบบการศึกษาในสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 1965 ทำให้ความสนใจเกี่ยวกับการประเมินขยายไปถึงการประเมินหลักสูตร สื่อ เอกสารหลักสูตร โปรแกรมหรือโครงการทางการศึกษาต่างๆ ตลอดจนการประเมินสถาบันทางการศึกษาด้วย โดยสรุปสิ่งสำคัญที่ต้องประเมินได้ 2 ประการ คือ

(1) การประเมินไม่จำกัดอยู่เฉพาะในส่วนของการประเมินนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาเท่านั้น แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรได้รับการประเมินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

(2) การศึกษาสิ่งที่ต้องประเมินให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เป็นส่วนสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของการพัฒนาแบบแผนการประเมินในทุกครั้งและทุกเรื่อง นอกจากนั้น ในขั้นการวางแผนการประเมิน การทำความเข้าใจสิ่งที่ต้องประเมินให้ถ่องแท้ช่วยให้ตัดสินใจได้ว่าต้องรวบรวมข้อมูลอะไรบ้าง และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เหล่านั้นอย่างไร การจำแนกแยกแยะสิ่งที่ต้องประเมินให้ชัดเจนช่วยให้การกำหนดจุดมุ่งเน้นในการประเมินได้อย่างเหมาะสม และยังช่วยให้เกิดความกระจ่างในทุกจุดต่อผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินได้อีกด้วย

4. สารสนเทศชนิดใดที่ควรได้จากการประเมิน เมื่อรู้ว่าสิ่งที่ต้องประเมินคืออะไรแล้ว อันดับต่อไปต้องพิจารณาว่าลักษณะมิติใดบ้างที่ต้องการประเมินและประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศอะไรบ้าง แต่ก่อนเมื่อพูดถึงการประเมินทางการศึกษามักเน้นเฉพาะการประเมินรวมสรุปเท่านั้น ในระยะไม่กี่ปีต่อมาได้มีการขยายขอบข่ายของตัวแปรในการประเมินหลายรูปแบบ สตีฟเฟิลบีมเสนอรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ไว้ว่า ไม่ว่าจะประเมินอะไรก็ตามต้องเน้นที่องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย การวางแผน กระบวนการดำเนินงานตามแผน และผลผลิตของสิ่งที่ประเมิน ตัวอย่างเช่น ในการประเมินโครงการเริ่มต้นจากการประเมินคุณค่าของการกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการ ตามด้วยการประเมินคุณภาพของแผนโครงการนั้นๆ กระบวนการดำเนินงานตามแผน และประเมินคุณค่าของผลผลิต

สำหรับสเตก ได้เสนอ Countenance Model ซึ่งเห็นว่า การประเมินต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญสองส่วน คือ ส่วนของการบรรยายสิ่งที่ต้องประเมิน และส่วนของการตัดสินคุณค่า

ต่อมา กูบา และลินคอล์น ได้ขยายและประยุกต์รูปแบบของ สเตก โดยเสนอแนะว่าการประเมินต้องให้ได้สารสนเทศ 5 ส่วน คือ

- (1) การบรรยายสารสนเทศสิ่งที่ถูกประเมินและเงื่อนไขต่างๆ
- (2) สารสนเทศความรู้สึกหรือการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องประเมินจากผู้เกี่ยวข้อง

กลุ่มต่างๆ

- (3) สารสนเทศจากประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(4) สารสนเทศที่เกี่ยวกับค่านิยมของสิ่งที่ต้องประเมิน

(5) มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน สารสนเทศเกี่ยวกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการตีราคาและคุณค่าของสิ่งที่ต้องประเมิน

สรุปจะเห็นว่าแนวคิดส่วนใหญ่เสนอข้อบ่งชี้ของสารสนเทศที่ควรได้จากการประเมินในลักษณะกว้างๆ ในการประเมินแต่ละครั้งจึงไม่จำเป็นต้องให้ได้สารสนเทศครอบคลุมหมดทุกส่วน แต่อาจจะมุ่งเน้นเฉพาะสารสนเทศที่เป็นไปตามนิยามของการประเมินในครั้งนั้นๆ ว่าต้องการอะไร เพียงใดให้เหมาะสมตามความจำเป็น

5. ในการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่จะประเมินควรใช้เกณฑ์อะไร การเลือกเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งที่จะต้องประเมินนับว่าเป็นงานยากที่สุดของการประเมินทางการศึกษา นักประเมินที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักในการประเมินนั้น พิจารณาแต่เพียงว่าสิ่งที่ถูกประเมินได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงไม่ใส่ใจหาเกณฑ์การประเมิน ส่วนกลุ่มนักประเมินที่นิยมการประเมินว่าเป็นกิจกรรมการรวบรวมสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ไม่มีปัญหาในการเลือกเกณฑ์การประเมิน

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นพื้นฐานของเกณฑ์การประเมินได้อย่างหนึ่ง เกณฑ์อื่นๆ อาจหาได้จากการระบุสิ่งซึ่งเป็นความจำเป็นหรือความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ จากแนวคิดหรือคุณค่าที่เป็นค่านิยมทางสังคม จากมาตรฐานที่ยอมรับกันอยู่แล้ว ซึ่งกำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญหรือกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ หรือคุณภาพของสิ่งที่ยอมรับว่าเป็นเลิศในเรื่องที่ประเมิน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญการประเมินส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าเกณฑ์การประเมินนั้น ต้องกำหนดให้สอดคล้องกับสิ่งที่ประเมินและหน้าที่ของการประเมินในครั้งนั้นๆ โดยเฉพาะ และถือเป็นหน้าที่ของนักประเมินที่ต้องเลือกเกณฑ์ที่มีความเที่ยงตรงและสมเหตุสมผลให้ได้ ไม่ว่าเกณฑ์นั้นจะกำหนดโดยนักประเมินเองหรือได้มาจากผู้อื่นก็ตาม

6. การประเมินควรกระทำเพื่อใคร กลุ่มนักประเมินที่นิยมการประเมินว่าเป็นการจัดหาสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ มีความเห็นอย่างชัดเจนว่าการประเมินควรกระทำเพื่อใคร เพราะต้องระบุอย่างชัดเจนว่าผู้มีส่วนในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องมีใครบ้าง และต้องระบุด้วยว่าสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง แต่นักประเมินกลุ่มอื่น เช่น ครอนบัคและคณะ และเฮาส์ ไม่เห็นด้วยกับการประเมินเพื่อผู้มีส่วนในการตัดสินใจ นักประเมินกลุ่มนี้เห็นว่าการประเมินควรกระทำเพื่อให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในนโยบายไปในทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้นมากกว่าส่วนล้นคอไลน์ เสนอว่าควรทำการประเมินเพื่อสนองต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นจำนวนมาก จึงสรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้รับบริการ (Audience) ได้ 3 ประเด็น คือ

(1) ผู้รับบริการผลการประเมินอาจมีได้มากกว่าหนึ่งคน

(2) ผู้รับบริการผลการประเมินที่ต่างกันอาจมีความต้องการต่อการประเมินต่างกัน

(3) ความต้องการของผู้รับบริการแต่ละกลุ่มต้องระบุให้ชัดเจนตั้งแต่ระยะเริ่มต้นของการวางแผนการประเมิน

7. กระบวนการในการประเมินคืออะไร วิธีดำเนินการประเมินมีความแตกต่างกันไปตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่ใช้เป็นแนวทางในการประเมิน โดยไทเลอร์ ได้เสนอกระบวนการประเมินเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- (2) การพัฒนาเครื่องมือวัด
- (3) การรวบรวมข้อมูล
- (4) การแปลผล และ
- (5) การให้ข้อเสนอแนะ

นอกจากนี้ ตามแนวคิดของสเตก ได้เสนอกระบวนการประเมินเป็น 4 ขั้นตอน คือ

- (1) การบรรยายโครงการ
- (2) การรายงานลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ
- (3) ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ตัดสินคุณค่า และ
- (4) การรายงานผลการวิเคราะห์การตัดสินใจต่อผู้รับบริการ

ส่วนกลุ่มของสตัฟเฟิลบีมและคณะ สคริฟเวน กูบา และลินคอล์น ได้เสนอแนะว่ากระบวนการประเมินควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

- (1) การเตรียมการเพื่อการประเมิน
- (2) การระบุประเด็นสำคัญและเป็นความต้องการของผู้รับบริการ
- (3) การรวบรวมสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ และ
- (4) การรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมิน สรุปได้ว่า กระบวนการประเมินแต่ละแบบจะเหมาะสมกับโครงการและความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การประเมินควรพิจารณาตัวโครงการ วัตถุประสงค์ และความต้องการของผู้ประเมินและผู้รับบริการทุกกลุ่ม ตลอดจนการเสนอผลการประเมินให้ง่ายแก่การเข้าใจโดยทั่วกันด้วย การประเมินต้องไม่จำกัดอยู่แต่เพียงการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเท่านั้น

8. ในการประเมินควรใช้วิธีการใดสืบค้นคำตอบ งานประเมินเป็นงานซับซ้อนยากต่อการใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยเฉพาะได้ ซึ่งได้มีความพยายามใช้วิธีวิจัยหลายวิธีที่เหมาะสมในการศึกษางานประเมิน เมื่อไม่กี่ปีมานี้ได้มีการเสนอวิธีการต่างๆ อีกมากเพื่อใช้ในการประเมินทางการศึกษา เช่น วิธีการทดลอง หรือวิธีการกึ่งทดลองที่เคยใช้ในอดีต วิธีการเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Methods) วิธีการศึกษาเฉพาะรายกรณี (Case Study) วิธีการศึกษาแบบศิลปวิจารณ์ (Art Criticism) สิ่งที่นักประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันก็คือ ไม่มีวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่สมบูรณ์หรือเหมาะสมที่สุด ต้องใช้วิธีการผสมผสาน นักประเมินที่ฉลาดต้องไม่ระบุจำกัดลงไปว่าใช้วิธีการเชิงปริมาณ หรือวิธีการเชิงคุณภาพเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง เพราะงานประเมินเป็นงานที่ซับซ้อนอาจต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่งหรือเป็นชุดของวิธีการเพื่อสืบค้นคำตอบสำหรับปัญหาการประเมินครั้งหนึ่งๆ โดยเฉพาะมากกว่าการเชื่อว่าวิธีการนี้เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่ใช้กับวัตถุประสงค์ทั้งหมดของการประเมิน

9. ใครควรเป็นผู้ประเมิน เนื่องจากงานประเมินเป็นกลุ่มงานวิชาชีพอย่างหนึ่งจึงจำเป็นต้องกำหนดคุณลักษณะของนักประเมินที่ดี เพื่อพัฒนาให้ผู้ทำหน้าที่ประเมินมีคุณลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คุณสมบัติของนักประเมินที่สำคัญ ได้แก่

- (1) มีความสามารถในด้านเทคนิควิธีวิจัยและการวัดผล
- (2) เข้าใจสภาพแวดล้อมทางสังคมและสาระที่เกี่ยวกับสิ่งที่จะประเมินเป็นอย่างดี
- (3) มีทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น
- (4) มีความซื่อสัตย์
- (5) มีความเป็นปรนัย
- (6) มีความเป็นอิสระจากองค์การหรือสิ่งที่ประเมิน
- (7) มีความรับผิดชอบ

นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะให้นักประเมินเพียงคนเดียวมีคุณสมบัติครบถ้วนในทุกด้านส่วนใหญ่จึงมักต้องใช้นักประเมินเป็นกลุ่มบุคคลหรือเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดกับงานประเมินเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้มีการจำแนกกลุ่มนักประเมินที่สำคัญไว้ 2 แบบ แบบแรกแบ่งเป็นสองพวกใหญ่ ๆ คือ นักประเมินภายใน (Internal Evaluator) กับนักประเมินภายนอก (External Evaluator) การแบ่งประเภทของนักประเมินอีกแบบหนึ่ง ก็คือ แบ่งเป็นนักประเมินอาชีพ และนักประเมินสมัครเล่น การแบ่งแบบนี้เน้นที่ลักษณะของการได้รับการฝึกฝนมาของผู้ประเมินมากกว่าการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของการประเมิน กล่าวคือนักประเมินสมัครเล่นมักเป็นผู้ชำนาญการในสาขาวิชาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะประเมิน แต่ไม่ใช่ในด้านการประเมิน ในขณะที่นักประเมินอาชีพเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนด้านการประเมินมาโดยตรงและมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้ดำเนินการประเมินโดยตรงด้วย

จะเห็นได้ว่าการแบ่งนักประเมินทั้งสองแบบที่กล่าวมานี้เป็นอิสระจากกัน นักประเมินสมัครเล่นอาจเป็นนักประเมินภายในหรือนักประเมินภายนอกก็ได้ ในขณะเดียวกันนักประเมินอาชีพก็อาจเป็นนักประเมินภายในหรือภายนอกก็ได้เช่นกัน

10. ควรใช้มาตรฐานอะไรในการตัดสินการประเมิน มีผู้พยายามพัฒนามาตรฐานเพื่อการประเมินโปรแกรมทางด้านการศึกษาและสังคมศาสตร์กันมาก ทั้งที่มีนักเขียนบางท่านวิจารณ์ว่าสิ่งที่เรียกกันว่ามาตรฐานนั้นเป็นเพียงสิ่งที่ตกลงกันว่าจะยอมรับในกลุ่มบุคคลที่อยู่ในวงการเดียวกันเท่านั้นซึ่งเป็นการเร็วเกินไปในการที่จะสรุปว่าสิ่งที่ได้มานั้นเป็นมาตรฐาน

โบรซ์ และคอร์เดอร์ ได้ทำการวิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานขึ้นโดยแบ่งเป็นหกด้านด้วยกัน แต่ในที่สุดก็พบว่ายังมีการซ้ำซ้อนซึ่งกันและกันอยู่มาก มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด ได้แก่ มาตรฐานที่พัฒนาและพิมพ์เผยแพร่โดย Joint Committee on Standards for Educational Evaluation ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการ 17 ท่าน มี Dr. Daniel Stufflebeam เป็นประธานกับตัวแทนองค์การทางการศึกษา 12 ท่าน คณะกรรมการได้เสนอมาตรฐานไว้ 30 ประการ เพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน ซึ่งสามารถจัดได้เป็น 4 หมวด ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้แน่ใจได้ว่าการประเมินนั้นสนองต่อความต้องการในการนำผลการประเมินไปใช้ได้จริง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้แน่ใจได้ว่าการประเมินครั้งนั้นเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ ไม่ใช่เรื่องเพ้อฝันที่ไม่อาจปฏิบัติในชีวิตจริงได้

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้แน่ใจได้ว่าการประเมินครั้งนั้นมีความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมาย และศีลธรรมจรรยา

4. มาตรฐานด้านการควบคุม (Accuracy Standards) เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้แน่ใจได้ว่าการประเมินครั้งนั้นได้ให้สารสนเทศครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

เนื่องจากการประเมินเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะกรณีจึงยังไม่มีระบบหรือรูปแบบสำเร็จรูปที่ใช้ได้กับการประเมินทุกสภาพการณ์ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้คำถามหลัก 10 ประการนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประเมินที่เสนอนี้เป็นแนวทางหนึ่งที่นักประเมินอาจใช้เป็นหลักในการพัฒนาหาคำตอบจากการศึกษาเอกสารหรือแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ระบบหรือรูปแบบที่เหมาะสมกับสิ่งที่ประเมิน หรือวัตถุประสงค์ของการประเมินในแต่ละครั้ง

2.6 เทคนิคการประเมินแบบเดลฟาย

เดลฟาย เป็นเทคนิคการทำนายที่พัฒนาขึ้นโดยนักวิจัยของบริษัทแรนด์ (Rand Corporation) คือ เฮลเมอร์ (Helmer) ดาลกี (Dalkdy) และเรสเซอร์ (Rescher) เมื่อประมาณกว่าสองทศวรรษมาแล้ว ในปัจจุบันเดลฟายเป็นเทคนิคการทำนายที่ได้รับความนิยมอย่างมากในเกือบจะทุกวงการไม่ว่าจะเป็นในด้านธุรกิจ การเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และอื่นๆ นอกจากเดลฟายจะเป็นเทคนิคการวิจัย และการคาดการณ์อนาคตแล้ว เดลฟายยังเป็นเทคนิคการสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้รับข่าวสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันโดยไม่มีการเผชิญหน้ากันโดยตรงเหมือนกับการระดมสมอง (Brain Storming) หรือการประชุมกลุ่มแบบอื่นๆ (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532 : 23 - 30)

เทคนิคเดลฟาย เป็นกระบวนการที่เป็นระบบสำหรับใช้แสวงหาข้อสรุปความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในอนาคตด้านเวลา ปริมาณ และ/หรือสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นไปด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม (ไพฑูรย์ โพธิสาร. 2529 : 55) โดยมีแนวคิดพื้นฐานว่า การพิจารณาหาข้อสรุปหรือตัดสินใจเรื่องใดนั้น ควรได้มาจากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้และ/หรือประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ เป็นอย่างดีจะทำให้ได้ผลการพิจารณาที่ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น (สมบูรณ์ ดันยะ. 2524 : 11 - 12) กล่าวอีกนัยหนึ่ง เทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กระจัดกระจายกันให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบโดยไม่จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญมาเผชิญหน้ากัน เป็นการขจัดอิทธิพลของแต่ละคนที่จะส่งผลต่อความคิดเห็นของคนอื่นได้เป็นอย่างดี (Pill. 1971 : 57) และแต่ละคนสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ มีความเต็มใจที่จะแสดงความคิดเห็นและไม่มีความวิตกกังวลที่ความคิดของตนไม่ตรงกับคนอื่น หลังจากได้ข้อมูลผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แล้วป้อนผลการวิเคราะห์ซึ่งปกติจะอยู่ในรูปสถิติอย่างง่ายๆ กลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

แต่ละคนพิจารณาคำตอบเดิมของตนเองเทียบกับของกลุ่มแล้วทำการคาดการณ์หรือตอบตามรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยก็นำคำตอบไปวิเคราะห์ใหม่ แล้วอาจป้อนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง โดยปกติกระบวนการทำซ้ำ (Iterative Process) แบบนี้จะดำเนินไปประมาณ 2 หรือ 3 รอบหรือจนกว่าจะได้คำตอบที่มีความเห็นสอดคล้องกัน (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จุดมุ่งหมายของการทำซ้ำดังกล่าวก็เพื่อที่จะกรอง (Refine) ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชียวชาญนั่นเอง

สรุปขั้นตอนใหญ่ ๆ ของเทคนิคเดลฟายได้ ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Panel Experts) ผู้วิจัยจะต้องหาวิธีและทำการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญในเรื่องที่จะศึกษา โดยปกติจะมีตั้งแต่สิบกว่าคนขึ้นไปจนถึงเป็นร้อย โดยทั่วไปจะใช้ไม่เกิน 20 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการวิจัย ความซับซ้อนของเรื่องที่ศึกษา เวลา และงบประมาณ
2. กำหนดประเด็นแนวโน้มและสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยทั่วไปมักจะอยู่ในรูปของแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
3. ทำเดลฟายรอบที่ 1 โดยการส่งแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือสัมภาษณ์ (ตัวต่อตัวหรือโดยการโทรศัพท์)
4. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในรอบที่ 1
5. ทำเดลฟายรอบที่ 2 โดยรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) ที่เป็นของกลุ่มโดยส่วนรวม เช่น ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม ผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาคำตอบใหม่
6. ทำเดลฟายรอบที่ 3 , 4 , ...
7. สรุปและอภิปรายผล โดยเสนอแนวโน้มที่มีฉันทามติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วอภิปรายเสนอแนะจากผลการวิจัย

ปัจจัยที่ทำให้เทคนิคเดลฟายใช้ได้ผล คือ

1. เวลา ผู้ทำการวิจัยควรมีเวลามากเพียงพอ โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 2 เดือน อาจจะช้าหรือเร็วกว่านี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะส่งแบบสอบถามแต่ละรอบคืนมาช้าหรือเร็วเพียงใด
2. ผู้เชี่ยวชาญ สิ่งสำคัญที่สุดในการใช้เทคนิคเดลฟาย คือ การเลือกผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ก็คือ ผู้ที่มีความรู้และมีความชำนาญมากในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามฟิล (สมบุรณ์ ต้นยะ. 2524 : 67 ; อ้างอิงมาจาก Pill. 1971: 58) ได้เสนอไว้ว่าผู้เชี่ยวชาญอาจหมายรวมถึงทุกคนซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยต้องการข้อมูลได้ ซึ่งอาจพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2529 : 54)

- 2.1 มีความชำนาญหรือความเป็นเลิศหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ อย่างแท้จริง

2.2 มีความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการวิจัยโดยตลอด

2.3 มีถิ่นที่อยู่ที่สามารถใช้การสื่อสารติดต่อได้สะดวก

2.4 เห็นคุณค่าของการทำวิจัย

สำหรับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมนั้นควรเลือกให้จำนวนมากพอ โทมัส แมคมิลแลน (เกษม บุญอ่อน. 2522 : 26 - 28 ; อ้างอิงมาจาก Macmillan. 1971) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้ในการวิจัยแบบเดลฟาย ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญกับค่าความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ความคลาดเคลื่อน
1 - 5	0.50
5 - 9	0.12
9 - 13	0.05
13 - 17	0.04
17 - 21	0.02
21 - 25	0.02
25 - 29	0.02

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่าเมื่อจำนวนของผู้เชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น อัตราความคลาดเคลื่อนจะลดลงเรื่อยๆ และเมื่อจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 17 คน ขึ้นไป ความคลาดเคลื่อนจะคงที่ สรุปได้ว่าจำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่ควรน้อยกว่า 17 คน ส่วนจากการศึกษาของ ญัฐภา สรรพศรี (2525 : 32) พบว่า เมื่อใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวนตั้งแต่ 15 คน ขึ้นไป ความคลาดเคลื่อนน้อยลงมากและไม่มี ความคลาดเคลื่อนแตกต่างกันระหว่างคำตอบในการตอบคำถามซ้ำในรอบที่ 2 กับรอบที่ 3 ดังนั้น การวิจัยแบบนี้ควรมีผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป

3. แบบสอบถาม ควรเขียนให้ชัดเจนสละสลวยต่อการอ่านและเข้าใจ นอกจากนี้ การเว้นระยะในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละรอบไม่ควรห่างนานเกินไป โดยทั่วไปกำหนดส่งคืนภายใน 2 สัปดาห์

4. ผู้ทำการวิจัย ต้องมีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาคำตอบ และให้ความสำคัญในคำตอบที่ได้รับอย่างเสมอกันทุกข้อ โดยไม่มีความลำเอียงแม้ว่าในข้อนั้นๆ จะมีบางคนไม่ตอบก็ตาม (สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์. 2528 : 24 - 28)

สาเหตุของการใช้เทคนิคเดลฟาย

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย เป็นที่นิยมใช้ในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น รัสเซีย และประเทศในทวีปยุโรป ทั้งยังได้นำมาประยุกต์ใช้ในหลายสาขาวิชา เช่น เศรษฐศาสตร์ การศึกษา จิตวิทยา ธุรกิจ ฯลฯ ผู้วิจัยตัดสินใจใช้เทคนิคนี้เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

1. ปัญหาที่จะทำการวิจัยไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน แต่สามารถวิจัยปัญหาได้จากการรวบรวมการตัดสินใจแบบอัตวิสัย (Subjective Judgments) จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
2. ปัญหาที่จะทำการวิจัยต้องการความคิดเห็นหลาย ๆ ด้าน จากประสบการณ์หรือความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
3. ผู้ทำการวิจัยไม่ต้องการให้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อการพิจารณาตัดสินปัญหานั้น ๆ เป็นการจัดแนวโน้มในการแสดงความคิดเห็นจากผู้ที่มีอำนาจสูงกว่า
4. การพบปะเพื่อนัดประชุมของกลุ่มเป็นการไม่สะดวก เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์หรือเสียค่าใช้จ่ายและเวลามากเกินไป
5. เมื่อไม่ต้องการเปิดเผยรายชื่อบุคคลในกลุ่ม เพราะความคิดเห็นของคนในกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาที่วิจัยอาจมีความขัดแย้งอย่างมาก (สุวรรณา เชื้อรัตนพงษ์. 2528 : 68 - 69)

ข้อดีของเทคนิคเดลฟาย

1. เป็นเทคนิคที่สามารถรวบรวมความคิดเห็นโดยไม่ต้องมีการพบปะประชุม เป็นการทุ่นเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมาก
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นคำตอบที่น่าเชื่อถือ เพราะ
 - 2.1 เป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง
 - 2.2 ได้มาจากการ.yahooหลายรอบ จึงเป็นคำตอบที่ได้กลั่นกรองมาอย่างรอบคอบ
 - 2.3 ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเต็มที่และอิสระ ไม่ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางความคิด หรืออำนาจเสียงส่วนใหญ่ เพราะผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นจะไม่ทราบว่ามีใครอยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญบ้าง และไม่ทราบด้วยว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นอย่างไร
3. ผู้วิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้โดยไม่จำกัดทั้งในเรื่องจำนวนผู้เชี่ยวชาญ สภาพภูมิศาสตร์หรือเวลา
4. เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนการดำเนินการไม่ยาก และได้ผลอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
5. ผู้ทำการวิจัยสามารถทราบลำดับความสำคัญของข้อมูลและเหตุผลในการตอบ รวมทั้งความสอดคล้องในเรื่องความคิดเห็นได้เป็นอย่างดี

ข้อเสียของเทคนิคเดลฟาย

การใช้เทคนิคเดลฟาย จะมีข้อเสียเปรียบได้ในกรณีต่อไปนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือก มิใช่เป็นผู้ที่มีความสามารถหรือเชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความเชื่อมั่นได้
2. ผู้เชี่ยวชาญไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างแท้จริงโดยตลอด
3. ผู้ทำการวิจัยขาดความรอบคอบ หรือมีความลำเอียงในการพิจารณาวิเคราะห์คำตอบที่ได้ในแต่ละรอบ
4. แบบสอบถามที่ส่งไปสูญหายระหว่างทางหรือไม่ได้รับคำตอบกลับมามีในแต่ละรอบ

สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงในการส่งแบบสอบถามในแต่ละรอบ

การส่งแบบสอบถามควรมีการเตรียมจดหมายปะหน้าและตัวแบบสอบถามให้เรียบร้อย จดหมายปะหน้าควรจะกล่าวถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. คำแนะนำตัว
2. คำอธิบายถึงเหตุผลที่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ
3. คำอธิบายในงานวิจัยที่ทำ
4. คำขอบคุณที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความร่วมมือในการวิจัย
5. วันกำหนดส่งคืนแบบสอบถาม
6. เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงานหรือที่บ้าน เพื่อให้ผู้ตอบติดต่อได้ในกรณีที่มีปัญหาไม่เข้าใจสงสัย

แบบสอบถามรอบที่ 1 ประกอบด้วย

1. จดหมายปะหน้าและแบบสอบถามที่จะส่งนั้นไม่ควรพิมพ์ผิดหรือสะกดผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชื่อ และนามสกุลของผู้เชี่ยวชาญ
2. ข้อความในจดหมายปะหน้าไม่ควรยาวเกินไป ควรใช้ถ้อยคำที่กระชับรัดและเข้าใจง่าย
3. จดหมายปะหน้าควรพิมพ์ในรูปแบบที่เรียบร้อย ส่วนแบบสอบถามควรออกแบบให้อ่านง่ายและดึงดูดความสนใจแก่ผู้อ่าน ตัวพิมพ์ที่ใช้ควรพิมพ์ให้ชัดเจน และตัวหนังสือไม่เล็กเกินไป
4. คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถามควรอธิบายให้ชัดเจนใช้คำสละสลวย และง่ายแก่การเข้าใจด้วย
5. ผู้ทำการวิจัยควรแนบซองติดแสตมป์ และเจ้าหน้าที่ของชื่อที่อยู่ของผู้ทำการวิจัย เพื่อความสะดวกในการส่งคืน
6. แบบสอบถามในรอบแรกนี้ ควรรีบส่งให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยเร็วภายหลังที่ได้ขอความร่วมมือแล้ว เพราะการล่าช้าอาจเป็นต้นเหตุให้ผู้ตอบแบบสอบถามหมดความกระตือรือร้นและความสนใจในการให้ความร่วมมือได้
7. ผู้ทำการวิจัยควรกำหนดวันหมดเขตการส่งแบบสอบถามคืน โดยทั่วไปจะกำหนดส่งคืนภายใน 2 สัปดาห์

บางครั้งผู้ตอบอาจไม่ส่งแบบสอบถามคืนมา ดังนั้น ผู้วิจัยควรส่งจดหมายติดตามอีก 1 - 2 ฉบับ เพื่อกระตุ้นเตือนโดยทั่วไปจดหมายติดตามจะกำหนดส่งภายหลังที่ส่งแบบสอบถามรอบแรกไปแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ ในจดหมายควรขอความร่วมมือให้ผู้ตอบรีบกรอกและส่งคืนแบบสอบถามก่อนวันหมดเขต หากผู้ตอบยังไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาอีก จดหมายติดตามฉบับที่ 2 ควรส่งไปอีกครั้งหรืออาจติดต่อผู้ตอบทางโทรศัพท์

แบบสอบถามรอบที่ 2

หลังจากวิเคราะห์แบบสอบถามในรอบที่ 1 แล้ว ในการส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 นั้นจะต้องมีจดหมายปะหน้าและซองติดแสตมป์ เจ้าหน้าที่ชื่อ ที่อยู่ของผู้ทำการวิจัย และมีจดหมายติดตาม เช่นรอบแรก แต่จดหมายปะหน้าควรกล่าวถึงสิ่งต่อไปนี้

1. คำขอบคุณที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามรอบแรก
2. คำอธิบายถึงเหตุผลที่ยังต้องการความช่วยเหลือ
3. คำอธิบายถึงจุดประสงค์ของการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 ซึ่งจะต้องคำนึงถึง
 - 3.1 วันกำหนดส่งแบบสอบถาม
 - 3.2 คำขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในรอบที่ 2
 - 3.3 เบอร์โทรศัพท์ที่ทำงานหรือที่บ้าน

นอกจากนั้นในแบบสอบถามรอบที่ 2 ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. คำถามแต่ละข้อความควรเขียนให้เป็นประโยคสมบูรณ์ชัดเจน และง่ายแก่การเข้าใจ การเรียงคำถามทั้งหมดในแบบสอบถามรอบที่ 2 จะเรียงข้อใดก่อนหรือหลังแล้วแต่ผู้ทำการวิจัย จะเห็นสมควร
2. คำถามแต่ละข้อความ มีช่องว่างตอนท้ายประโยคสำหรับผู้เชี่ยวชาญจะแสดงผล เกี่ยวกับการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในข้อนั้นๆ รวมทั้งเพื่อเขียนคำแนะนำหรือสำนวนที่ควรแก้ไข อีกด้วย นอกจากนี้คำถามแต่ละข้อควรมีที่ให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนจัดลำดับความสำคัญด้วย
3. แบบสอบถามในรอบที่ 2 ไม่ควรใช้เวลาการตอบนานเกินไป ควรจะให้ตอบเสร็จได้ไม่เกินครึ่งชั่วโมง แต่ถ้ามีจำนวนคำถามมากจริงๆ ก็ควรใช้วิธีตัดข้อที่ซ้ำซ้อนออกหรือผนวกข้อความบางข้อไว้ในข้อเดียว จัดรูปแบบของแบบสอบถามให้อ่านเข้าใจง่าย
4. คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 ควรเขียนคำอธิบายให้ละเอียดเพื่อผู้ตอบ จะได้กรอกถูกต้อง พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการอ่านบททวนคำถามทุกข้อเสนอความคิดเห็น และจัดลำดับความสำคัญของแต่ละข้อ

แบบสอบถามรอบที่ 3

หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 กลับคืนแล้วนำผลจากการตอบแบบสอบถามมา คำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ เพื่อนำผลจากการวิเคราะห์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ลักษณะการส่งและติดตามแบบสอบถามเช่นเดียวกับการดำเนินการ ในรอบที่ 2 เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และใส่คำตอบที่ผู้ตอบท่าน นั้นๆ ใส่ลงไป แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบท่านนั้นๆ อีกครั้งหนึ่ง

จุดประสงค์ของแบบสอบถามรอบนี้ เพื่อให้ผู้ตอบได้เห็นความแตกต่างระหว่างคำตอบเดิม ของตัวเอง ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของคำตอบที่ได้ จากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมด แล้วพิจารณาบททวนอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการ เปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ หากต้องการยืนยันคำตอบเดิมก็ให้เขียนเหตุผลสั้นๆ ลงตอนท้ายของ แต่ละข้อ การส่งแบบสอบถามในรอบนี้นั้นจะจัดส่งไปให้กับผู้ที่ตอบและส่งคืนแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วเท่านั้น และต้องมีจดหมายปะหน้าของติดสแตมป์เช่นเดียวกับที่ทำในรอบ 1 และรอบ 2 โดยในแบบสอบถามอาจเขียนคำชี้แจงดังนี้

1. การตอบแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาบททวนคำตอบของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยอาจตัดสินใจได้ 2 กรณี ดังนี้

1.1 ยืนยันคำตอบเดิม โดยไม่ต้องเขียนเครื่องหมายใดๆ แต่หากคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญตกอยู่นอกขอบเขตของคำพิสัยระหว่างควอไทล์ ขอให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงผลในการยืนยันคำตอบเดิมของตนเองด้วย

1.2 เปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเขียนเครื่องหมายที่กำหนด ลงในช่องระดับสภาพที่ควรจะเป็น (5 , 4 , 3 , 2 หรือ 1) ที่เป็นคำตอบใหม่ของผู้เชี่ยวชาญในข้อนั้นๆ

แบบสอบถามรอบที่ 4

ทำเช่นเดียวกับรอบที่ 3 จากนั้นก็ส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบพิจารณาทบทวนคำตอบอีกครั้งหนึ่ง ผลที่ได้ในรอบนี้สามารถเสนอในการวิจัยได้เลยหากคำตอบที่ได้ในรอบที่ 4 นี้มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันหรือมีความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก แต่ถ้าแตกต่างกันมากก็อาจทำรอบที่ 5 , 6.... แต่จากการวิจัยต่างๆ ที่ใช้เทคนิคเดลฟาย นั้น ส่วนมากจะตัดการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 4 แล้วใช้ผลที่ได้ในรอบที่ 3 พิจารณาเสนอเป็นผลการวิจัย เพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และรอบที่ 4 จะมีความแตกต่างกันน้อยมาก

2.7 เทคนิควิธีการประเมินสถาบันการศึกษา

สิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนาองค์การหรือสถาบันใดๆ ก็คือต้องมีข้อมูลจากการประเมินอย่างเป็นระบบ รู้จุดบกพร่องและจุดเด่นของตนเอง รู้ถึงความพร้อมของสถาบันว่าควรเปลี่ยนแปลงไปในทางทิศใด ด้วยเหตุนี้ความจำเป็นที่ต้องมีการประเมินสถาบันจึงเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากความต้องการคำอธิบายที่เป็นเหตุเป็นผลและความต้องการปรับปรุงและพัฒนาสถาบันมีมากขึ้น บราสคาัม (Adelman and Alexander. 1982 : 18 - 19; citing Braskamp. 1980) ได้กล่าวว่ามีวิธีการประเมินสถาบันควรสนองต่อวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษา 3 ประการ คือ

1. การประเมินเพื่อช่วยผู้สอนแต่ละคนปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น
2. การประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจในการพิจารณาขึ้นเงินเดือนและความรับผิดชอบ
3. การประเมินเพื่อให้สารสนเทศกับนักเรียนที่ทำให้สามารถเลือกรายวิชาเรียนได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาเทคนิควิธีการประเมินสถาบัน สามารถสรุปเทคนิควิธีที่ใช้ในการประเมินได้ 2 วิธี ดังนี้

- 1.) การประเมินเพื่อรับรองวิทยฐานะของสถาบัน เป็นการประเมินสถาบันที่ดีและนิยมใช้กันค่อนข้างมาก วิธีการประเมินได้ใช้การวิเคราะห์สถาบันโดยยึดมาตรฐานหรือเกณฑ์ของสถาบันนั้นๆ เช่น ถ้าเป็นโรงเรียนประถมศึกษาก็ใช้เกณฑ์รับรองวิทยฐานะของโรงเรียนประถมศึกษาเป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์ โดยการประเมินพิจารณาจากข้อมูลที่ปรากฏว่าสถาบันนั้นควรได้รับการรับรองวิทยฐานะหรือไม่ (Ruiz. 1973 : 7)

จากวิธีการประเมินเพื่อรับรองวิทยฐานะของสถาบันดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นว่าในการประเมินต้องมีการพัฒนาเกณฑ์และเครื่องมือประกอบการใช้เกณฑ์จึงจะทำให้นักประเมินสามารถทำการประเมินสถาบันเพื่อการรับรองวิทยฐานะได้ ดังที่ เซมโร และคณะ (Semrow et al. 1982 : 22 - 26) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเกณฑ์และเครื่องมือประกอบการใช้เกณฑ์เพื่อให้ผู้ประเมินทำการประเมินสถาบันเพื่อการรับรองวิทยฐานะ การวิจัยแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อเสนอตัวแปรที่ได้รับการจัดอันดับว่ามีความสำคัญสูงสำหรับการตัดสินใจในการตัดสินใจรับรองวิทยฐานะของสถาบัน ตัวแปรเหล่านี้ได้รับการเสนอในรูปคำถาม ข้อคำถามใดที่ได้คะแนนต่ำในการจัดอันดับความสำคัญก็ตัดทิ้งไป ผลการวิจัยได้ชุดของคำถามที่สอดคล้องกับสภาพของสถาบันจัดได้ 11 กลุ่ม คือ

- (1) ด้านจุดหมายภารกิจของสถาบัน
- (2) ด้านการปกครองสถาบัน
- (3) การบริหารและการจัดระบบองค์การ
- (4) บุคลากร
- (5) งบประมาณ
- (6) การรับนักศึกษาเข้าเรียน
- (7) การบริการนักศึกษา
- (8) ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด และสื่อการเรียนการสอน

ต่าง ๆ

- (9) หลักสูตรการสอน การวิจัยและกิจกรรมทางวิชาการอื่นๆ
- (10) การประเมินนักศึกษา
- (11) การวางแผนสถาบัน

ทั้งนี้ ในแต่ละกลุ่มของตัวแปรได้ระบุชื่อของตัวแปร แหล่งข้อมูล และคำถามที่ควรพิจารณา สำหรับการวิจัยส่วนที่สอง มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อเสนอเกณฑ์การประเมินตนเองของสถาบัน

สำหรับการประเมินเพื่อรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนมัธยมศึกษาได้มีการสร้างเกณฑ์การประเมินเพื่อรับรองวิทยฐานะ โดย พวงทอง ไสยวรรณ (2514 : 65 -67) ซึ่งได้เกณฑ์โรงเรียนที่มีลักษณะ 6 ประการ คือ การจัดโปรแกรมการศึกษา โปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริการห้องสมุด การแนะแนวโรงเรียน อาคารสถานที่ และการบริหาร ส่วนเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอนุบาล ซึ่งสร้างโดย ดวงพร ชินสมบูรณ์ (2522 : 67 -69) ประกอบด้วยเกณฑ์ที่มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ มีข้อกระทง 70 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาใน 4 หมวด คือ อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ การบริหารโรงเรียน การเรียนการสอน สวัสดิการและการประชาสัมพันธ์ สำหรับคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2525 : 13) ได้ทำการวิจัยเพื่อจัดระดับมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนราษฎร์สายสามัญปีงบประมาณ 2523 - 2524 ประกอบด้วยองค์ประกอบมาตรฐานการศึกษา 5 หมวด ซึ่งเป็นตัวแปรหลัก คือ หมวดอาคารสถานที่และอุปกรณ์ หมวดการบริหารบุคคล หมวดการบริหารโรงเรียน หมวดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และหมวดโรงเรียนกับชุมชน

นอกจากนี้ ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2531:4) ได้เสนอแนะเกณฑ์การรับรองมาตรฐานของโรงเรียนเอกชนจากประสบการณ์บริหารโรงเรียนนานาชาติ โดยกล่าวว่าจุดประสงค์ของการรับรองมาตรฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองโดยการศึกษาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ส่งบุตรหลานมาเรียนว่าโรงเรียนมีจุดประสงค์ที่แน่ชัดและเหมาะสม สิ่งที่ต้องพิจารณาในการประเมินมีดังนี้

- (1) ปรัชญา จุดหมาย และวัตถุประสงค์ที่เป็นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน
- (2) การจัดการ การมีจัดการที่เหมาะสมหรือไม่ ทุกคนควรรับทราบสายงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน เพื่อสะดวกในการบริหารงาน
- (3) บริการนักเรียน ต้องคำนึงถึงในด้านความปลอดภัย
- (4) โปรแกรมตามหลักสูตร
- (5) โปรแกรมเสริมหลักสูตรจะจัดอย่างไรขึ้นอยู่กับปรัชญาของโรงเรียน เช่น อาจเสริมทางด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น
- (6) ครูและพนักงาน เจ้าหน้าที่ มีคุณวุฒิ ความสามารถและประสบการณ์ดีพอหรือไม่ ใช้คนถูกสายงานหรือไม่ ครูควรได้สอนตรงตามวิชาเอกที่เรียนมา ความพึงพอใจ และปัญหาในการทำงาน และนำสิ่งเหล่านั้นมาแก้ไข
- (7) อาคารสถานที่ เน้นความสะอาดและความปลอดภัยเป็นสำคัญ เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอนให้มากที่สุด
- (8) การเงินพิจารณารายรับ-รายจ่ายของโรงเรียนนั้นมุ่งให้เกิดผลต่อการจัดการศึกษาแก่นักเรียนมากน้อยเพียงใด

2.) การประเมินตนเองของสถาบัน (Self Evaluation of An Institution) การประเมินสถาบันอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งมีผู้เสนอไว้ก็คือการประเมินตนเองโดยบุคคลหรือคณะบุคคลในสถาบันนั้นๆ โดยที่แต่ละหน่วยงานหรือองค์การในสถาบันได้ทำการประเมินตนเอง และมีคณะบุคคลของสถาบันอีกชุดหนึ่งทำหน้าที่ประเมินภาพรวมของสถาบัน ผู้ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของสถาบันที่สำคัญผู้หนึ่ง คือ เดรสเสน (Dressel, 1976 : 409 - 410) ซึ่งเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของสถาบันว่าวัตถุประสงค์อันดับแรกของการประเมินตนเองของสถาบันก็คือ เพื่อให้เข้าใจถึงสถานภาพของสถาบันว่าสถาบันของตนมีจุดเด่นหรือข้อบกพร่องในเรื่องใด และวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์และข้อมูลที่สามารถใช้พยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต ซึ่งช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคล และเพิ่มคุณภาพผลผลิตของสถาบันได้ในที่สุด สำหรับการประเมินตนเองของสถาบันนั้น มีหลายรูปแบบ เช่น อาจเป็นการประเมินเฉพาะปัญหา เฉพาะหน่วย หรือประเมินรวมทั้งสถาบัน ซึ่งการประเมินตามรูปแบบหลังนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากผลการประเมินองค์การย่อยทั้งหมดของสถาบัน รวมทั้งผลการวิจัยสถาบันที่มีอยู่ทั้งหมดด้วย เดรสเสน ได้เสนอว่า ในการประเมินมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาโดยสรุป ดังนี้

- (1) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- (2) ความเพียงพอของงบประมาณและทรัพยากรต่าง ๆ

- (3) ประสิทธิภาพของการบริหารองค์การในสถาบันทุกระดับ
- (4) ชวัญและกำลังใจของอาจารย์
- (5) ความแกร่งและจุดบกพร่องของการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
- (6) ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริการหรือโปรแกรมต่างๆ ที่จัดขึ้น
- (7) ประสิทธิภาพของโปรแกรมการศึกษา ซึ่งพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน
- (8) ประสิทธิภาพของงานวิจัย และโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน

เอเดลแมน และอเล็กซานเดอร์ (Adelman and Alexander. 1982 : 9) ให้ความสำคัญว่าการประเมินตนเองของสถาบันเป็นการประเมินทั้งภายในสถาบันและนอกสถาบัน การประเมินสถาบันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของสภาวะปกติของสถาบัน บทบาทหน้าที่ ค่านิยม และความสัมพันธ์อื่นๆ ที่เป็นวัฒนธรรมภายในสถาบัน ซึ่งเป็นการตัดสินใจโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน รายวิชา (Course) ครูหรือโปรแกรมทางการศึกษาของสถาบัน การประเมินภายนอกสถาบันเป็นเรื่องของการตัดสินใจที่เป็นผลมาจากความพยายามของสถาบันที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของสถาบันที่ก่อตั้งขึ้นมาเป็นความพยายามร่วมกันระหว่างสถาบันกับสังคม จึงเป็นความพยายามที่ทุกคนตระหนักว่าสามารถทำให้เกิดปฏิกิริยาทั้งในแง่บวกและแง่ลบ โดยมองโลกทัศน์ส่วนตัวของแต่ละคนและในกลุ่มสังคมของแต่ละคน

วิลลี่ และบรานช์ (Bhagia and Fellow. 1982 : 216 - 217 ; citing Willey and Branch. n.d.) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินตนเองของสถาบันไว้ว่า ต้องให้ผลการประเมินที่เชื่อถือได้ ทันเวลาที่จะนำไปใช้ การเสนอรายงานผลการประเมินต้องมีรูปแบบที่ง่าย ชัดเจน ส่งผลกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติงานในสถาบันก่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงาน และคุณภาพของผลผลิตของสถาบัน ผลกระทบจากการประเมินสถาบันจะต้องเกี่ยวข้องหรือเป็นตัวเชื่อมการปฏิบัติงานของสถาบันกับความจำเป็นของชุมชนหรือสังคมนั้นหรือท้าทายให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมปัจจุบัน โดยที่รายงานผลการประเมินสถาบันนี้เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงแนวทางว่าควรกำหนดแผนหรือนโยบายของสถาบันอย่างไร ควรจัดระบบบริหารอย่างไรและรวมถึงที่มีอยู่อย่างไร จึงสามารถนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. งานวิจัยเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้เทคนิคเดลฟาย

ได้มีการประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟายในการทำวิจัยกันมากซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์และตรวจสอบความเที่ยงตรงที่มีผู้วิจัยไว้ ได้แก่ แมคจินนิส (Mc. Ginnis. 1966 : 356 - 357A) เฟอส์เตอร์ (Ferster. 1972 : 6149 - 6150A) ใช้ในการวิเคราะห์เกณฑ์สำหรับการรับรองวิทยฐานะ บาเรตต้า (Baratta. 1975 : 5210 - A) ใช้เทคนิคเดลฟาย ในการกำหนดน้ำหนักของเกณฑ์ประเมินโปรแกรมอาชีวศึกษา รพีพรรณ รัตโนภาส (2526 : 31) ใช้เทคนิคเดลฟายในการพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพและเกณฑ์ของการดำเนินงานในการพัฒนาและติดตั้งระบบออนไลน์ของสำนักทะเบียนและประมวลผลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดิลกบุญเรืองรอด (2525 : 38) ใช้เทคนิคเดลฟายในการกำหนดเกณฑ์จำนวนบุคลากร อาจารย์ชั้นต่ำสำหรับการเปิดสอนสาขาวิชาต่างๆ ตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ของวิทยาลัยครู

ไพศาล นาคเนียม (2527 : บทคัดย่อ) ได้ใช้เทคนิคเดลฟายในการศึกษาแนวโน้มของบทบาท ศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้ วัน เดชพิชัย (2527 : 35) ใช้เทคนิคเดลฟาย สร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสร็จขั้นพื้นฐานประเภท ชั้นเรียนในเขตการศึกษา 2 จัตุรณา พรหมมา (2528 : 81) ใช้เทคนิคเดลฟายในการพัฒนา เกณฑ์ประเมินภารกิจของภาควิชาคณิตศาสตร์ในวิทยาลัยครู นิคม ดังคะพิภพ (2528 : 70) ใช้เทคนิคเดลฟายในการตรวจสอบความตรงเชิงสอดคล้องของรูปแบบการประเมินการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนามของนิสิตครูสาขามัธยมศึกษา ไพฑูรย์ โพธิ์สาร (2529 : 70) ใช้เทคนิคเดลฟายในการตรวจสอบความตรงเชิงสอดคล้องของรูปแบบการพัฒนาบุคลากร ด้านการวางแผนงานการศึกษาของโรงเรียนจังหวัด สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2529 : 58) ใช้ เทคนิคเดลฟายในการตรวจสอบสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมินโครงการการศึกษาของโรงเรียน ศศิธร ชูตินันท์กุล (2536 : 48) ใช้เทคนิคเดลฟายในการสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐาน ในการประเมินโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนคอมพิวเตอร์ และพีซี ฤทธิจรรย์ (2538 : 144 - 149) ใช้เทคนิคเดลฟายในการตรวจสอบความตรงเชิงสอดคล้องของเกณฑ์ประเมินการใช้ หลักสูตรสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

กรมสามัญศึกษา

ในปี 2530 ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ รวม 6 หมวด คือ

- (1) การบริหารทั่วไป
- (2) งานธุรการ
- (3) งานวิชาการ
- (4) งานปกครองนักเรียน
- (5) งานบริการ
- (6) โรงเรียนกับชุมชน

ปี 2532 ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ และในการประเมิน บางเรื่องจะแยกประเมินตามขนาดโรงเรียน สำหรับการประเมินจะแบ่งเนื้อหาสาระสำคัญออกเป็น 6 หมวดเหมือนเดิม

ปี 2539 กรมสามัญศึกษา (2540 : 1) ได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนและคู่มือการ ประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานโรงเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ เกณฑ์ มาตรฐานโรงเรียนด้านคุณภาพและเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนด้านปริมาณ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ด้านคุณภาพจะนำไปใช้ประเมินมาตรฐานของโรงเรียน ส่วนเกณฑ์มาตรฐานด้านปริมาณนั้นนำเสนอ ไว้เพื่อเป็นข้อมูลให้โรงเรียนได้ทราบถึงเกณฑ์การจัดสรรต่างๆ ของกรมสามัญศึกษาทั้งในด้าน

อัตรากำลังและด้านอาคาร สถานที่ และเพื่อความสะดวกของคณะกรรมการประเมินมาตรฐานโรงเรียนที่จะทำการประเมินโรงเรียน เนื้อหาสาระสำคัญประกอบด้วยหมวดต่างๆ 7 หมวด คือ

- หมวดที่ 1 การบริหารทั่วไป
- หมวดที่ 2 งานธุรการ
- หมวดที่ 3 งานวิชาการ
- หมวดที่ 4 งานปกครองนักเรียน
- หมวดที่ 5 งานบริการ
- หมวดที่ 6 โรงเรียนกับชุมชน
- หมวดที่ 7 การบริหารอาคารสถานที่

แต่ละหมวดประกอบด้วยข้อกระทง มีจำนวนทั้งสิ้น 133 ข้อกระทง แต่ละข้อกระทงประกอบด้วย เนื้อความของข้อกระทง วิธีการประเมินและการให้ระดับมาตรฐาน โดยกำหนดระดับมาตรฐานตั้งแต่ 1 - 5 และถือเกณฑ์ระดับมาตรฐาน 3 เป็นมาตรฐานกลาง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2517 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาและอนุบาลศึกษาทั่วราชอาณาจักร โดยใช้เกณฑ์การสำรวจที่คณะกรรมการการวิจัยได้สร้างขึ้นซึ่งครอบคลุมลักษณะที่สำคัญทางการศึกษา 7 ประการ คือ นักเรียน ครู การเงิน อาคารสถานที่ การบริหารและโปรแกรมการจัดกิจกรรมนักเรียน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละโรงเรียน หาค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ย หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เพื่อนำมาสร้างเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยปรากฏว่ามีโรงเรียนระดับมาตรฐานดี 315 โรง (15.7%) ระดับมาตรฐานปานกลาง 1,290 โรง (64.31%) และระดับมาตรฐานพอใช้ 401 โรง (19.99%) ปี 2534 โครงการนำร่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน ได้ทดลองใช้แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยให้ผู้ประเมินพิจารณาตัดสินระดับคุณภาพ 5 ระดับ ซึ่งกำหนดระดับคุณภาพ คือ

- (1) 5 หมายถึง ดีมาก
- (2) 4 หมายถึง ดี
- (3) 3 หมายถึง น่าพอใจ
- (4) 2 หมายถึง ไม่ดี
- (5) 1 ไม่ปรากฏแต่จำเป็นต้องมี

คุณภาพการศึกษาแต่ละระดับของโรงเรียนมีขอบข่ายครอบคลุมองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

คุณภาพการศึกษาระดับอนุบาล ขอบข่ายครอบคลุมองค์ประกอบ 10 ประการ คือ

1. ปรัชญา/แนวนโยบายของโรงเรียน ซึ่งต้องชัดเจนและเหมาะสมเป็นเครื่องชี้นำการดำเนินงานของโรงเรียนได้
2. การเรียนการสอน ซึ่งต้องสอดคล้องกับปรัชญาและแนวนโยบายที่ดีของโรงเรียน

3. การบริการนักเรียน ซึ่งต้องจัดบริการนักเรียนได้เป็นอย่างดี กว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของโรงเรียน

4. การจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งต้องมุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนตาม แนวการจัดประสบการณ์ด้านอนุบาล

5. การบริหารด้านบุคลากร ซึ่งต้องเป็นระบบที่ชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่กำหนดได้

6. การบริหารงานธุรการและการเงิน ซึ่งต้องเป็นระบบมีระเบียบ มีความคล่องตัวในการทำงาน และให้เกิดประโยชน์ในลักษณะประหยัดและถูกต้อง

7. การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งต้องมีวิธีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับชุมชน เพื่อเสริมให้โรงเรียนสามารถทำหน้าที่ให้บรรลุจุดหมายมากที่สุด

8. การบริหารงานอาคารสถานที่ ซึ่งจะต้องจัดให้ห้องเรียน ห้องประกอบ อาคารต่างๆ สถานที่และบริเวณของโรงเรียนมีบรรยากาศเหมาะสม มีความปลอดภัยทุกด้านและสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์

9. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ซึ่งจะต้องจัดและบริหารให้ครอบคลุมปัจจัยป้อน และกระบวนการเพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่ดี

10. ภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน ซึ่งต้องได้รับศรัทธา พึงพอใจและความร่วมมือ เป็นอย่างดีจากชุมชนในเขตบริการ

คุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา ขอบข่ายครอบคลุมองค์ประกอบ 8 ประการ โดยมีองค์ประกอบ 6 ประการที่เหมือนกับคุณภาพการศึกษาระดับอนุบาล คือปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน การเรียนการสอน การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน เช่นเดียวกับระดับอนุบาล ส่วนที่ต่างออกไป 2 ประการ คือ งานกิจการนักเรียนและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยงานกิจการนักเรียน ซึ่งต้องมีบริการและกิจกรรมนักเรียนที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งต้องให้เกิดผลงานที่ดี โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาผู้เรียน การสร้างความพึงพอใจในอาชีพให้แก่บุคลากร และการสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน

สำหรับคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ขอบข่ายครอบคลุมองค์ประกอบ 8 ประการ เช่นเดียวกับระดับประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2534 : 50 - 59)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 18 - 23) ได้จัดทำเกณฑ์การศึกษาแต่ละระดับและประเภท โดยมีขอบข่ายครอบคลุมตัวแปรดังนี้

ระดับก่อนประถมศึกษา ครอบคลุมตัวแปร นักเรียน บุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ตั้ง อาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว บริการและอื่นๆ

ระดับประถมศึกษา ครอบคลุมตัวแปร นักเรียน บุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ตั้งของโรงเรียน การใช้ที่ดินและอาคาร จำนวนชั่วโมงการใช้ห้อง และอาคารประเภทต่างๆ ค่าใช้จ่ายต่อหัว

ระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมตัวแปร นักเรียน บุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ที่ตั้ง ค่าใช้จ่ายต่อหัว อื่นๆ

ระดับอาชีวศึกษา ครอบคลุมตัวแปร นักเรียน บุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา อาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว

การศึกษามัธยมศึกษา ครอบคลุมตัวแปร นักศึกษา บุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว อื่นๆ

อุดมศึกษา ครอบคลุมตัวแปรนิสิต/นักศึกษา บุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 4 - 7) ได้กำหนดกรอบความคิดของการประเมินสถานศึกษาระดับประถมศึกษาไว้โดยยึดภารกิจและขอบข่ายงานของโรงเรียนทั้ง 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตลอดจนปรัชญา ทฤษฎี หลักการและนโยบายการจัดการประถมศึกษาเป็นกรอบในการกำหนดมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานของ โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องยึดแนวปฏิบัติเพื่อช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบสำคัญคือ

1. มาตรฐาน คือ สภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งระบุถึงสภาพปัจจัยหรือวิธีการดำเนินงานและคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นทุกโรงเรียน

2. ตัวบ่งชี้ คือ รายละเอียดในแต่ละมาตรฐาน ซึ่งระบุแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐาน

3. ระดับคุณภาพ คือ ประเด็นที่ใช้ในการพิจารณาและตัดสินคุณภาพของสภาพหรือการปฏิบัติในแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งมีข้อพิจารณาและให้ระดับคุณภาพ 5 ระดับ เรียงตามลำดับคุณภาพจากระดับ 1 ซึ่งเป็นระดับคุณภาพต่ำสุด จนถึงระดับ 5 ซึ่งเป็นระดับคุณภาพสูงสุด

แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 ควรปรับปรุง

ระดับ 2 พอใช้ได้

ระดับ 3 เป็นที่น่าพอใจ

ระดับ 4 ดี

ระดับ 5 ดีมาก

ในการพิจารณาการผ่านเกณฑ์มาตรฐานนั้น ได้กำหนดเงื่อนไขว่าโรงเรียนจะต้องได้ระดับ 3 ขึ้นไปทุกตัวบ่งชี้ทุกระดับการศึกษาที่เปิดสอนจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

4. แนวทางการตรวจสอบ คือมาตรการเสนอแนะเพื่อการตรวจสอบข้อพิจารณาแต่ละประเด็น ได้แก่ การตรวจสอบเอกสาร วัสดุครุภัณฑ์ การสังเกต การซักถามพูดคุย ตลอดจนการตรวจสอบร่องรอยจากหลักฐานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผล

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ดังนี้

ปริญญ์ วุฒิมารณ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้สร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนประถมศึกษาสำหรับท้องถิ่นในเขตการศึกษา 8 ครอบคลุมลักษณะที่เป็นคุณภาพที่ดีของโรงเรียน 5 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การบริหารและการจัดกิจกรรมนักเรียน การบริหารโรงเรียน การสอนอาชีพ ในท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับชุมชน

สำนักงานศึกษาธิการเมืองเจฟเฟอร์สัน รัฐเคนทักกี (สุรศักดิ์ หลาบมาลา 2529 : 42-44 ; อ้างอิงมาจาก Miller. 1985) ได้จัดทำโครงการเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ของรัฐโดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามรูปแบบของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

บรรยากาศของโรงเรียน ประกอบด้วย

- (1) มุ่งเน้นงานด้านวิชาการ
- (2) นักเรียนมีความคาดหวังในผลการเรียนสูง
- (3) นักเรียนมีความรักในหมู่คณะของโรงเรียนของตน
- (4) ครูมีสมรรถภาพสูงและทำงานกันเป็นทีม
- (5) ยอมรับความเด่นของแต่ละบุคคล

หลักสูตร ประกอบด้วย

- (1) นักเรียนมีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้นที่เรียน
- (2) วางแผนการเรียนการสอนครบตามหลักสูตรทุกปีตลอดหลักสูตร

การสอน ประกอบด้วย

- (1) การบริหารห้องเรียนมีประสิทธิภาพโดยวิธีการวางแผนการเรียนการสอนและบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นอย่างดี

- (2) ให้เวลาและความสำคัญทางวิชาการเป็นอันดับแรก

- (3) การเรียนการสอนจะเน้นการทบทวน ตรวจการบ้านสอนบทเรียนเรียงตามลำดับความยากง่ายควบคุมการทำงานในห้องเรียน ให้งานทำสม่ำเสมอ ตรวจสอบผลงานและวิธีการทำงานของเด็ก

- (4) เน้นการสอนโดยครูเป็นผู้นำทางวิชาการ

- (5) เพิ่มเวลาในการทำงานวิชาการของเด็ก

- (6) วางแผนการสอนให้สูงกว่าระดับชั้นของเด็กตามสมควร

- (7) เริ่มสอนเลข อ่าน และเขียน ตั้งแต่ระดับอนุบาล

บริการการเรียนรู้การสอน ประกอบด้วย

(1) จัดบริการด้านวิธีการสอน หลักสูตร และอุปกรณ์การสอนให้เหมาะกับเนื้อหาวิชาแต่ละระดับชั้น

(2) การย้ายห้องเรียนของเด็กแต่ละคนจะทำก็ต่อเมื่อไม่ทำให้เด็กเสียการเรียน หรือทำให้ความคาดหวังในผลการเรียนของเด็กลดต่ำลง

การประเมินผล ประกอบด้วย

(1) ประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กเป็นระยะๆ

(2) จัดทำบัตรรายงานแสดงความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กแต่ละบุคคล

(3) ส่งเสริมให้ทำการสอนอย่างจริงจัง โดยถือว่าผลการสอนเป็นผลสำเร็จในการเรียนของเด็กแต่ละคน

การสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ประกอบด้วย

(1) ติดต่อกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

(2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการให้บ้านให้ผู้ปกครองเข้าใจ

(3) กวดขันให้เข้าห้องเรียนเป็นประจำ

(4) แจ้งพฤติกรรมของเด็กที่โรงเรียนต้องการให้ผู้ปกครองทราบ

(5) แจ้งบทบาทที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติเพื่อเสริมแรงการเรียนรู้ของเด็ก

หลังจากดำเนินโครงการแล้ว 1 ปี ปรากฏว่าผลการเรียนของเด็กเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบนี้สามารถพัฒนาการศึกษาได้

จ้อยช และคนอื่นๆ (วันทนา เมืองจันทร์. 2531: 9 - 12 ; อ้างอิงมาจาก Joyce and others. 1983) ได้ศึกษาและรวบรวมผลการวิจัยในช่วง ค.ศ. 1970 ถึง 1982 เกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในรูปของปัจจัย 2 กลุ่ม คือ

1. ปัจจัยด้านสังคมมนุษย์ในโรงเรียน

2. ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและหลักสูตร

แต่ปัจจัยทั้งสองนี้มีได้แยกจากกันโดยเด็ดขาดยังมีความเหลื่อมล้ำซ้อนกันอยู่ ทั้งยังมีปฏิสัมพันธ์และตอบสนองซึ่งกันและกัน รายละเอียดตัวแปรย่อยของทั้งสองปัจจัยแสดงได้ดังนี้

ปัจจัยด้านสังคมมนุษย์ในโรงเรียน ประกอบด้วย

(1) มีจุดมุ่งหมายทางวิชาการชัดเจนและมีเป้าหมายประสงค์ของพฤติกรรมทางสังคมชัดเจน

(2) ความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

(3) ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ตั้งความหวังในตัวนักเรียน

(4) สถานะของความเป็นครูอันเป็นที่พึงปรารถนา

(5) ความเอาใจใส่ห่วงใย เอาใจใส่ในตัวนักเรียน

(6) การใช้รางวัลและผลตอบแทนเป็นแรงเสริมและแรงจูงใจ

(7) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน

(8) การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

ปัจจัยด้านการเรียนการสอนและหลักสูตร ประกอบด้วย

- (1) การให้เวลามากในโอกาสการเรียนรู้ทางวิชาการของนักเรียน
- (2) การให้การบ้านเป็นประจำ และต้องมีระบบการตรวจและติดตามผลการให้การบ้านที่ดี
- (3) ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนโดยสม่ำเสมอ
- (4) มีการสอนตามหลักสูตร มีจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนชัดเจน
- (5) มีการใช้ยุทธวิธีในการจัดการเรียนการสอนหลายหลากวิธี
- (6) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับผิดชอบตนเอง

กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 20 - 31) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาระดับประถมศึกษาสรุปได้ว่า ลักษณะของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพดีประกอบด้วย

1. โรงเรียนมีจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจนนั้น คือ เป็นโรงเรียนที่ดี และใช้ปรัชญาหรือนโยบายที่ดี และเหมาะสมเป็นเครื่องชี้แนะ

2. โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอน และงานกิจการนักเรียนที่ได้มาตรฐาน กล่าวคือ

2.1 มีการปรับหลักสูตรประถมศึกษาให้มีเป้าหมาย และจุดเน้นเป็นพิเศษสำหรับโรงเรียนในอันที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน และสังคมได้อย่างดีที่สุด

2.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนในวัยประถมศึกษา โดยให้ความสนใจนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3 มีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนให้ครบทุกด้าน เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.4 มีการจัดบริการนักเรียนให้เหมาะสมกับวัยและสภาพความต้องการของนักเรียน และให้ทั่วถึงมากที่สุด

2.5 มีการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ และความสนใจของนักเรียนวัยประถมศึกษาอย่างทั่วถึง และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมการเรียนรู้ตามหลักสูตรมากที่สุด

3. โรงเรียนสามารถบริหารงานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและคุณภาพ กล่าวคือ

3.1 มีระบบการบริหารงานบุคลากรที่ชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี

3.2 มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ มีจำนวนเพียงพอ และมีการมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถสำหรับทุกตำแหน่งที่เป็นไปได้

3.3 มีการพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถของทุกคน

3.4 จัดการบริหารงานธุรการให้เป็นระบบ มีระเบียบ และมีความคล่องตัวในการทำงาน

3.5 มีการบริหารงานพัสดุครุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ และความสะดวกรวดเร็วในการใช้สอย

3.6 มีการบริหารการเงินและการบัญชี ที่เกิดประโยชน์ในลักษณะประหยัดถูกต้อง และเป็นระบบ

3.7 มีการจัดทำ ดูแล และตกแต่งให้สถานที่และบริเวณโรงเรียนอยู่ในสภาพดี สะอาด เรียบร้อย ร่มรื่น ปลอดภัย และสามารถใช้ในการเกิดประโยชน์ได้ สูงสุด

3.8 จัดให้มีอาคารเรียน และอาคารประกอบที่อยู่ในสภาพใช้การได้ดี แข็งแรง มั่นคง สะอาด สวยงาม มีระเบียบ และเหมาะสมกับการใช้งาน

3.9 จัดให้มีห้องเรียนและห้องประกอบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

3.10 มีวิธีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับชุมชน โดยจัดให้มีการคิดวางแผน ดำเนินการ และติดตามผลการดำเนินงานร่วมกัน

4. โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่ดี สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาผู้เรียน การสร้างความพึงพอใจในอาชีพให้แก่ บุคลากร และการสร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียน กล่าวคือ

4.1 มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ และพัฒนาคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้ปรากฏเด่นชัด

4.2 มีการสร้างเสริมความพึงพอใจในอาชีพครูโรงเรียนเอกชนให้ปรากฏเด่นชัด

4.3 มีการพัฒนาภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนให้ปรากฏเด่นชัดตลอดเวลา

ชินภัทร ภูมิรัตน และคณะ (2533 : 47 - 58) ทำการวิจัยและประเมินคุณภาพ โรงเรียนประถมศึกษาพบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพการประถมศึกษา จำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ

1.) ตัวแปรและตัวบ่งชี้ด้านตัวบ่อน ซึ่งได้แก่ นักเรียน บุคลากรโรงเรียน อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตัวบ่งชี้สำหรับตัวบ่อนมีดังต่อไปนี้

1.1 อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน

1.2 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู

1.3 อัตราส่วนครูต่อห้องเรียน

1.4 ร้อยละของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเตรียมความ

พร้อมก่อนประถมศึกษา

1.5 อัตราส่วนครูที่ได้รับการฝึกอบรมด้านการสอนต่อครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม

1.6 อัตราส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียน

1.7 อัตราส่วนจำนวนเตียงพยาบาลต่อจำนวนนักเรียน

1.8 อัตราส่วนจำนวนห้องส้วมต่อจำนวนนักเรียน

1.9 ร้อยละของเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้โรงเรียนในหมวดต่าง ๆ ต่อหัวต่อปี

1.10 สัดส่วนของเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ต่อเงินนอกงบประมาณ

1.11 อัตราส่วนจำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อจำนวนนักเรียน

2.) ตัวแปรและตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ ซึ่งจำแนกได้ 3 ด้าน คือ การบริหาร การ จัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล

2.1 การบริหาร ประกอบด้วย งานบริหารด้านวิชาการ เป็นงานที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนที่ดีภายในโรงเรียน ประกอบด้วย งานบริหารด้านบุคลากร อาคารสถานที่ การนิเทศ และติดตามผล งานบริหารธุรการ งานทะเบียนนักเรียน การบัญชี การเงิน และการรักษาพัสดุของโรงเรียน งานบริหารด้านบริการนักเรียน ได้แก่ การแนะแนว การปฐมนิเทศ และห้องสมุด การบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ยาห้องพยาบาล ฯลฯ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.2 การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การใช้สื่อ บรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการสอนซ่อมเสริม

2.3 การวัดและการประเมินผล พิจารณาเกี่ยวกับวิธีการในการวัดผล ความถี่ในการวัด ตัวบ่งชี้สำหรับกระบวนการ มีดังต่อไปนี้

(1) สัดส่วนของเวลาที่ผู้บริหารไปติดต่อราชการนอกโรงเรียนในเวลาราชการ แต่ละภาคการศึกษา

(2) การมีแผนพัฒนาการสอนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ

(3) สัดส่วนการบริการทางวิชาการที่จัดให้แก่ นักเรียน ที่เรียนเก่งเป็นพิเศษและเรียนช้าเป็นพิเศษ

(4) สัดส่วนของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวจากโรงเรียน

(5) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมในรอบปีการศึกษา

(6) ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแต่ละกลุ่มประสบการณ์ในรอบปีการศึกษา

(7) จำนวนครั้งของการนิเทศภายในโรงเรียนที่ครูได้รับ

(8) จำนวนครั้งของการนิเทศจากภายนอกโรงเรียนที่ครูได้รับ

(9) ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการโครงการอาหารกลางวัน

(10) ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดต่อ

3.) ตัวแปรและตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต ดูทั้งผลผลิต ด้านปริมาณ และคุณภาพ ซึ่งพิจารณาจาก อัตราส่วนการเลื่อนชั้นและซ้ำชั้น อัตราการสำเร็จการศึกษา จำนวนปีเฉลี่ยที่ใช้ในระดับประถมศึกษา อัตราการคงอยู่และออกกลางคัน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปประเด็นที่จะประเมินเป็น 5 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
2. งานด้านวิชาการ
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างแบบประเมิน

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพิจารณาแบบประเมิน ซึ่งสร้างโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ที่ได้มาจากการเจาะจงเลือก โดยกำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านที่จะประเมินทั้ง 5 ด้าน คือ

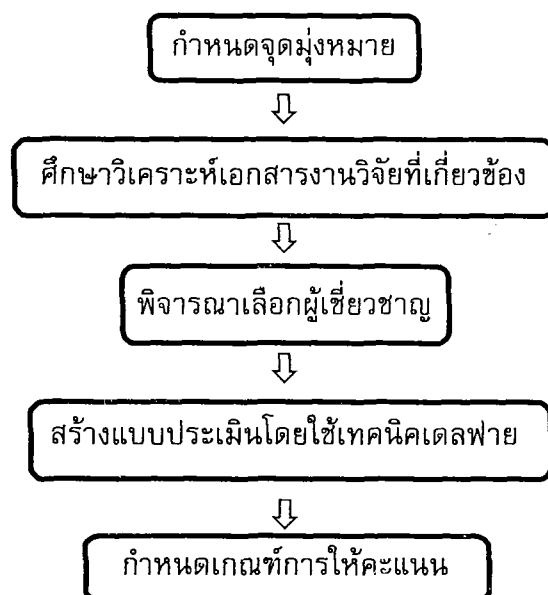
1. คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
2. งานด้านวิชาการ
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล นิเทศติดตามสถานศึกษา หรือมีประสบการณ์ด้านการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลต่างๆ ในระดับประถมศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองแบบประเมิน คือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานสถาบันราชภัฏ และทบวงมหาวิทยาลัย รวมจำนวน 20 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการนำรายชื่อสถานศึกษาระดับประถมศึกษาจากทุกสังกัดมาเรียงลำดับให้หมายเลขแล้วทำการสุ่มหมายเลขโดยใช้คอมพิวเตอร์

วิธีการสร้างแบบประเมิน

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบประเมิน ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ภาพประกอบ 5 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย

1.1 เพื่อสร้างแบบประเมินสำหรับใช้ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา พร้อมคู่มือการประเมิน

1.2 เพื่อหาเกณฑ์ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา

2. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐาน คุณลักษณะที่ดีของสถานศึกษา การบริหาร การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างกรอบในการวิจัย ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว่าดังกล่าวได้ประเด็นสำหรับการสร้างแบบประเมินสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้

1. คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
2. งานด้านวิชาการ
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

3. พิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญสำหรับการสร้างแบบประเมินโดยวิธีการเจาะจงเลือก แล้วทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน

4. สร้างแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ดังนี้

4.1 ทำความเข้าใจกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการใช้เทคนิคเดลฟายสร้างแบบประเมินในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยการชี้แจงรายละเอียดในหนังสือขอความร่วมมือ

4.2 วางแผนการดำเนินการเกี่ยวกับแบบสอบถามแต่ละรอบ ดังนี้

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสำหรับสร้างแบบประเมินในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยกำหนดประเด็นให้เสนอความคิดเห็นในการสร้างแบบประเมินเป็น 5 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์
2. งานด้านวิชาการ
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

รอบที่ 2 นำข้อความที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามครอบคลุม 5 ประเด็นหลัก แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง แก้ไขในช่องหมายเหตุ ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ใช้เป็นเกณฑ์ และตอนท้ายของแต่ละข้อจะให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอประเด็นหลักเพิ่มเติมหากเห็นว่าข้อความที่กำหนดยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ ซึ่งมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- ระดับ 5 (สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์ประเมินเป็นอย่างดี
- ระดับ 4 (สมควร) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน
- ระดับ 3 (ไม่แน่ใจ) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจที่จะใช้ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์การประเมิน
- ระดับ 2 (ไม่สมควร) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 (ไม่สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่
จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมินเป็นอย่างยิ่ง

หลังจากได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำมาหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (ใช้เวลาในการส่งและรับแบบสอบถามคืนในรอบแรก ประมาณ 4 สัปดาห์) คัดเลือกข้อคำถามจากรอบที่ 2 ที่มีค่ามัธยฐานสูงกว่า 3.5 ขึ้นไป แสดงค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นๆ ตอบในรอบที่ 2 ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง จากนั้นนำข้อมูลมาหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เหมือนเดิม

รอบที่ 3 ใช้แบบสอบถามลักษณะเดียวกับรอบที่ 3 โดยใช้ข้อความเดิมเพียงแต่เพิ่มเติมตำแหน่งมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้นๆ ตอบในรอบที่ 2 เพื่อส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาทบทวนอีกครั้ง หากผู้เชี่ยวชาญคนใดมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากกลุ่ม แต่ยังคงยืนยันความคิดเห็นเดิมก็ขอให้แสดงผลประกอบในช่องหมายเหตุ (ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 2 สัปดาห์)

รอบที่ 4 ใช้แบบสอบถามลักษณะเดียวกับรอบที่ 3 แต่เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่แตกต่างจากรอบที่ 3 ดังนั้นจึงใช้ผลจากรอบที่ 3 เป็นสรุปเป็นผลการวิจัย

ตัวอย่างคำชี้แจงการวิจัยโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1. การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างและพัฒนาเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เพื่อช่วยในการรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากท่าน 3 รอบ คือ

รอบที่ 1

มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นสำหรับสร้างเป็นแบบประเมิน ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา โดยให้ท่านได้เสนอความคิดเห็นลงในแบบสอบถามแบบปลายเปิด

รอบที่ 2

มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นด้วยวิธีการให้ระดับ (Rating) ความสำคัญของข้อความที่แสดงเกณฑ์แต่ละข้อที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากการแสดงความคิดเห็นในรอบที่ 1 ว่าท่านมีความเห็นอย่างไรตามระดับสภาพที่ควรจะเป็นและหากท่านเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ในข้อใดควรปรับปรุงแก้ไข ขอความกรุณาท่านช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อความชัดเจนและความสมบูรณ์ของเกณฑ์ด้วย

รอบที่ 3

มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ท่านได้ทบทวนคำตอบของตนเอง แล้วอาจเปลี่ยนคำตอบใหม่ หรือจะคงยืนยันคำตอบเดิม ซึ่งในรอบนี้จะได้อ่านค่าสถิติความเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยระบุ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอเตอร์ที่คำนวณได้ พร้อมทั้งระบุคะแนนการตอบของท่านในรอบที่ 2 ไว้ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลให้ท่านได้ใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจของท่านอีกครั้ง

2. เกณฑ์ที่จะพัฒนาขึ้นนี้ ประกอบด้วยเกณฑ์ตามขอบข่ายของการประเมินสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ซึ่งในที่นี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ จะพิจารณาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่สถานศึกษาต้องการ เช่น การมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ การมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ด้านกิริยามารยาท ด้านการเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและการนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ จะพิจารณาเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการ การควบคุม การอำนวยการ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความสามารถทางด้านวิชาการของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ พิจารณาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและการกำกับดูแลเกี่ยวกับงานธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา พิจารณาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ เช่น ตัวนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน พิจารณาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กัน รวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

3. เกณฑ์ประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา หมายถึง สิ่งที่ยังชี้ถึงความเหมาะสมของสิ่งที่ประเมิน หรือระดับของการปฏิบัติที่ถือว่าเป็นผลสำเร็จของการดำเนินงานของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ที่อาจแสดงอยู่ในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ

แบบสอบถามรอบที่ 1

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล

ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ.....

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายและระบบงานของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา แต่ละด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

โดยที่แต่ละด้านผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่สถานศึกษาต้องการ เช่น การมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ การมีสุขภาพพลานามัยที่ดี ด้านกิจกรรมยามว่าง ด้านการเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและการนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการจัดการ การควบคุม การอำนวยความสะดวก เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความสามารถทางด้านวิชาการของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ หมายถึง การบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและการกำกับดูแลเกี่ยวกับงานธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลให้การจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ เช่น ตัวนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันรวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

② การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านเสนอความคิดเห็นลงในช่องว่างที่จะนำไปใช้สร้างเป็นเกณฑ์ในการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา

ตัวอย่าง ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการ	พิจารณาจาก 1. จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรได้รับการปรับปรุงมีไม่เกินร้อยละ 10 2. จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ระดับผลการเรียน 3 และ 4 3. มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขัน ด้านวิชาการในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่น้อยกว่า 5 ปี) 4. มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรม วิชาการหรือของหน่วยงานต้นสังกัดอยู่ในระดับ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	
00)การเป็นผู้มีกิริยา มารยาทดี	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

③ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 นี้ ภายใน 1 สัปดาห์

ตัวอย่างแบบสอบถามรอบที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ.....

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามข้อช่วยและระบบงานของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

② การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพที่ควรจะเป็นของข้อความที่แสดงเกณฑ์แต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่ามีความเห็นอย่างไรตามระดับสภาพที่ควรจะเป็น ดังนี้

ระดับ 5 (สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์ประเมินเป็นอย่างดี

ระดับ 4 (สมควร) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 (ไม่แน่ใจ) หมายถึง ท่านไม่แน่ใจที่จะใช้ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 2 (ไม่สมควร) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 (ไม่สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมินเป็นอย่างยิ่ง

หากท่านเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ในข้อใดควรปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอความกรุณาได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ด้วย ดังตัวอย่างการตอบแบบสอบถามในข้อ 0.) ดังนี้

ตัวอย่าง 0.) ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่ สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
(0) นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ	✓					
พิจารณาจาก						
1) จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนควรได้รับการ ปรับปรุงมีไม่เกินร้อยละ 10		✓				ถ้าจะให้ดีควร ระบุน้อย ร้อยละ 5
2) จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ ระดับผลการเรียน 3 และ 4	✓					
3) มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการ ประกวดแข่งขันด้านวิชาการใน โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่น้อยกว่า 5 ปี)		✓				ถ้าจะให้ดีควร ระบุน้อย 3 ปีขึ้นไป
4) มีผลการประเมินคุณภาพการ ศึกษาของกรมวิชาการหรือของ หน่วยงานต้นสังกัดอยู่ในระดับ สูงกว่าค่าเฉลี่ย	✓					
00)การเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี						
พิจารณาจาก						
1).....						
2).....						
3).....						
4).....						
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม						
.....						
.....						

อธิบาย (1) คำตอบข้อ (0) แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ข้อนี้สมควรใช้เป็นเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัล ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์เป็นอย่างยิ่ง

(2) คำตอบข้อ 1) และ ข้อ 3) แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ข้อนี้สมควรใช้ เป็นเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ แต่ควรปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ของเกณฑ์

(3) คำตอบข้อ 2) และ ข้อ 4) แสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ข้อนี้สมควรใช้ เป็นเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทานด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์เป็นอย่างยิ่ง

③ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ ภายใน 1 สัปดาห์

ตัวอย่างแบบสอบถามรอบที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล
ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ.....

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายการประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

② ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้แสดงค่าสถิติของการตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและของท่านเองในรอบที่ 1 ดังนี้

■	หมายถึง	ค่ามัธยฐานที่เป็นตัวแทนคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
☆	หมายถึง	ค่าระดับคะแนน (สภาพที่ควรเป็นเกณฑ์)ที่เป็นคำตอบของท่านในรอบที่ 1
└───┘	หมายถึง	ขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ซึ่งแสดงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวนกึ่งหนึ่ง ตกอยู่ในช่วงนี้

③ การตอบแบบสอบถาม ให้ท่านพิจารณาทบทวนคำตอบของท่านอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งท่านอาจตัดสินใจได้ 2 กรณี ดังนี้

3.1 ยืนยันคำตอบเดิม โดยท่านไม่ต้องเขียนเครื่องหมายใดๆ แต่หากคำตอบเดิมของท่านตกอยู่นอกขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ └───┘ ขอให้ท่านแสดงเหตุผลในการยืนยันคำตอบเดิมของท่านด้วย

3.2 เปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ โดยให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับสภาพที่ควรจะเป็น (5 , 4 , 3 , 2 หรือ 1) ที่เป็นคำตอบใหม่ของท่านในข้อนั้น ๆ

ตัวอย่าง 0.) ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ ใจ (3)	ไม่ สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
(0) นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ						
พิจารณาจาก						
1) จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนควรได้รับการ ปรับปรุงมีไม่เกินร้อยละ 10						ระบุจำนวนร้อยละต่ำเกินไป โรงเรียนที่ดีควรมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงดังนั้นจึงควร มีนักเรียนที่ควรปรับปรุงไม่ เกินร้อยละ 5
2) จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ ระดับผลการเรียน 3 และ 4						
3) มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการ ประกวดแข่งขันด้านวิชาการใน โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่น้อยกว่า 5 ปี)						ระบุจำนวนปีสูงเกินไปควร ลดลงเป็นอย่างน้อยน้อย 3 ปีขึ้นไปจึงจะใช้ได้ครอบคลุม
4) มีผลการประเมินคุณภาพการ ศึกษาของกรมวิชาการหรือของ หน่วยงานต้นสังกัดอยู่ในระดับ สูงกว่าค่าเฉลี่ย						
00) การเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี						
พิจารณาจาก						
1).....						
2).....						
3).....						
4).....						
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม						
.....						
.....						

- อธิบาย (1) คำตอบข้อ (0) และ ข้อ 2) แสดงว่า เกณฑ์ ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์เป็นอย่างยิ่ง โดยที่ผู้ตอบก็มีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่มด้วย
- (2) คำตอบข้อ 1) และข้อ 3) แสดงว่า เกณฑ์ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์ แต่ผู้ตอบมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มในรอบที่ 2 และยังคงยืนยันความเห็นเดิมในรอบที่ 3 โดยที่คำตอบอยู่นอกขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้ตอบจึงจำเป็นต้องแสดงเหตุผลประกอบด้วย
- (3) คำตอบข้อ 4) แสดงว่า เกณฑ์ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์ และผู้ตอบมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มในรอบที่ 2 แต่มีการเปลี่ยนแปลงในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยที่คำตอบใหม่นี้ตกอยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ จึงไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผล

5. เกณฑ์การให้คะแนน

นำคู่มือประกอบการประเมิน ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัดสินให้ระดับคุณภาพของข้อความในแบบประเมินแต่ละข้อว่าควรอยู่ในระดับใด การพิจารณาแต่ละข้อความใช้ความคิดเห็นจำนวนมากที่สุดในข้อนั้นของผู้เชี่ยวชาญ

การทดลองใช้แบบประเมิน

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินที่สร้างขึ้น คือ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และทบวงมหาวิทยาลัย รวมจำนวน 20 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งผู้วิจัยและนักวิชาการสอบ จากสำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ อีก 1 คน รวม 2 คน เดินทางไปทดลองแบบประเมินที่สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน ทำการวิเคราะห์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha)

หลังจากดำเนินการหาคุณภาพของแบบประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้ว จัดพิมพ์แบบประเมินและคู่มือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. การใช้สถิติในการสร้างแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

1.1 มัธยฐาน (Median)

$$Mdn = L_o + i \left[\frac{N/2 - cf}{f} \right]$$

เมื่อ Mdn แทน มัธยฐาน

L_o แทน ขีดจำกัดล่างจริงของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

cf แทน ความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของคะแนนในชั้นก่อนชั้นที่มีมัธยฐาน

f แทน ความถี่ของชั้นคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

i แทน อัตรากว้างชั้น

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

การแปลความหมายของค่ามัธยฐาน ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี. 2530 : 59)

ค่ามัธยฐานเท่ากับ 0.50 - 1.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้เป็นเกณฑ์น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 1.50 ถึง 2.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้เป็นเกณฑ์น้อย

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 2.50 ถึง 3.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่แน่ใจว่า ข้อความนั้นสมควรใช้เป็นเกณฑ์

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 3.50 ถึง 4.49 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้เป็นเกณฑ์มาก

ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 4.50 ถึง 5.00 หมายความว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้เป็นเกณฑ์มากที่สุด

ผู้วิจัยใช้ค่ามัธยฐานที่สมควรใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินความสอดคล้องของข้อความที่ระดับมากกว่า 3.5

1.2 พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) (เอนก เพียรอนุกุลบุตร. 2525 : 33-38 : อ้างอิงมาจาก Cronbach.1951)

$$I.R. = Q_3 - Q_1$$

เมื่อ	I.R	แทน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์
	Q_1	แทน	ค่าควอไทล์ที่ 1 หรือเปอร์เซ็นต์ไทล์ 25
	Q_3	แทน	ค่าควอไทล์ที่ 3 หรือเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75

$$\text{และ } Q_1 = L_0 + i \left[\frac{N/4 - cf}{f} \right]$$

$$Q_3 = L_0 + i \left[\frac{3N/4 - cf}{f} \right]$$

เมื่อ	L_0	แทน	ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นที่มีควอไทล์ที่ต้องการทราบค่าอยู่
	i	แทน	อันตรภาคชั้น
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	cf	แทน	ความถี่สะสมของชั้นที่อยู่ข้างควอไทล์ แต่เป็นชั้นที่มีคะแนนน้อยกว่า
	f	แทน	ความถี่ของคะแนนในชั้นควอไทล์

โดยกำหนดเกณฑ์ เพื่อใช้พิจารณาความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี. 2530 : 59)

น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด

1.51 - 1.99 แสดงว่า ความคิดเห็นสอดคล้องกันพอสมควร

เท่ากับหรือมากกว่า 2.00 แสดงว่า ความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการตัดสินเลือกข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ต้องมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ≤ 1.50

2. การใช้สถิติในการทดลองแบบประเมินเพื่อหาคุณภาพ

2.1 ค่าความเชื่อมั่น

2.1.1 ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 70)

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนผู้ประเมิน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการประเมินจากผู้ประเมินคนที่ 1

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนการประเมินจากผู้ประเมินคนที่ 2

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนการประเมินจากผู้ประเมินคนที่ 1 (X) กับคะแนนจากการประเมินของผู้ประเมินคนที่ 2 (Y)

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 (X) ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 (Y) ยกกำลังสอง

2.1.2 ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบประเมิน
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบประเมินทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์และอักษรย่อสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

Mdn แทน ค่ามัธยฐาน

I.R. แทน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

การนำเสนอข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับขั้นดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมิน

ตอนที่ 2 การสร้างคู่มือประกอบการประเมิน

ตอนที่ 3 การหาเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 4 การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ตอนที่ 1 การสร้างแบบประเมิน ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สอบถามผู้เชี่ยวชาญ 4 รอบ การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

รอบที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน มาสรุปเป็นข้อความเพื่อสร้างเป็นแบบประเมิน แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ระดับคะแนนของข้อความที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

รอบที่ 2 นำแบบประเมินที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วมาวิเคราะห์หาค่า มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นที่ประเมิน ดังนี้

1. ข้อใดมีค่ามัธยฐานต่ำกว่า 3.5 จะตัดทิ้ง
2. ข้อใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มากกว่า 1.50 จะตัดทิ้ง

การเสนอผลการวิจัยรอบที่ 2 จะเสนอแยกแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

ตาราง 2 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ		
พิจารณาจาก		
1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 2.50	4.00	0.94
1.2 มีผลงานอันเกิดจากความรู้ความสามารถทางวิชาการ ที่ เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม	4.00	1.70**
1.3 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจาก หน่วยงานต่างๆอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปี	4.06	1.06
1.4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย	4.25	1.42
1.5 สามารถใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของ ตนได้ชัดเจน	3.11*	0.94
1.6 ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย และสถานการณ์	4.65	0.85
2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย		
พิจารณาจาก		
2.1 สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป	4.73	0.77
2.2 การไม่นิยมในสิ่งเสพติดทั้งปวง	4.79	0.71
2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย	4.89	0.61
2.4 การมีสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัยและความ ปลอดภัย	3.80	1.70**
2.5 การมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และ แสดงออกได้เหมาะสมกับวัย	4.85	0.65

ตาราง 2 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมั่งยัสต์ รู้จักประหยัดอดออม		
พิจารณาจาก		
3.1 นักเรียนส่วนใหญ่ แสดงออกในพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป	4.73	0.77
3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีทั้งภายในและภายนอก	4.06	1.06
3.3 นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.65	0.85
3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี	4.56	0.94
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม		
พิจารณาจาก		
4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5	3.57	1.21
4.2 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	4.73	0.77
4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย	4.56	0.94
4.4 การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบ และถูกต้อง	4.56	0.94
5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข		
พิจารณาจาก		
5.1 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ	4.73	0.77
5.2 มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.73	0.77

ตาราง 2 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
5.3 การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม	4.85	0.65
5.4 ความร่วมมือ ร่วมใจ พินิจประโยชน์ของสาธารณชน	4.65	0.85
6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย		
พิจารณาจาก		
6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งเชิญชวนและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติ	4.73	0.77
6.2 รู้จักสืบสาน เรียนรู้ วัฒนธรรมไทยและเห็นคุณค่าความเป็นไทย	4.25	1.42
6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย	4.56	0.94
6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	4.14	1.21
7. ความสนใจใฝ่รู้		
พิจารณาจาก		
7.1 ให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ	4.65	0.85
7.2 รู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	4.19	1.06
7.3 มีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียนและพัฒนาการเรียนการสอน	4.89	0.61
7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ โลก	4.44	1.06

หมายเหตุ * ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 3.50 ตัดทิ้ง

** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน (I.R. > 1.50)

จากตาราง 2 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 3.11 - 4.89 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.64 - 1.80 ซึ่งมีข้อที่สมควรตัดทิ้ง 3 ข้อ คือ ข้อ 1.2 ,1.5 และ 2.4 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วได้ผลดังนี้

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

พิจารณาจาก

- 1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจาก ป.1 – ป.6 ของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 2.50
- 1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี
- 1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย
- 1.4 ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย

พิจารณาจาก

- 2.1 สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป
- 2.2 การปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งปวง
- 2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย
- 2.4 การมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย

3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมัยยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม

พิจารณาจาก

- 3.1 นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียนต่อเนื่อง 3 ปี
- 3.3 นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- 3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี

4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม

พิจารณาจาก

- 4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกิน ร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด
- 4.2 นักเรียนทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- 4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย
- 4.4 การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รับผิดชอบ รอบคอบ และถูกต้อง

5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พิจารณาจาก

- 5.1 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ
- 5.2 มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5.3 การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม
- 5.4 ความร่วมมือ ร่วมใจ พักักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน

6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

พิจารณาจาก

- 6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม
- 6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย
- 6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

7. ความสนใจใฝ่รู้

พิจารณาจาก

- 7.1 ให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ
- 7.2 รู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
- 7.3 มีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียนและพัฒนาการเรียนการสอน
- 7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

ตาราง 3 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินงานด้านวิชาการ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร		
พิจารณาจาก		
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจน	4.97	0.53
1.2 มีการนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม	4.20	1.70**
1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการประกันคุณภาพ	4.73	0.61
1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อการปรับปรุง	4.94	0.53
1.5 มีการประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของงานให้ทุกฝ่ายทราบอย่างทั่วถึง	4.20	1.70**
1.6 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร	4.89	0.61
1.7 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถและหน้าที่รับผิดชอบในการสอนในแต่ละปี	4.38	2.13**
2. การนำหลักสูตรไปใช้		
พิจารณาจาก		
2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง	4.73	0.77
2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย	4.85	0.65
2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน	4.79	0.71

ตาราง 3 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ	4.56	0.94
3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการและพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ		
พิจารณาจาก		
3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.89	0.61
3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน	4.79	0.71
3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น	4.65	0.85
3.4 โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนในเรื่องทางวิชาการ	4.38	2.13**
3.5 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	4.56	0.94
3.6 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ	3.94	1.06
3.7 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.42	1.42
3.8 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางครู เป็นเพียงที่ปรึกษา	4.73	0.77
3.9 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด	4.65	0.85

ตาราง 3 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
4. การจัดและพัฒนาบุคลากร		
พิจารณาจาก		
4.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์	4.89	0.61
4.2 การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรชัดเจน	4.73	0.77
4.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.85	0.65
4.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้	4.89	0.61
4.5 ผลสำเร็จของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์	4.40	1.70**
4.6 การติดตามประเมินการดำเนินงานและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.38	2.13**
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน		
พิจารณาจาก		
5.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน	4.93	0.57
5.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู	4.93	0.57
5.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.93	0.57
5.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน	4.93	0.57

ตาราง 3 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
6. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน		
พิจารณาจาก		
6.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน	4.85	0.65
6.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ	4.93	0.57
6.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ที่แสดงว่านักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง	4.65	0.85
6.4 บรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.89	0.61
7. การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน		
พิจารณาจาก		
7.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน	4.85	0.65
7.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ	4.85	0.65
7.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็ว	4.89	0.61
7.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์	4.73	0.77

หมายเหตุ ** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน (I.R. > 1.50)

จากตาราง 3 งานด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 3.94 - 4.97 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.53 - 2.13 ซึ่งมีข้อที่สมควรตัดทิ้ง 6 ข้อ คือ ข้อ 1.2 , 1.5 , 1.7 , 3.4 , 4.5 และ 4.6 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ได้ผลดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจนสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร
- 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
- 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. การนำหลักสูตรไปใช้

พิจารณาจาก

- 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง
- 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย
- 2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน

โรงเรียน ผู้เรียน

- 2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ

3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก

- 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน
- 3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น
- 3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการ

ห้องสมุด

4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน
- 4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ
- 4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา

5. การจัดและพัฒนาบุคลากร

พิจารณาจาก

- 5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้

บรรลุตามวัตถุประสงค์

5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ

5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้

6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

พิจารณาจาก

6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน

6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู

6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ

7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมได้

7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

8. การจัดและบริหารสื่อการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน

8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ

8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

ตาราง 4 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินงานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. การบริหารงานธุรการ		
พิจารณาจาก		
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงิน การบัญชี และพัสดุ ชัดเจน ตรวจสอบได้	4.85	0.65
1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ	4.85	0.65
1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.89	0.61
1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.79	0.71
1.5 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม	4.79	0.71
1.6 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน	4.93	0.57
1.7 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ	4.73	0.77
1.8 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค	4.56	0.94
1.9 บุคลากรที่ทำหน้าที่งานธุรการมีแผนและปฏิบัติงานด้วยความสบายใจและมีความสุข	4.20	1.70**

ตาราง 4 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2. การบริหารงานปกครอง		
พิจารณาจาก		
2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน	4.73	0.77
2.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	4.65	0.85
2.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.73	0.77
2.4 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน	4.73	0.77
2.5 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน	4.56	0.94
2.6 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	4.73	0.77
2.7 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน	4.65	0.85
2.8 มีกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติด้านการปกครองกำหนดไว้อย่างชัดเจน	4.20	1.70**
2.9 มีการจัดบุคลากรให้อยู่ส่วนงานเหมาะสม เพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียน	4.40	1.70**
2.10 มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานปกครอง เช่น ประกวดการแต่งกาย นิทรรศการงานปกครอง	4.40	1.70**
2.11 นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.40	1.70**
2.12 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.43	1.21

ตาราง 4 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
3. การบริการ		
พิจารณาจาก		
3.1 มีแผนการให้บริการและสวัสดิการทั้งแก่ครูและนักเรียน ชัดเจน	4.79	0.71
3.2 การบริหารเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ	4.79	0.71
3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	4.85	0.65
3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วม ในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.65	0.85
3.5 มีการซ่อมแซม แก้ไข และปรับปรุง เพื่อให้บริการมี คุณภาพ	4.65	0.85
3.6 การให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียน เช่น บริการ น้ำดื่ม ความสะอาดของห้องน้ำ	4.56	0.94
3.7 การให้บริการด้านสุขภาพแก่ครูและนักเรียน เช่น ห้อง พยาบาล การส่งผู้ป่วยเข้ารับรักษาในสถานพยาบาล การ เบิกจ่ายค่ารักษาที่สะดวกรวดเร็ว	4.65	0.85
3.8 การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนไว้อย่างมีระบบ	4.73	0.77
3.9 การบริการจัดหาทุนการศึกษาให้ทั้งเด็กนักเรียนและครู	4.20	1.70**

หมายเหตุ ** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน (I.R. > 1.50)

จากตาราง 4 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่า
มัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.20 - 4.93 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.57 - 1.70 มีข้อที่ต้อง
ตัดทิ้ง 6 ข้อ คือ ข้อ 1.9 , 2.8 , 2.9 , 2.10 , 2.11 และ 3.9 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและ
เพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแล้วได้ผลดังนี้

1. การบริหารงานธุรการ

พิจารณาจาก

1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุ
ชัดเจน ตรวจสอบได้

1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ

1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานธุรการ

พิจารณาจาก

2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม

2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหาร
โรงเรียน

2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ

2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค

3. การบริหารงานปกครอง

พิจารณาจาก

3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน

3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผน
การดำเนินงาน

4. ผลการดำเนินการปกครอง

พิจารณาจาก

4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน

4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน

4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน

5. การบริหารงานบริการ

พิจารณาจาก

5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่ายความรับผิดชอบชัดเจน

5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่วางไว้ตรวจสอบได้

5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

6. การให้บริการด้านสวัสดิการ

พิจารณาจาก

6.1 การให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียนและบุคลากร เช่น บริการน้ำดื่ม ด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล ห้องพยาบาล ได้รับความสะดวกรวดเร็ว

6.2 ความเพียงพอในการให้บริการ

6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ

6.4 การพัฒนางานบริการ ปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

ตาราง 5 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. นักเรียน		
พิจารณาจาก		
1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนของนักเรียน	4.85	0.65
1.2 จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนอย่างเหมาะสมตามความถนัด	4.20	1.70**
1.3 เจตคติของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน	4.65	0.85
1.4 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ	4.88	0.67
1.5 สนใจแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.33	2.83**
1.6 มีวินัยในตนเอง	4.65	0.85
1.7 ความกล้าแสดงออก	4.40	1.70**

ตาราง 5 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน		
พิจารณาจาก		
2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	4.79	0.71
2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ	4.79	0.71
2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน	4.56	0.94
2.4 ความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง	4.56	0.71
3. อาคารสถานที่		
พิจารณาจาก		
3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ	4.97	0.53
3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า	4.93	0.57
3.3 การตกแต่งอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ	4.93	0.57
3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.73	0.77
3.5 ความเป็นระเบียบมีแผนผังชัดเจน	4.20	1.70**
4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม		
พิจารณาจาก		
4.1 สภาพแวดล้อมห้องเรียนเอื้อต่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.73	0.77
4.2 ห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และใช้การได้ดี	4.73	0.77
4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ	4.89	0.61
4.4 จัดแหล่งค้นคว้าความรู้ที่เหมาะสม	4.00	1.70**

ตาราง 5 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
4.5 มีสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ	4.65	0.85
5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ		
พิจารณาจาก		
5.1 มีสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมและมีคุณภาพ	4.00	1.70**
5.2 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก	4.86	0.65
5.3 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	4.85	0.65
5.4 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์	4.65	0.85
5.5 มีการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ	4.79	0.71

หมายเหตุ ** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน (I.R. > 1.50)

จากตาราง 5 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.00 - 4.97 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.53 - 2.83 ซึ่งมีข้อที่สมควรตัดทิ้ง 6 ข้อ คือ ข้อ 1.2 , 1.5 , 1.7 , 3.5 , 4.4 และ 5.1 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วได้ผลดังนี้

1. นักเรียน

พิจารณาจาก

- 1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน
- 1.2 เจตคติที่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน
- 1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง

2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- 2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ
- 2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
- 2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง

3. อาคารสถานที่

พิจารณาจาก

- 3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ
- 3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า
- 3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็น

ระเบียบ

- 3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

พิจารณาจาก

4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียน

- 4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และ ใช้การได้ดี
- 4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ
- 4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ

5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์
- 5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน
- 5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก
- 5.4 มีการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ตาราง 6 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน		
พิจารณาจาก		
1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง	4.73	0.77
1.2 มีการให้บริการด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ทูทוריพย์และสถานฝึกงานอาชีพแก่ชุมชนตามโอกาส	4.20	1.70**
1.3 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น	4.31	1.06
1.4 ประชาสัมพันธ์ผลงานให้ชุมชนและบุคลากรในสถานศึกษาทราบ	4.20	1.70**
1.5 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ	4.89	0.61
1.6 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา	4.73	0.77
2. สถานศึกษาได้รับความรู้และบริการจากชุมชน		
พิจารณาจาก		
2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และการบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน	4.73	0.77
2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยาการท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน	4.89	0.61
2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	4.89	0.61
2.4 ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและบุคลากรในสถานศึกษาทราบ	4.13	2.13**

ตาราง 6 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2.5 สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.65	0.85
2.6 การใช้แหล่งฝึกงานประกอบอาชีพที่ชุมชนหยิบยื่นให้กับโรงเรียน	3.80	1.70**
2.7 ชุมชนสนับสนุนด้านการเงินแก่โรงเรียนตามความเหมาะสม	4.00	2.83**
2.8 การช่วยเหลือด้านร่างกายและแรงใจจากชุมชน	3.80	1.70**
3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน		
พิจารณาจาก		
3.1 การกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.00	1.70**
3.2 การปกป้องชื่อเสียงซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.73	0.77
3.3 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน	4.73	0.77
3.4 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	4.93	0.57
3.5 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา	4.73	0.77
4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน		
พิจารณาจาก		
4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน	4.89	0.61
4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์	4.93	0.57
4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.65	0.85
4.4 มีการติดตามการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะๆ	4.65	0.85
4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ	4.00	1.21

หมายเหตุ ** ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกัน (I.R. > 1.50)

จากตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 3.80 - 4.93 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.57 - 2.83 ซึ่งมีข้อที่สมควรตัดทิ้ง 7 ข้อ คือ ข้อ 1.2 , 1.4 , 2.4 , 2.6 , 2.7 , 2.8 และ 3.1 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วได้ผลดังนี้

1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน

พิจารณาจาก

- 1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและอาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง
- 1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น
- 1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ
- 1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา

2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และการบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน
- 2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา

3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

พิจารณาจาก

- 3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน
- 3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ
- 3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน
- 4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์
- 4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะ
- 4.4 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ

รอบที่ 3 นำแบบสอบถามรอบที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ แสดงลงในแบบสอบถามพร้อมแสดงค่าระดับคะแนนเดิมที่ผู้เชี่ยวชาญตอบไว้ในรอบที่ 2 ลงในแบบสอบถาม แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้พิจารณาว่ายังคงยืนยันความคิดเห็นเดิมหรือต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นต่างจากกลุ่ม หากยังคงยืนยันคำตอบเดิมให้แสดงเหตุผลประกอบ หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ รอบที่ 3 แล้วใส่ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวในแบบสอบถามเดิมส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งในรอบที่ 4 ซึ่งปรากฏว่าในรอบที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความคิดเห็นเดิม ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลรอบที่ 3 เป็นผลงานวิจัย โดยแยกเสนอเป็นด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

ตาราง 7 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ		
พิจารณาจาก		
1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียน ทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 2.50	3.95	0.85
1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจาก หน่วยงานต่างๆอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี	4.07	0.77
1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย	4.13	0.71
1.4 ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย และสถานการณ์	4.27	0.77
2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย		
พิจารณาจาก		
2.1 สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป	4.31	1.06
2.2 การปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งปวง	4.56	0.94
2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพ ทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย	4.33	0.94

ตาราง 7 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2.4 การมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย	4.33	0.57
3. มีความสุขภาพกิจกรรมายาทเรียบร้อย มีความมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม		
พิจารณาจาก		
3.1 นักเรียนมากกว่า 80 % แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ	4.44	0.94
3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียนต่อเนื่อง 3 ปี	4.04	0.71
3.3 นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.27	0.77
3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี	4.56	0.94
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม		
พิจารณาจาก		
4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด	4.08	1.42
4.2 นักเรียนมากกว่า 80 % เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนด้วยความเต็มใจ	4.33	0.94
4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย	4.18	0.77
4.4 การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รับผิดชอบ รอบคอบ และถูกต้อง	4.56	0.94

ตาราง 7 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข		
พิจารณาจาก		
5.1 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ	4.21	0.71
5.2 มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	4.33	0.94
5.3 การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม	4.44	0.94
5.4 ความร่วมมือ ร่วมใจ พึงทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน	4.21	0.71
6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย		
พิจารณาจาก		
6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม	4.13	0.71
6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย	4.00	0.75
6.3 ซินชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย	4.73	0.77
6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	4.65	0.85
7. ความสนใจใฝ่รู้		
พิจารณาจาก		
7.1 ให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ	4.15	0.85
7.2 รู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	4.04	0.71
7.3 มีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียนและพัฒนาการเรียนการสอน	4.44	1.06
7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.21	0.71

จากตาราง 7 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 3.95 - 4.56 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.57 - 1.48 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วได้ผลดังนี้

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

พิจารณาจาก

1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า

2.50

1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี

1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย

1.4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย

พิจารณาจาก

2.1 สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

2.2 นักเรียนปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งปวง 100 %

2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ กองอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

2.4 มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย

3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม

พิจารณาจาก

3.1 นักเรียนมากกว่า 80 % แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ

3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียนต่อเนื่อง 3 ปี

3.3 นักเรียนรู้จักใช้ สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า

3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี

4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม

พิจารณาจาก

- 4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกิน ร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด ในแต่ละวัน
- 4.2 นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนด้วยความเต็มใจ
- 4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย
- 4.4 นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบ และถูกต้อง

5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พิจารณาจาก

- 5.1 นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ
- 5.2 นักเรียนทุกคนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5.3 นักเรียนทุกคนเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม
- 5.4 นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือ ร่วมใจ พึงทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน

6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

พิจารณาจาก

- 6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม
- 6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย
- 6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

7. ความสนใจใฝ่รู้

พิจารณาจาก

- 7.1 นักเรียนให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ
- 7.2 นักเรียนรู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
- 7.3 นักเรียนมีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียน
- 7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. งานด้านวิชาการ

ตาราง 8 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินงานด้านวิชาการ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร		
พิจารณาจาก		
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจนสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร	4.65	0.85
1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร	4.56	0.94
1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ	4.20	0.71
1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	4.65	0.85
2. การนำหลักสูตรไปใช้		
พิจารณาจาก		
2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง	4.56	0.94
2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย	4.37	0.85
2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน	4.18	0.77
2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ	4.44	0.94

ตาราง 8 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ		
พิจารณาจาก		
3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.77
3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน	4.27	0.77
3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น	4.87	0.61
3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด	4.13	0.71
4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ		
พิจารณาจาก		
4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน	4.21	0.71
4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัด และความสนใจ	4.21	0.71
4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร	4.13	0.71
4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางครู เป็นเพียงที่ปรึกษา	4.25	0.85
5. การจัดและพัฒนาบุคลากร		
พิจารณาจาก		
5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน	4.15	0.85
5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นสายลักษณะอักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์	4.15	0.85

ตาราง 8 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และเข้ารับ การอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.56	0.94
5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่ สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้	4.25	0.85
6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน		
พิจารณาจาก		
6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงาน ของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน	4.65	0.85
6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน และปรับปรุงการสอนของครู	4.65	0.85
6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน	4.35	0.85
6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตาม ระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน	4.56	0.94
7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน		
พิจารณาจาก		
7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่	4.44	0.94
7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการ เรียนรู้ และนันทนาการ	4.35	0.85
7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรม ได้ปฏิบัติจริง	4.33	0.94
7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน	4.18	0.77

ตาราง 8 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
8. การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน		
พิจารณาจาก		
8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน	4.13	0.71
8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ	4.21	0.71
8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้	4.27	0.77
8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์	4.11	0.61

จากตาราง 8 งานด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.11 - 4.89 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.61 - 0.94 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ได้ผลดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจนสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร
- 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
- 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. การนำหลักสูตรไปใช้

พิจารณาจาก

- 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง
- 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และ

ปลอดภัย

2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน

2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ

3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน
- 3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น
- 3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการ

ห้องสมุด

4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน
- 4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ
- 4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา

5. การจัดและพัฒนาบุคลากร

พิจารณาจาก

- 5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้

บรรลุตามวัตถุประสงค์

- 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้

ทันสมัยอยู่เสมอ

- 5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและ

ความจำเป็น และปฏิบัติได้

6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

พิจารณาจาก

- 6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการ

ประเมินผลการเรียน

- 6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู

- 6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

- 6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบและหลักการ

ประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่

7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณแวดล้อมต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ

7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง

7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

8. การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน

8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ

8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์

3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

ตาราง 9 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินงานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. การบริหารงานธุรการ		
พิจารณาจาก		
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุ ชัดเจน ตรวจสอบได้	4.56	0.94
1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความ รับผิดชอบ	4.44	0.94
1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.56	0.94
1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.44	1.06

ตาราง 9 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2. การดำเนินงานธุรการ		
พิจารณาจาก		
2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม	4.65	0.85
2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน	4.44	0.94
2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ	4.44	0.94
2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค	4.21	0.71
3. การบริหารงานปกครอง		
พิจารณาจาก		
3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน	4.21	0.71
3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	4.21	0.71
3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.35	0.85
3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.21	0.71
4. ผลการดำเนินการปกครอง		
พิจารณาจาก		
4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน	4.21	0.71
4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน	4.33	0.94
4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	4.35	0.85
4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน	4.15	0.65

ตาราง 9 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
5. การบริหารงานบริการ		
พิจารณาจาก		
5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่ายความรับผิดชอบชัดเจน	4.44	0.94
5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่วางไว้ตรวจสอบได้	4.44	0.94
5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.27	0.77
5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน	4.35	0.85
6. การให้บริการด้านสวัสดิการ		
พิจารณาจาก		
6.1 การให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียนและบุคลากร เช่น บริการน้ำดื่ม ด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล ห้องพยาบาล ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	4.27	0.77
6.2 ความเพียงพอในการให้บริการ	4.18	0.77
6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ	4.13	0.71
6.4 การพัฒนางานบริการ ปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น	4.25	0.85

จากตาราง 9 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.13 - 4.65 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.65 - 1.06 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ได้ผลดังนี้

1. การบริหารงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุชัดเจน ตรวจสอบได้
- 1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ
- 1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

- 1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม
- 2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหาร

โรงเรียน

- 2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ
- 2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค

3. การบริหารงานปกครอง

พิจารณาจาก

- 3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน
- 3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
- 3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผน

การดำเนินงาน

4. ผลการดำเนินการปกครอง

พิจารณาจาก

- 4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน
- 4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน
- 4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
- 4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน

5. การบริหารงานบริการ

พิจารณาจาก

- 5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่ายความรับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่วางไว้ตรวจสอบได้
- 5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผน

การดำเนินงาน

6. การให้บริการด้านสวัสดิการ

พิจารณาจาก

- 6.1 มีระบบการให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียนและบุคลากรชัดเจนและตรวจสอบได้
- 6.2 การให้บริการด้านสวัสดิการเพียงพอกับความต้องการ
- 6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ
- 6.4 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานบริการ และปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น

4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

ตาราง 10 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. นักเรียน		
พิจารณาจาก		
1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน	4.56	0.94
1.2 เจตคติที่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน	4.18	0.77
1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ	4.27	0.77
1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง	4.35	0.85
2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน		
พิจารณาจาก		
2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่รับผิดชอบ	4.27	0.77
2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ	4.27	0.77
2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน	4.09	0.77
2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง	4.13	0.71

ตาราง 10 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
3. อาคารสถานที่		
พิจารณาจาก		
3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ	4.23	0.77
3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า	4.56	0.94
3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ	4.44	1.06
3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	0.85
4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม		
พิจารณาจาก		
4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.27	0.77
4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์ และ ใช้การได้ดี	4.15	0.65
4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ	4.25	0.85
4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ	4.25	0.85
5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ		
พิจารณาจาก		
5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์	5.00	0.50
5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน	4.25	0.85
5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัย และการเรียนรู้ของเด็ก	4.11	0.94
5.4 มีการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.94

จากตาราง 10 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.11 – 5.00 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.50 – 1.06 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ได้ผลดังนี้

1. นักเรียน

พิจารณาจาก

- 1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน
- 1.2 เจตคติที่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน
- 1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง

2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- 2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ
- 2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
- 2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง

3. อาคารสถานที่

พิจารณาจาก

- 3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ
- 3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า
- 3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ
- 3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

พิจารณาจาก

- 4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียน
- 4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และ ใช้การได้ดี
- 4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ
- 4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ

5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

พิจารณาจาก

5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์ และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน

5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก

5.4 มีการติดตามการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

ตาราง 11 ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ของเกณฑ์ประเมินด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์	Mdn	I.R.
1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน		
พิจารณาจาก		
1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและอาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง	4.25	0.85
1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น	4.01	0.71
1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ	4.18	0.77
1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา	4.35	0.85
2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน		
พิจารณาจาก		
2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และการบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน	4.27	0.77
2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน	4.65	0.85
2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า	4.35	0.85

ตาราง 11 (ต่อ)

เกณฑ์	Mdn	I.R.
2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.21	0.71
3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน		
พิจารณาจาก		
3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.35	0.85
3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน	4.44	0.94
3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	4.44	0.94
3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา	4.35	0.85
4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน		
พิจารณาจาก		
4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน	4.44	0.94
4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์	4.35	0.85
4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.85
4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะ	4.09	0.77
4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ	4.08	0.65

จากตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ค่ามัธยฐานมีค่าตั้งแต่ 4.01 - 4.65 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ตั้งแต่ 0.71 - 0.94 หลังจากปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้ว ได้ผลดังนี้

1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน

พิจารณาจาก

- 1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและอาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง
- 1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น
- 1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ
- 1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา

2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และบริการจากแหล่ง
วิทยาการ/บุคลากรในชุมชน
- 2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น
ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา

3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

พิจารณาจาก

- 3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน
- 3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ
- 3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน
- 4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์
- 4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะ
- 4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ

จากการสร้างแบบประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ในรอบที่ 3 แล้วได้จำนวนข้อที่ใช้เป็น
เกณฑ์ในการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

ตาราง 12 แสดงจำนวนข้อที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบประเมิน

ด้าน	ข้อใหญ่	ข้อย่อย
1. ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์	7	28
2. งานด้านวิชาการ	8	32
3. งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ	6	24
4. ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา	5	20
5. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	4	17

แต่ละข้อดังกล่าวข้างต้น มีค่ามัธยฐานแต่ละข้อระหว่าง 3.95 - 5.00 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าระหว่าง 0.50 - 1.48

ตอนที่ 2 การสร้างคู่มือประกอบการประเมิน

หลังจากได้เกณฑ์ที่ประเมิน ผู้วิจัยนำมาสร้างคู่มือประกอบการประเมินโดยให้ระดับคุณภาพ 4 ระดับในแต่ละข้อ พร้อมทั้งให้ผู้มีความรู้ความสามารถในการวัดผลประเมินผลพิจารณาคู่มือประกอบการประเมินให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข คู่มือประกอบการประเมินดูในภาคผนวกหน้า 166 - 178

ตอนที่ 3 การหาเกณฑ์การประเมิน

นำคู่มือประกอบการประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัดสินให้ระดับคุณภาพของแต่ละข้อในคู่มือว่าควรผ่านระดับใดจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ การตัดสินในแต่ละข้อให้ใช้ความคิดเห็นที่ผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากวกว่ากึ่งหนึ่งเลือก ส่วนเกณฑ์การประเมินแต่ละด้านใช้ค่าระดับคุณภาพแต่ละข้อรวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากผลการวิเคราะห์สรุปเกณฑ์การประเมินแต่ละด้านดังนี้

ตาราง 13 แสดงเกณฑ์การประเมินในแต่ละด้าน

ด้านของแบบประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์	3.29
ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ	3.63
ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ	3.00
ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา	3.60
ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	3.50

จากตาราง 13 เกณฑ์การประเมินแต่ละด้านมีค่าระหว่าง 3.00 - 3.63 เกณฑ์การประเมินที่มีค่าต่ำสุดคือด้านงานธุรการ ปกครอง และบริการ ส่วนเกณฑ์ที่มีค่าสูงสุดคืองานด้านวิชาการ

ตอนที่ 4 การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน โดยใช้ผู้ประเมินจำนวน 2 คน แล้วนำคะแนนจากแบบประเมินมาหาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75

2. ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.74

รายละเอียดการคำนวณดูที่ภาคผนวกหน้า 179 - 182

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบประเมินสำหรับใช้ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา พร้อมคู่มือการประเมิน
2. เพื่อหาเกณฑ์ ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

การสร้างแบบประเมิน คู่มือประกอบการประเมิน และเกณฑ์การประเมิน

การสร้างแบบประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา สร้างโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน พิจารณาแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ

การสร้างคู่มือประกอบการประเมิน นำรายละเอียดแต่ละประเด็นหลักมาสร้างคู่มือประกอบการประเมินและให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวัดผล พิจารณาปรับปรุงคู่มือ จำนวน 3 คน

เกณฑ์การประเมิน หาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัดสินให้ระดับคุณภาพในแต่ละข้อ แล้วเลือกระดับคุณภาพที่ผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งเลือกเป็นเกณฑ์ในการประเมินข้อนั้นๆ ส่วนเกณฑ์การประเมินของแต่ละด้านใช้ค่าระดับคุณภาพแต่ละข้อรวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ

การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

1. ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน หาโดยใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment มีค่าเท่ากับ 0.75
2. ความเชื่อมั่นของแบบประเมิน หาโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.74

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยการสร้างแบบประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟายในครั้งนี้ทำให้ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ได้แบบประเมินที่มีคุณภาพซึ่งแบบประเมินประกอบด้วยด้านที่จะประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ด้านความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ซึ่งมีจำนวน 30 ข้อใหญ่ 121 ข้อย่อย มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่1 ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

พิจารณาจาก

1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 2.50

1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี

1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย

1.4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย

พิจารณาจาก

2.1 สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

2.2 นักเรียนปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งปวง 100 %

2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกองอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

2.4 มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย

3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม

พิจารณาจาก

3.1 นักเรียนมากกว่า 80 % แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ

3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียนต่อเนื่อง 3 ปี

3.3 นักเรียนรู้จักใช้ สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า

3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี

4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม

พิจารณาจาก

4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด ในแต่ละวัน

4.2 นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนด้วยความเต็มใจ

4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย

4.4 นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบ และถูกต้อง

5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พิจารณาจาก

- 5.1 นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ
- 5.2 นักเรียนทุกคนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5.3 นักเรียนทุกคนเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม
- 5.4 นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือ ร่วมใจ พึงทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน

6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

พิจารณาจาก

- 6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม
- 6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย
- 6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

7. ความสนใจใฝ่รู้

พิจารณาจาก

- 7.1 นักเรียนให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ
- 7.2 นักเรียนรู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
- 7.3 นักเรียนมีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียน
- 7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจนสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร
- 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
- 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. การนำหลักสูตรไปใช้

พิจารณาจาก

- 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง
- 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย
- 2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน
- 2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ

3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน
- 3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น
- 3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด

4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน
- 4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ
- 4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา

5. การจัดและพัฒนาบุคลากร

พิจารณาจาก

- 5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้

6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

พิจารณาจาก

- 6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน
- 6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู
- 6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- 6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

- 7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
- 7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ
- 7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติจริง
- 7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

8. การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

- 8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน
- 8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ
- 8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- 8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

1. การบริหารงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุชัดเจน ตรวจสอบได้
- 1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ
- 1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

2. การดำเนินงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม
- 2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหาร

โรงเรียน

- 2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ
- 2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค

3. การบริหารงานปกครอง

พิจารณาจาก

- 3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน
- 3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
- 3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผน

การดำเนินงาน

4. ผลการดำเนินการปกครอง

พิจารณาจาก

- 4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน
- 4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน
- 4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
- 4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน

5. การบริหารงานบริการ

พิจารณาจาก

- 5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่ายความรับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่วางไว้ตรวจสอบได้
- 5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผน

การดำเนินงาน

6. การให้บริการด้านสวัสดิการ

พิจารณาจาก

- 6.1 มีระบบการให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียนและบุคลากรชัดเจนและตรวจสอบได้
- 6.2 การให้บริการด้านสวัสดิการเพียงพอกับความต้องการ
- 6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ

6.4 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานบริการ และปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

1. นักเรียน

พิจารณาจาก

- 1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน
- 1.2 เจตคติที่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน
- 1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง

2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
- 2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ
- 2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
- 2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง

3. อาคารสถานที่

พิจารณาจาก

- 3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ
- 3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า
- 3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ
- 3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

พิจารณาจาก

- 4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียน
- 4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และ ใช้การได้ดี
- 4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ
- 4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ

5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์ และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก

5.4 มีการติดตามการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน

พิจารณาจาก

1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและอาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง

1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น

1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ

1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา

2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน

พิจารณาจาก

2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และบริการจากแหล่ง
วิทยาการ/บุคลากรในชุมชน

2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น
ภูมิปัญญาชาวบ้าน

2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา

3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

พิจารณาจาก

3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน

3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ

3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

พิจารณาจาก

4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน

4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์

4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะ

4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ

สำหรับคู่มือประกอบการประเมิน ผู้วิจัยสร้างแล้วให้ผู้มีความรู้ความสามารถด้านวัดผล จำนวน 3 คน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุง คู่มือประกอบการประเมินดูในภาคผนวก หน้า 165 - 177

2. ได้เกณฑ์ในการคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา ซึ่งได้จากการพิจารณาให้ระดับคุณภาพแบบประเมินแต่ละด้านของผู้เชี่ยวชาญได้ผลดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์	เกณฑ์การประเมิน 3.29
ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ	เกณฑ์การประเมิน 3.63
ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ	เกณฑ์การประเมิน 3.00
ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา	เกณฑ์การประเมิน 3.60
ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	เกณฑ์การประเมิน 3.50

อภิปรายผล

การสร้างแบบประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ในครั้งนี้ แบบประเมินประกอบด้วยด้านที่จะประเมิน 5 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน เมื่อเทียบกับแบบประเมินที่ใช้ในปัจจุบันแล้วมีลักษณะคล้ายกัน แต่แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ หัวข้อย่อยที่แตกต่างจากแบบประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน คือ มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมั่งคั่ง รู้จักประหยัดและอดออม นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละต่อส่วนรวม การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย โดยในแบบประเมินเดิมจะเน้นการพัฒนาจิตใจ ซึ่งมีรายละเอียดการประเมินครอบคลุมข้างต้น และความสนใจใฝ่รู้

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ หัวข้อย่อยที่แตกต่างจากแบบประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และความพร้อมในการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ หัวข้อย่อยที่แตกต่างจากแบบประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน คือ แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะแยกเป็นเป็นระบบการบริหารงานแต่ละด้าน และผลการดำเนินงานแต่ละด้าน ส่วนแบบประเมินที่ใช้ในปัจจุบันจะประกอบด้วย การวางแผนระบบงานของงานสารบรรณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ การบริหารงานสารบรรณ การเงิน การบัญชีและพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้อง การวางแผนงานการปกครอง การวางแผนการจัดบริการและสวัสดิการ โดยหัวข้อย่อยที่เหมือนกัน คือ ผลการดำเนินการปกครอง

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา มีหัวข้อย่อยเหมือนกันทั้งหมด คือ ความพร้อมด้านนักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน อาคารสถานที่ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และแหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีหัวข้อย่อยที่แตกต่างกัน คือ การพัฒนาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

จากการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานในรอบที่ 2 มีค่าตั้งแต่ 3.11 ถึง 4.97 สรุปได้ว่าข้อความที่มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.50 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรนำมาใช้ในการสร้างแบบประเมิน ส่วนข้อความที่มีค่ามัธยฐานต่ำกว่า 3.50 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นว่าข้อความนั้นไม่สมควรนำมาใช้ในการสร้างแบบประเมินสมควรตัดทิ้ง ส่วนค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 0.53 - 2.83 ซึ่งข้อความที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.50 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าข้อความเหล่านั้นเหมาะสมที่จะใช้ในการสร้างแบบประเมิน ส่วนข้อความที่มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มากกว่า 1.50 แสดงว่าข้อความนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องกันสมควรตัดทิ้ง ซึ่งการพิจารณาข้อความต้องพิจารณาทั้งค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จากการสอบถามรอบที่ 2 สรุปข้อความที่ต้องตัดทิ้งในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์	มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง	3	ข้อย่อย
ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ	มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง	6	ข้อย่อย
ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ	มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง	6	ข้อย่อย
ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา	มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง	6	ข้อย่อย
ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	มีข้อที่ต้องตัดทิ้ง	7	ข้อย่อย

ในการสอบถามในรอบที่ 3 จากการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน มีค่าตั้งแต่ 3.95 - 5.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มีค่าตั้งแต่ 0.50 - 1.48 แสดงให้เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความเหล่านั้นสมควรนำมาใช้ในการสร้างเป็นแบบประเมินโดยมีความเห็นที่สอดคล้องกัน ส่วนการสอบถามในรอบที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่แตกต่างไปจากรอบที่ 3 ผู้วิจัยจึงใช้ค่าสถิติที่ได้จากรอบที่ 3 เป็นผลการวิจัย

จากการหาค่าความเชื่อมั่น 2 วิธี คือหาความเชื่อมั่นของผู้วิจัย ได้เท่ากับ 0.75 และหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินได้เท่ากับ 0.74 และเมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ระดับคะแนนสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินสถานศึกษามีค่าระหว่าง 3.00 - 3.63 โดยเกณฑ์การประเมินด้านธุรการ ปกครอง และบริการ มีค่าต่ำสุด ส่วนเกณฑ์งานด้านวิชาการมีค่าระดับคะแนนสูงสุด แสดงให้เห็นว่าในการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษาชั้น ผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญในด้านการวิชาการมากกว่าด้านอื่น ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 4-7) ได้ใช้งาน

ด้านวิชาการเป็นเกณฑ์ด้านหนึ่งในการประเมินสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเช่นเดียวกันโดยได้กำหนดระดับคุณภาพของโรงเรียนที่จะผ่านเกณฑ์มาตรฐานจะต้องได้คะแนนระดับ 3 ขึ้นไป ส่วน ชินภัทร ภูมิรัตน และคนอื่นๆ (2533 : 47-58) ทำการวิจัยและประเมินคุณภาพโรงเรียนระดับประถมศึกษาพบว่าตัวบ่งชี้คุณภาพระดับประถมศึกษา จำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ ตัวบ่งชี้ กระบวนการ และผลผลิต โดยที่งานด้านวิชาการนี้จัดอยู่ในด้านกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย การบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมิน เช่นเดียวกับผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้งานด้านวิชาการประกอบด้วยการนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ การจัดและพัฒนาบุคลากร การวัดผลประเมิน ผลการเรียนรู้ ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน และการจัดและบริหารสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการนำไปใช้

1.1 หน่วยงานทางการศึกษาที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินโรงเรียน นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างเครื่องมือในการประเมินโรงเรียนในระดับต่างๆ

1.2 ศึกษาวิเคราะห์ของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาทุกสังกัด สามารถนำเกณฑ์จากแบบประเมินนี้ไปพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการศึกษาได้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

1.3 ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ควรนำไปใช้ประเมินเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

1.4 เกณฑ์ที่ได้จากการสร้างแบบประเมินทั้ง 5 ด้าน โรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินตนเองเพื่อนำไปสู่มาตรฐานตามที่หน่วยงานกำหนด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยครอบคลุมถึงสถานศึกษาในระดับอื่นๆ รวมถึงครอบคลุมสถานศึกษาทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคด้วย

2.2 ควรทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพระหว่างแบบประเมินที่สร้างโดยใช้เทคนิคเดลฟายนี้ กับแบบประเมินชุดที่ใช้อยู่ปัจจุบัน หรือการประเมินโดยวิธีอื่น เช่น การประเมินตนเองของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กานดา พูนลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : พลิกลส์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2530.
- กิติมา ปรีดีติลล. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ชนะการพิมพ์, 2529.
- เกษม บุญอ่อน. "เดลฟาย : เทคนิคในการวิจัย," ครุปริทัศน์. 10(10) : 26 - 28 ; ตุลาคม 2522.
- โกวิท กังสนันท์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมสรรพสามิต, 2527.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 3 ระดับ พ.ศ. 2536, พ.ศ. 2537. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2539.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2530.
- _____. รายงานการวิจัยและประเมินผล โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน 5 กลุ่มประสบการณ์. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. การวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2517. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2517.
- _____. โครงการนำร่องการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2534.
- _____. รายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนราษฎร์ สายสามัญ ปีงบประมาณ 2523 - 2524. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2524.
- _____. สรุปและวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2504 - 2525. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, 2525.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. "เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR," วิจัยการศึกษา. 10(5) : 23 - 30 ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2530.
- _____. ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2532.
- ฉัตรนภา พรหมมา. การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการศึกษาคณิตศาสตร์ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- ชินภัทร ภูมิรัตนและคณะ. "การวิจัยและประเมินคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษา," การวิจัยทางการศึกษา. 20(2) : 47 - 48 ; เมษายน - มิถุนายน 2533.
- ณัฐภา สรรพศรี. การเปรียบเทียบอัตราความคลาดเคลื่อนของคำตอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวนต่างกัน. รายงานการศึกษาวิชา Individual Study ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

- ดวงพร ชินสมบูรณ์. การสร้างเกณฑ์ประเมินโรงเรียนอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- ติลก บุญเรืองรอด. การประยุกต์เดลฟายเทคนิคและโปรแกรมเชิงเส้นตรงในการกำหนด
และใช้เกณฑ์จำนวนบุคลากรอาจารย์ชั้นต่ำสำหรับการเปิดสอนสาขาวิชาต่างๆ ตาม
หลักสูตรสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. ,
2525.
- ทดสอบทางการศึกษา , สำนักงาน. สรุปผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับประถม
ศึกษาปีการศึกษา 2537. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2537.
- เทพนม เมืองแมน และสวีน สุวรรณ. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2529.
- อึ้ง บั้วศรี. ทฤษฎีหลักสูตรและการออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- นิคม ตั้งคะพิภพ. การพัฒนารูปแบบการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคสนาม
ของนิสิตครูสาขามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528. อัดสำเนา.
- ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องรูปแบบและเครื่องมือรับรองมาตรฐาน
การศึกษาเอกชน. โครงการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา
ระหว่างวันที่ 16 - 18 มิถุนายน 2531. อัดสำเนา.
- ปรัชญา วุฒิอาภรณ์. การสร้างเกณฑ์การประเมินโรงเรียนประถมศึกษาสำหรับท้องถิ่นในเขต
การศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัดสำเนา.
- ปิ่น มาลากุล, ม.ล., “บทนำ,” การปฏิรูปการศึกษา ฉบับรายงานของคณะกรรมการวาง
พื้นฐาน เพื่อปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และชนิดา ศรมณี. หลักการจัดองค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์กัมรินทร์, 2526.
- พวงทอง ไสยวรรณ . การสร้างเกณฑ์ประเมินผลเพื่อรับรองวิทยฐานะของโรงเรียนมัธยมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา, การพัฒนาระบบการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตรสำหรับโรงเรียนมัธยม
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2538. อัดสำเนา.
- ไพฑูรย์ โพธิ์สาร. การสร้างแผนพัฒนาบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2529. อัดสำเนา.
- ไพศาล นาคนิยม. การศึกษาแนวโน้มเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

- ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต. “น้ำพระทัยจากล้นเกล้าฯ...เพื่อการศึกษา,” นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา 2537. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.
- รพีพรรณ รัตโนภาส. การพัฒนาตัวชี้บ่งประสิทธิภาพของการดำเนินงานในการพัฒนาและติดตั้งระบบออนไลน์ของสำนักทะเบียนและประมวลผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วิชาการ, กรม. คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ , 2540.
- _____. นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ปีการศึกษา 2537. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ , 2538.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2532.
- วัน เดชพิชัย. การประเมินโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐานประเภทชั้นเรียน ในเขตการศึกษา 2. ม.ป.ท. , 2527.
- วันทนา เมืองจันทร์. “ปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างประสิทธิภาพให้กับโรงเรียน,” มิตรครู. 30(24) : 9 - 12 ; ธันวาคม 2531.
- ศศิธร ชูตินันทกุล. การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนคอมพิวเตอร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สมคิด พรหมจ้อย และปรัชญา พวงแก้ว. การพัฒนาเกณฑ์ประเมินภารกิจของระบบประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ ในศนจ. ม.ป.ท. , ม.ป.ป.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมินโครงการของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและจังหวัด. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ ตันยะ. “มารู้จัก Delphi Technique กันเถอะ,” วารสารการวัดผลการศึกษา. 3 : 11 - 12 ; มกราคม - เมษายน 2524.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช , 2517
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การกำกับงานและประเมินผลองค์กร. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528.
- _____. รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- สามัญศึกษา. กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. "โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามรูปแบบโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ," วิทยาจารย์. 84(8) : 42 - 44 ; สิงหาคม 2529.
- สุวรรณา เชื้อรัตนพงศ์. "การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย," วิจัยการศึกษา. 8(5) : 24 - 28 ; กรกฎาคม 2528.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. "ความคิดเห็นและความหลงผิดเกี่ยวกับการประเมินผลการศึกษา," วารสารการวัดผลการศึกษา. 17(50) : 55 - 56 ; กันยายน - ธันวาคม 2538.
- อรนุช อยู่ทิม. การสร้างแบบประเมินการใช้หลักสูตรของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินญานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- เอนก เพ็ชรอนุกุลบุตร. การวัดและการประเมินทางการศึกษา. (Educational Measurement & Evaluation) มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2525.
- Alkin, C.R. Evaluation Action Program : Reading in Social Action and Education. Boston : Allyn and Bacon , 1972.
- Adelman, Clem and Robin J. Alexander. The Self - Evaluatin Institutional : Practice and Principles in the Management of Educational Change. London : Cambrigde University Press, 1982.
- Bhagia, N.M. and Fellow. Personal and Institutional Evaluation. New Delhi : NIEPA, 1982.
- Baratta, M.K. "Utilization of the Delphi Technique to Wright Program Education Criteria in Vocational Education," Dessertation Abstracts International. 35(8) : 5210 - A ; February, 1975.
- Cleland, David L. and William Richard King. Systems Analysis and Project Management. 3rd ed. Tokyo : Mc Graw - Hill International Book, 1983.
- Cronbach, Lee J. Course Improvment Through Evaluation in Education Evaluation : Theory and Pratic. J.R. Ohio : 44 Worthen, B.R. and Sanders, 1976.
- Dressel, P.L. Handbook of Academic Evaluation. San Francisco : Jossey - Bass, 1976.
- Ebel, R. Measuring Educational Achievement. Englewood, N.J. : Prentice Hall Inc., 1965.
- Ferster, H.V. "Criteria for Excellence : Acontent Analysis of Evaluation Reports by Regional Accreditation Assocation," Dissertation Abstracts International. 32 (11) : 1649 -6150 A ; May , 1976.
- Mc Ginnis , B.G. "Criteria for Selecting Student Personal Staff in Imstitution of High learning ," Dissertation Abstracts International. 27(1) : 356 -357A ; July , 1966.

- Nevo, David. "The Conceptualization of Education : An Analytical Review of the Literature," Review of Educational Research. 53 : 117 - 128 ; Spring, 1983.
- Pill, Juri. "The Delphi Method Substance Content : A Critique and Annotated Bibliography," Socio - Economic Planning Science. 5 : 57 - 71 ; 1971.
- Ruiz, Macario B. The Assessment of College Environment as an approach to Institutional Self - Analysis. Iloilo : Central Philippping University, 1973. (Mineo).
- Semrow, Joseph J. and others. A Guide for Self - Study and Evaluation. Chicaco : North Central Association of Colleges and Schools, 1982.
- Stufflebeam, Daniel L. and others. Education Evaluation and Decision Making. 2nd ed. Bloomington : Phi Delta Kappa, 1971.
- Thorndike, R.L. and E. Hagen. Measurement and Evaluation in Phychology and Education. New York : John Wilay & Sons, 1961.
- Tyler, R. "Basic Principles of Curriculum and Instruction," Syllabus for Education 360. Chicago : University of Chicago Press, 1950.

ภาคผนวก

แบบสอบถามรอบที่ 1

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ.....

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายและระบบงาน
ของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา แต่ละด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

โดยที่แต่ละด้านผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนที่
สถานศึกษาต้องการ เช่น การมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ การมีสุขภาพพลานามัยที่ดี การ
มีกิจกรรมยามว่างที่ดี การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็นผู้มีความเป็น
ประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการนำความรู้
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการจัดการ การควบคุม การ
อำนวยความสะดวก เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความ
สามารถทางด้านวิชาการของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริ การ หมายถึง การบริ หารและการ
จัดการของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและการกำกับ
ดูแล เกี่ยวกับงานธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลให้การจั
ดการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ เช่น ตัวนักเรียน
บุคลากรในสถานศึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ
แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกัน
ทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และการรับการ
ถ่ายทอดความรู้ให้แก่มวลชนรวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

② การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านเสนอข้อความ เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล ระดับประถมศึกษา

③ ผู้วิจัยใครขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 1 นี้ ภายใน 1 สัปดาห์

ตัวอย่าง ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการ	พิจารณาจาก 1. จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรได้รับการปรับปรุงมีไม่เกินร้อยละ 10 2. จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ระดับผลการเรียน 3 และ 4 3. มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันด้านวิชาการในโอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่น้อยกว่า 5 ปี) 4. มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ หรือของหน่วยงานต้นสังกัดอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ย 5.	
00)การเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4. 5.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

ตัวอย่าง ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) การบริหารงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับ จุดหมายของหลักสูตร	พิจารณาจาก 1. การจัดทำแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร 2. การดำเนินกิจกรรมตามแผน 3. ผลสำเร็จของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ 4. การติดตามประเมินการดำเนินงานและพัฒนาางานอย่างต่อเนื่อง 5.	
00) การจัดบุคลากรตรงตามหน้าที่	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

ตัวอย่าง ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) การวางแผนระบบงาน สารบรรณ การเงินการ บัญชี และพัสดุ	พิจารณาจาก 1. แผนงาน/โครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเรียน การสอน 2. การดำเนินกิจกรรมตามแผน 3. ผลสำเร็จของงานบรรลุตามจุดมุ่งหมาย 4. การตรวจสอบและประเมินแผนงาน/โครงการ 5.	
00) การบริหารงาน สารบรรณการเงิน การบัญชีและพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบ วิธีที่เกี่ยวข้อง	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

ตัวอย่าง ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) นักเรียน	พิจารณาจาก 1. ความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ของนักเรียน 2. ความสนใจแสวงหาความรู้ของนักเรียน 3. การจัดนักเรียนเข้าเรียนตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน 4. การสนับสนุนด้านการศึกษานักเรียนจากชุมชน 5.	
00) บุคลากรในสถานศึกษา	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

ตัวอย่าง ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

เกณฑ์	โดยพิจารณาจาก	หมายเหตุ
0) สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน	พิจารณาจาก 1. การให้ความรู้ทางวิชาการหรือวิชาชีพ 2. การให้บริการเกี่ยวกับสถานที่ บุคลากรและอุปกรณ์ต่างๆ 3. วิธีเผยแพร่ความรู้และการให้บริการเหมาะสม 4. ชุมชนยอมรับการให้ความรู้และการบริการของสถานศึกษา 5.	
00) สถานศึกษาได้รับความรู้และบริการจากชุมชน	พิจารณาจาก 1. 2. 3. 4.	
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม		

...ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี...

แบบสอบถามรอบที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายการประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

② การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพที่ควรจะเป็นของข้อความที่แสดงเกณฑ์แต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่ามีความเห็นอย่างไรตามระดับสภาพที่ควรจะเป็น ดังนี้

ระดับ 5 (สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์ประเมินเป็นอย่างดี

ระดับ 4 (สมควร) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 (ไม่แน่ใจ) หมายถึง ท่านไม่แน่ใจที่จะใช้ข้อความนั้นเป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 2 (ไม่สมควร) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมิน

ระดับ 1 (ไม่สมควรอย่างยิ่ง) หมายถึง ท่านเห็นว่าข้อความนั้น ไม่สมควรที่จะใช้เป็นเกณฑ์การประเมินเป็นอย่างยิ่ง

หากท่านเห็นว่าข้อความที่แสดงเกณฑ์ในข้อใดควรปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมไว้ด้วย ดังตัวอย่างการตอบแบบสอบถามในข้อ 0.) ดังนี้

③ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 นี้ ภายใน 1 สัปดาห์

กรุณาพิจารณาและทำเครื่องหมาย ✓ ทุกข้อ

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ พิจารณาจาก 1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียนทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพมากกว่า 2.50 1.2 มีผลงานอันเกิดจากความรู้ความสามารถทางวิชาการ ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและสังคม 1.3 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปี 1.4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย 1.5 สามารถใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของตนได้ชัดเจน 1.6 ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์						
2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย พิจารณาจาก 2.1 สามารถปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป 2.2 การไม่นิยมในสิ่งเสพติดทั้งปวง						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนักส่วนสูง และสมรรถภาพ ทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย						
2.4 การมีสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย						
2.5 การมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย						
3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม						
พิจารณาจาก						
3.1 นักเรียนส่วนใหญ่ แสดงออกในพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป						
3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดี ทั้งภายในและภายนอก						
3.3 นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของและทรัพย์สิน อย่างประหยัดและ คุ่มค่า						
3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรม ส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ และเสียสละต่อส่วนรวม พิจารณาจาก 4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5 4.2 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน 4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย 4.4 การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบ และถูกต้อง						
5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พิจารณาจาก 5.1 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ 5.2 มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ 5.3 การเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม 5.4 ความร่วมมือ ร่วมใจ พัทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย พิจารณาจาก 6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้อง สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้ง เชิญชวนและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติ 6.2 รู้จักสืบสาน เรียนรู้ วัฒนธรรมไทย และเห็นคุณค่าความเป็นไทย 6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย 6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์						
7. ความสนใจใฝ่รู้ พิจารณาจาก 7.1 ให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้ง ชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริม วิชาการ 7.2 รู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ 7.3 มีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้น ต่อการเรียนรู้และพัฒนาการเรียน การสอน 7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ โลก						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ จุดหมายของหลักสูตร พิจารณาจาก 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ อย่างชัดเจน 1.2 มีการนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็น รูปธรรม 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพ เช่นระบบการประกัน คุณภาพ 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนเป็นระยะเพื่อการ ปรับปรุง 1.5 มีการประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของ งานให้ทุกฝ่ายทราบอย่างทั่วถึง 1.6 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็น ระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การบริหาร						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1.7 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถและหน้าที่รับผิดชอบในการสอนในแต่ละปี 2. การนำหลักสูตรไปใช้ พิจารณาจาก 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย 2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน 2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ 3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการและพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ พิจารณาจาก 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น						
3.4 โรงเรียนได้รับการยอมรับจากชุมชนในเรื่องทางวิชาการ						
3.5 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้าน						
3.6 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ						
3.7 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรม เสริมหลักสูตร						
3.8 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา						
3.9 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด						
4. การจัดและพัฒนาบุคลากร						
พิจารณาจาก						
4.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์						
4.2 การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรชัดเจน						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
4.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การ ดูงาน และเข้ารับการอบรมทาง วิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ						
4.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้น พัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับ ปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติ ได้						
4.5 ผลสำเร็จของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์						
4.6 การติดตามประเมินการดำเนินงาน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
5. การวัดผลและประเมินผลการเรียน						
พิจารณาจาก						
5.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย และการสะสมผลงานของนักเรียน ในการประเมินผลการเรียน						
5.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุง การเรียนของนักเรียนและปรับปรุง การสอนของครู						
5.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมิน ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน						
5.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการ เรียนถูกต้องตามระเบียบและหลัก การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
6. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน พิจารณาจาก 6.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียน และชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 6.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ 6.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ที่แสดงว่านักเรียนมีโอกาสได้ ปฏิบัติจริง 6.4 บรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน						
7. การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน พิจารณาจาก 7.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน 7.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ 7.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวก รวดเร็ว						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
7.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. การบริหารงานธุรการ						
พิจารณาจาก						
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการด้านสารบรรณ การเงิน การบัญชี และพัสดุ ชัดเจน ตรวจสอบได้						
1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่ายความรับผิดชอบ						
1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ						

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน 1.5 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม 1.6 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน 1.7 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ 1.8 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค 1.9 บุคลากรที่ทำหน้าที่งานธุรการมีแผนและปฏิบัติงานด้วยความสบายใจและมีความสุข						
2. การบริหารงานปกครอง พิจารณาจาก 2.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน 2.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน 2.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ						

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.4 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน						
2.5 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน						
2.6 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน						
2.7 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน						
2.8 มีกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติด้านการปกครองกำหนดไว้อย่างชัดเจน						
2.9 มีการจัดบุคลากรให้อยู่ส่วนงานแนะแนว เพื่อให้คำปรึกษาแก่นักเรียน						
2.10 มีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับงานปกครอง เช่น ประกวต การแต่งกาย นิทรรศการงานปกครอง						
2.11 นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง						
2.12 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน						
3. การบริการ						
พิจารณาจาก						
5.1 มีแผนการให้บริการและสวัสดิการทั้งแก่ครูและนักเรียนชัดเจน						

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
5.2 การบริหารเป็นไปตามระบบงาน ชอบช่วยความรับผิดชอบ						
5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนา งานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ						
5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวาง ระบบและแผนการดำเนินงาน						
5.5 มีการซ่อมแซม แก้ไข และปรับปรุง เพื่อให้บริการมีคุณภาพ						
5.6 การให้บริการด้านสวัสดิการแก่ นักเรียน เช่น บริการ น้ำดื่ม ความสะอาดของห้องน้ำ						
5.7 การให้บริการด้านสุขภาพแก่ครูและ นักเรียน เช่น ห้องพยาบาล การส่ง ผู้ป่วยเข้ารับรักษาในสถานพยาบาล การเบิกจ่ายค่ารักษาที่สะดวก รวดเร็ว						
5.8 การจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนไว้ อย่างมีระบบ						
5.9 การบริการจัดหาทุนการศึกษาให้ ทั้งเด็กนักเรียนและครู						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
1. นักเรียน พิจารณาจาก 1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนของนักเรียน 1.2 จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนอย่างเหมาะสมตามความถนัด 1.3 เจตคติของนักเรียนต่อโรงเรียน ครู เพื่อน 1.4 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ 1.5 สนใจแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ 1.6 มีวินัยในตนเอง 1.7 ความกล้าแสดงออก						
2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน พิจารณาจาก 2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ 2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ 2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน 2.4 ความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง						

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
3. อาคารสถานที่ พิจารณาจาก 3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและ รอบบริเวณ 3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและ รอบบริเวณอย่างคุ้มค่า 3.3 การตกแต่งอาคารและรอบบริเวณ ให้สวยงามและเป็นระเบียบ 3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัด กิจกรรมการเรียน การสอน 3.5 ความเป็นระเบียบมีแผนผังชัดเจน						
4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม พิจารณาจาก 4.1 สภาพแวดล้อมห้องเรียนเอื้อต่อ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียน 4.2 ห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และใช้การได้ดี 4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมสร้างบรรยากาศ 4.4 จัดแหล่งค้นคว้าความรู้ที่เหมาะสม 4.5 มีสถานที่พักผ่อนและนันทนาการ เพียงพอ						

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ พิจารณาจาก 5.1 มีสื่อต่างๆ ที่เหมาะสมและมีคุณภาพ 5.2 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูล สารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการ เรียนรู้ของเด็ก 5.3 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่ง เสริมการเรียนการสอน 5.4 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้ บริการแก่ครู-อาจารย์ 5.5 มีการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษา อย่างสม่ำเสมอ						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน พิจารณาจาก 1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง 1.2 มีการให้บริการด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ ทู่นทรัพย์ และสถานฝึกงานอาชีพแก่ชุมชนตามโอกาส 1.3 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น 1.4 ประชาสัมพันธ์ผลงานให้ชุมชนและบุคลากรในสถานศึกษาทราบ 1.5 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ 1.6 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา						
2. สถานศึกษาได้รับความรู้และบริการจากชุมชน พิจารณาจาก 2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และการบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน						

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน						
2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า						
2.4 ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและบุคลากรในสถานศึกษาทราบ						
2.5 สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา						
2.6 การใช้แหล่งฝึกงานประกอบอาชีพที่ชุมชนหยิบยื่นให้กับโรงเรียน						
2.7 ชุมชนสนับสนุนด้านการเงินแก่โรงเรียนตามความเหมาะสม						
2.8 การช่วยเหลือด้านร่างกายและแรงใจจากชุมชน						
3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน						
พิจารณาจาก						
3.1 การกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
3.2 การปกป้องชื่อเสียงซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
3.3 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน						

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
3.4 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เป็นประเพณี 3.5 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วม กิจกรรมของสถานศึกษา 4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของ โรงเรียน พิจารณาจาก 4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียน ชัดเจน 4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงาน ประชาสัมพันธ์ 4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนิน การอย่างต่อเนื่อง 4.4 มีการติดตามการประเมินและปรับปรุง การดำเนินงานเป็นระยะๆ						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามรอบที่ 3

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อเกณฑ์ประเมินสถานศึกษา เพื่อเข้ารับรางวัล ระดับประถมศึกษา

ชื่อผู้ตอบ

คำชี้แจง

① แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายการประเมินสถานศึกษาเพื่อเข้ารับรางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้านวิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

② ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้แสดงค่าสถิติของการตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและของท่านเองในรอบที่ 2 ดังนี้

■	หมายถึง	ค่ามัธยฐานที่เป็นตัวแทนคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ
☆	หมายถึง	ค่าระดับคะแนน (สภาพที่ควรเป็นเกณฑ์)ที่เป็นคำตอบของท่านในรอบที่ 2
┌	หมายถึง	ขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ซึ่ง แสดงคำตอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวนกึ่งหนึ่ง ตกอยู่ในช่วงนี้

③ การตอบแบบสอบถาม ให้ท่านพิจารณาทบทวนคำตอบของท่านอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้ผู้วิจัยได้ปรับข้อความตามที่ได้รับการเสนอแนะแล้ว ซึ่งท่านอาจตัดสินใจได้ 2 กรณี ดังนี้

3.1 ยืนยันคำตอบเดิม โดยท่านไม่ต้องเขียนเครื่องหมายใดๆ แต่หากคำตอบเดิมของท่านตกอยู่นอกขอบเขตของค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ┌ ขอให้ท่านแสดงผลในการยืนยันคำตอบเดิมของท่านด้วย

3.2 เปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ โดยให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ระดับสภาพที่ควรจะเป็น (5 , 4 , 3 , 2 หรือ 1) ที่เป็นคำตอบใหม่ของท่านในข้อนั้น ๆ

ตัวอย่าง 0.) ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่ แน่ใจ (3)	ไม่ สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
(0) นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ด้านวิชาการ						
โดยพิจารณาจาก						
1) จำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนควรได้รับการ ปรับปรุงมีไม่เกินร้อยละ 10						ระบุจำนวนร้อยละต่ำเกินไป โรงเรียนที่ดี ควรมี ผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตั้ง นั้นจึงควรมีนักเรียนที่ควร ปรับปรุงไม่เกินร้อยละ 5
2) จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ ระดับผลการเรียน 3 และ 4						
3) มีนักเรียนได้รับรางวัลจากการ ประกวดแข่งขันด้านวิชาการใน โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่น้อยกว่า 5 ปี)						ระบุจำนวนปีสูงเกินไปควร ลดลงเป็นอย่างน้อยน้อย 3 ปีขึ้นไปจึงจะใช้ได้ครอบ คลุม
4) มีผลการประเมินคุณภาพการ ศึกษาของกรมวิชาการหรือของ หน่วยงานต้นสังกัดอยู่ในระดับ สูงกว่าค่าเฉลี่ย						
00)การเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี						
โดยพิจารณาจาก						
1).....						
2).....						
3).....						
4).....						
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม						
.....						
.....						

- อธิบาย (1) คำตอบข้อ (0) และ ข้อ 2) แสดงว่า เกณฑ์ ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์เป็นอย่างยิ่ง โดยที่ผู้ตอบก็มีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่มด้วย
- (2) คำตอบข้อ 1) และข้อ 3) แสดงว่า เกณฑ์ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์ แต่ผู้ตอบมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มในรอบที่ 2 และยังคงยืนยันความเห็นเดิมในรอบที่ 3 โดยที่คำตอบอยู่นอกขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้ตอบจึงจำเป็นต้องแสดงผลประกอบด้วย
- (3) คำตอบข้อ 4) แสดงว่า เกณฑ์ในข้อนี้ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่าสมควรใช้เป็นเกณฑ์ และผู้ตอบมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มในรอบที่ 2 แต่มีการเปลี่ยนแปลงในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยที่คำตอบใหม่นี้ตกอยู่ในขอบเขตของพิสัยระหว่างควอไทล์ จึงไม่จำเป็นต้องแสดงผล

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ						
พิจารณาจาก						
1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียนทุกกลุ่ม ประสิทธิภาพมากกว่า 2.50						
1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี						
1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่าค่าเฉลี่ย						
1.4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์						
2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย						
พิจารณาจาก						
2.1 สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี						
2.2 นักเรียนปลอดจากสิ่งเสพติด ทั้งปวง 100 %						
2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนักส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.4 การมีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และแสดงออกได้เหมาะสมกับวัย						
3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความมัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม						
พิจารณาจาก						
3.1 นักเรียนมากกว่า 80 % แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ						
3.2 นักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียน ต่อเนื่อง 3 ปี						
3.3 นักเรียนรู้จักใช้สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า						
3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี						
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ และเสียสละต่อส่วนรวม						
พิจารณาจาก						
4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุการมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด						
4.2 นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อชุมชนด้วยความเต็มใจ						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
4.3 นักเรียนทุกคนมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย						
4.4 การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความ มุ่งมั่น รับผิดชอบ รอบคอบ และถูกต้อง						
5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตย ตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข						
พิจารณาจาก						
5.1 นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามลัทธิ และหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจ และเต็มใจ						
5.2 นักเรียนทุกคนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์						
5.3 นักเรียนทุกคนการเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม						
5.4 นักเรียนทุกคนความร่วมมือร่วมใจ พึงทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน						
6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย						
พิจารณาจาก						
6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม						
6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย						

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
6.3 ขึ้นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย						
6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์						
7. ความสนใจใฝ่รู้						
พิจารณาจาก						
7.1 นักเรียนให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ						
7.2 นักเรียนรู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์						
7.3 นักเรียนมีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียน						
7.4 นักเรียนมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง						

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับ จุดหมายของหลักสูตร พิจารณาจาก 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการ อย่างชัดเจนสอดคล้องกับจุดหมาย ของหลักสูตร 1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็น ระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การบริหาร 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มี ประสิทธิภาพ 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม แผนเป็นระยะเพื่อการปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง						
						
						
						
2. การนำหลักสูตรไปใช้ พิจารณาจาก 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครู ผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ทัวถึง 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และ เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย 2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผน การสอนให้สอดคล้องกับสภาพของ ชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน						
						
						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ						
3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ						
พิจารณาจาก						
3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบ การเรียนการสอน						
3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่ หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น						
3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัด นิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด						
4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ						
พิจารณาจาก						
4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้าน						
4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัด และความสนใจ						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร						
4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา						
5. การจัดและพัฒนาบุคลากร						
พิจารณาจาก						
5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน						
5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์						
5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อการดูงาน และเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ						
5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้						
6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน						
พิจารณาจาก						
6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู						
6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน						
6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ถูกต้องตามระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน						
7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน						
พิจารณาจาก						
7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่						
7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ						
7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรม						
7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน						

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
8. การจัดและบริหารสื่อการเรียนการสอน						
พิจารณาจาก						
8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน						
8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสมมีสื่อเพียงพอในการให้บริการ						
8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้						
8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. การบริหารงานธุรการ						
พิจารณาจาก						
1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้านสารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุ ชัดเจน ตรวจสอบได้						
1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบ งาน ขอบข่ายความ รับผิดชอบ						
1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนา งานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ						
1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวาง ระบบและแผนการดำเนินงาน						
2. การดำเนินงานธุรการ						
พิจารณาจาก						
2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและ จัดเก็บเป็นสัดส่วนเหมาะสม						
2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่าง ถูกต้องเหมาะสม เพื่อประโยชน์ใน การบริหารโรงเรียน						
2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัย ใหม่มาช่วยปฏิบัติงานให้เกิด ประสิทธิภาพ						
2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเสมอภาค						

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
3. การบริหารงานปกครอง						
พิจารณาจาก						
3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน						
3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน						
3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ						
3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน						
4. ผลการดำเนินการปกครอง						
พิจารณาจาก						
4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน						
4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน						
4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อยปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน						
4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน						

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
5. การบริหารงานบริการ						
พิจารณาจาก						
5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่าย ความรับผิดชอบชัดเจน						
5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่ วางไว้ตรวจสอบได้						
5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนา งานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ						
5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวาง ระบบและแผนการดำเนินงาน						
6. การให้บริการด้านสวัสดิการ						
พิจารณาจาก						
6.1 มีระบบการให้บริการด้านสวัสดิการ แก่นักเรียนและบุคลากร ชัดเจน และตรวจสอบได้						
6.2 การให้บริการด้านสวัสดิการเพียง พอกับความต้องการ						
6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความ สะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ						
6.4 การติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนา งานบริการ ปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. นักเรียน						
พิจารณาจาก						
1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน						
1.2 เจตคติที่ดีของนักเรียนต่อโรงเรียนครู เพื่อน						
1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ						
1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง						
2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน						
พิจารณาจาก						
2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่รับผิดชอบ						
2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ						
2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน						
2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง						

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
3. อาคารสถานที่						
พิจารณาจาก						
3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ						
3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า						
3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ						
3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน						
4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม						
พิจารณาจาก						
4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนสะอาด ร่มรื่นเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน						
4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนวยประโยชน์และ ใช้การได้ดี						
4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างบรรยากาศ						
4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ						

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ พิจารณาจาก 5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้บริการแก่ครู-อาจารย์ และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน 5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน 5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก 5.4 มีการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ						
						
						
						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน พิจารณาจาก 1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและอาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง 1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่างราบรื่น 1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ 1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของสถานศึกษา						
2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน พิจารณาจาก 2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และการบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน 2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน 2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า		 				

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควรอย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควรอย่างยิ่ง (1)	
2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา						
3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน						
พิจารณาจาก						
3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน						
3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ						
3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา						
4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน						
พิจารณาจาก						
4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ผลงานของโรงเรียนชัดเจน						
4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์						
4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง						

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน (ต่อ)

เกณฑ์	ระดับสภาพที่ควรจะเป็น					ข้อเสนอแนะ
	สมควร อย่างยิ่ง (5)	สมควร (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่สมควร (2)	ไม่สมควร อย่างยิ่ง (1)	
4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุง การดำเนินงานเป็นระยะ						
4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบ						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

คู่มือประกอบการประเมิน

คำชี้แจง

① **แบบประเมิน** แบ่งเป็น 5 ตอน แต่ละตอนเป็นเกณฑ์ตามขอบข่ายการประเมิน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ งานด้าน วิชาการ งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะของ นักเรียนที่สถานศึกษาต้องการ เช่น การมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ การมีสุขภาพ พลานามัยที่ดี การมีกิริยามารยาทที่ดี การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การเป็น ผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการ นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการจัดการ การควบคุม การ อำนาจการ เพื่อให้การดำเนินงานในด้านการบริหารงานภายในสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อ ความสามารถทางด้านวิชาการของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ หมายถึง การบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การนำแผนงานไปปฏิบัติ การควบคุมและการกำกับ ดูแลเกี่ยวกับงานธุรการ ปกครอง และบริการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลให้การ จัดการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จ เช่น ตัวนัก เรียน บุคลากรในสถานศึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และ แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน หมายถึง การทำกิจกรรม ร่วมกันทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนาความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และรับ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันรวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อกัน

② **การประเมิน** ให้ผู้ประเมินดูรายการประเมินแต่ละรายข้อ แล้วพิจารณาว่าโรงเรียนที่ ประเมินปฏิบัติกิจกรรมในระดับใด ตั้งแต่ 1 - 4 โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดให้แต่ละข้อ ความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน ซึ่ง

- 1 หมายถึง มีผลการดำเนินงาน/ผลปรากฏชัดเจนตามรายข้อย่อย 1 ข้อ
- 2 หมายถึง มีผลการดำเนินงาน/ผลปรากฏชัดเจนตามรายข้อย่อย 2 ข้อ
- 3 หมายถึง มีผลการดำเนินงาน/ผลปรากฏชัดเจนตามรายข้อย่อย 3 ข้อ
- 4 หมายถึง มีผลการดำเนินงาน/ผลปรากฏชัดเจนตามรายข้อย่อยทุกข้อ

③ แหล่งข้อมูล/วิธีการประเมิน การประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลระดับประถมศึกษา อาศัยแหล่งข้อมูลและวิธีประเมินโดยการตรวจสอบหลักฐาน เช่น แผนปฏิบัติงาน ประจำปี บันทึกการประชุม สื่อวัสดุอุปกรณ์ แผนการสอน สถานที่จัดกิจกรรม สอบถามข้อมูลจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ตามรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินที่ปรากฏในคู่มือนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์

1. ความรู้ความสามารถด้านวิชาการ

พิจารณาจาก

- 1.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยจาก ป.1 - ป.6 ของนักเรียน
ทุกกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 2.50
- 1.2 นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันด้านวิชาการ
จากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 3 ปี
- 1.3 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงาน
ต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสูงกว่า
ค่าเฉลี่ย
- 1.4 นักเรียนส่วนใหญ่สามารถคิดและแก้ปัญหาได้
เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

2. สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย

พิจารณาจาก

- 2.1 สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี
- 2.2 นักเรียนปลอดจากสิ่งเสพติดทั้งปวงทั้งปวง
100 %
- 2.3 นักเรียนแต่ละระดับชั้นมีน้ำหนัก ส่วนสูง และ
สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์กองอนามัย
- 2.4 มีสุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ และ
แสดงออกได้เหมาะสมกับวัย

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

3. มีความสุภาพกิริยามารยาทเรียบร้อย มีความ มัธยัสถ์ รู้จักประหยัดอดออม

พิจารณาจาก

- 3.1 นักเรียนมากกว่า 80 % แสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป และเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 3.2 มีนักเรียนได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดและแข่งขัน ผู้มีมารยาทดีจากภายนอกโรงเรียนต่อเนื่อง 3 ปี
- 3.3 นักเรียนรู้จักใช้ สิ่งของและทรัพย์สินอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- 3.4 นักเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และเสียสละ ต่อส่วนรวม

พิจารณาจาก

- 4.1 มีนักเรียนที่ถูกลงโทษจากสาเหตุ การมาสาย การไม่ส่งการบ้าน จำนวนไม่เกินร้อยละ 5 ของนักเรียนทั้งหมด ในแต่ละวัน
- 4.2 นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนด้วยความเต็มใจ
- 4.3 นักเรียนมีความรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ได้สมวัย
- 4.4 นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่น รอบคอบ และถูกต้อง

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

5. การเป็นผู้มีความเป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พิจารณาจาก

- 5.1 นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ
- 5.2 นักเรียนทุกคนมีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 5.3 นักเรียนทุกคนเคารพสิทธิส่วนบุคคล ส่วนรวม และกฎระเบียบของสังคม
- 5.4 นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือ ร่วมใจ พึงทักษ์ประโยชน์ของสาธารณชน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสมทุกข้อ

6. ความสามารถในการดำรงชีวิต เห็นคุณค่า อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

พิจารณาจาก

- 6.1 ปฏิบัติตนในการอนุรักษ์ ปกป้องสิ่งแวดล้อม
- 6.2 เห็นคุณค่าความเป็นไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย
- 6.3 ชื่นชมในเกียรติภูมิปัญญาคนไทย
- 6.4 นำความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสมทุกข้อ

7. ความสนใจใฝ่รู้

พิจารณาจาก

- 7.1 นักเรียนให้ความสนใจในการจัดนิทรรศการ การร่วมงานทางวิชาการ การจัดตั้งชมรมวิชาการ เพื่อซ่อมและเสริมวิชาการ
- 7.2 นักเรียนรู้จักนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
- 7.3 นักเรียนมีความมุ่งมั่น สนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียน
- 7.4 มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชน ประเทศ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสม 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อมีการแสดงออกอย่างเหมาะสมทุกข้อ

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ

1. การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างชัดเจน สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร
- 1.2 ดำเนินการบริหารงานอย่างเป็นระบบ เน้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหาร
- 1.3 มีระบบการควบคุมงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ
- 1.4 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเป็นระยะเพื่อเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

2. การนำหลักสูตรไปใช้

พิจารณาจาก

- 2.1 มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลกับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทั่วถึง
- 2.2 มีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม พอเพียง และปลอดภัย
- 2.3 มีการวิเคราะห์หลักสูตรและวางแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน
- 2.4 ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนางานวิชาการตามความสามารถ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

3. การส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 3.1 ส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 3.2 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์จัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอน
- 3.3 ส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น
- 3.4 โรงเรียนจัดให้มีศูนย์บริการทางวิชาการ เช่น จัดนิทรรศการวิชาการ บริการห้องสมุด

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

4. การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน
- 4.2 มีกิจกรรม/ชุมนุมหลากหลายให้นักเรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ
- 4.3 นักเรียนได้รับความรู้และมีความสุขจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 4.4 มีเทคนิคการสอนหลากหลายโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ครู เป็นเพียงที่ปรึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

5. การจัดและพัฒนาบุคลากร

พิจารณาจาก

- 5.1 การจัดบุคลากรตรงกับความรู้และประสบการณ์ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษรและติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- 5.3 ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อ การดูงาน และการเข้ารับการอบรมทางวิชาการให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 5.4 การวางแผนงาน/โครงการมุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับปัญหาและความจำเป็น และปฏิบัติได้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

6. การวัดผลและประเมินผลการเรียน

พิจารณาจาก

- 6.1 ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลายและการสะสมผลงานของนักเรียนในการประเมินผลการเรียน
- 6.2 ใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนและปรับปรุงการสอนของครู
- 6.3 จัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- 6.4 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนถูกต้องตามระเบียบและหลักการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

7. ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

- 7.1 การใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนและชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างเต็มที่
- 7.2 การจัดสภาพชั้นเรียนและบริเวณเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้ และนันทนาการ
- 7.3 มีสถานที่และอุปกรณ์ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมได้
- 7.4 สร้างบรรยากาศทางวิชาการมีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดได้ผลดีทุกข้อ

8. การจัดและบริหารสื่อการเรียนการสอน

พิจารณาจาก

- 8.1 มีแผนการสร้าง/จัดซื้อ/จัดหาสื่อการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้สอน
- 8.2 มีแหล่งบริการหรือศูนย์สื่อการสอนที่เหมาะสม มีสื่อเพียงพอในการให้บริการ
- 8.3 การให้บริการสื่อมีความสะดวกรวดเร็วและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
- 8.4 การผลิตสื่อเน้นการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้หรือนำวัสดุเหลือใช้ / เศษวัสดุมาประยุกต์

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ

1. การบริหารงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 1.1 มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานธุรการ ด้าน
สารบรรณ การเงินการบัญชี และพัสดุ ชัดเจน
ตรวจสอบได้
- 1.2 การบริหารงานเป็นไปตามระบบงาน ขอบข่าย
ความรับผิดชอบ
- 1.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่าง
ต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 1.4 ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการวางระบบและ
แผนการดำเนินงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

2. การดำเนินงานธุรการ

พิจารณาจาก

- 2.1 จัดระบบปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันและจัดเก็บเป็น
สัดส่วนเหมาะสม
- 2.2 จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศอย่างถูกต้อง
เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารโรงเรียน
- 2.3 นำเอาเครื่องมือและอุปกรณ์สมัยใหม่มาช่วย
ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ
- 2.4 การให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็วและเสมอภาค

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดีทุกข้อ

3. การบริหารงานปกครอง

พิจารณาจาก

- 3.1 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมและพัฒนา
จริยธรรมและคุณธรรมของนักเรียน
- 3.2 มีแผนงาน/โครงการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม
ที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
- 3.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
สม่ำเสมอ
- 3.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มี
ส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ
ได้ผลดีทุกข้อ

4. ผลการดำเนินการปกครอง

พิจารณาจาก

- 4.1 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครูและระบบการปกครองในโรงเรียน
- 4.2 ชุมชนยอมรับและชื่นชมต่อพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน
- 4.3 นักเรียนส่วนมากแต่งกายเรียบร้อย ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
- 4.4 มีการใช้ข้อมูลความประพฤติของนักเรียนมาพัฒนางาน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

5. การบริหารงานบริการ

พิจารณาจาก

- 5.1 การวางระบบงานบริการ ขอบข่ายความรับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 การดำเนินงานเป็นไปตามระบบที่วางไว้ตรวจสอบได้
- 5.3 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
- 5.4 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (ครู นักเรียน ผู้ปกครอง) มีส่วนร่วมในการวางระบบและแผนการดำเนินงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

6. การให้บริการด้านสวัสดิการ

พิจารณาจาก

- 6.1 มีระบบการให้บริการด้านสวัสดิการแก่นักเรียนและบุคลากรชัดเจนและตรวจสอบได้
- 6.2 การให้บริการด้านสวัสดิการเพียงพอกับความต้องการ
- 6.3 คุณภาพของการบริการ เช่น ความสะอาด ความปลอดภัย ความสม่ำเสมอ
- 6.4 มีการติดตามประเมินผลเพื่อพัฒนางานบริการและปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา

1. นักเรียน

พิจารณาจาก

- 1.1 ความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะสนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอของนักเรียน
- 1.2 มีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน ครู เพื่อน
- 1.3 มีสุขภาพที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- 1.4 ความกล้าแสดงออกและการมีวินัยในตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

2. ครูและบุคลากรในโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 2.2 มีความรักศรัทธาในอาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับ
- 2.3 ความร่วมมือร่วมใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียน
- 2.4 มีความกระตือรือร้นในการพัฒนางานในหน้าที่ของตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

3. อาคารสถานที่

พิจารณาจาก

- 3.1 ความปลอดภัยของตัวอาคารและรอบบริเวณ
- 3.2 การใช้สอยประโยชน์ตัวอาคารและรอบบริเวณอย่างคุ้มค่า
- 3.3 การตกแต่งและรักษาความสะอาดของอาคารและรอบบริเวณให้สวยงามและเป็นระเบียบ
- 3.4 ความเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ ได้ผลดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ ได้ผลดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ ได้ผลดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการ ได้ผลดีทุกข้อ

4. การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม

พิจารณาจาก

- 4.1 จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก
ห้องเรียนสะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้
และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
- 4.2 จัดห้องปฏิบัติการและห้องพิเศษต่างๆ อำนาจ
ประโยชน์และใช้ได้ดี
- 4.3 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้าง
บรรยากาศ
- 4.4 จัดสถานที่พักผ่อนและนันทนาการเพียงพอ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดได้ดี 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดได้ดี 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดได้ดี 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดได้ดีทุกข้อ

5. แหล่งข้อมูลทางวิชาการ

พิจารณาจาก

- 5.1 มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อให้
บริการแก่ครู-อาจารย์ และมีผู้รับผิดชอบชัดเจน
- 5.2 จัดหาและรวบรวมสื่อใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมการ
เรียนการสอน
- 5.3 มีห้องสมุดที่มีหนังสือและข้อมูลสารสนเทศที่
เหมาะกับวัยและการเรียนรู้ของเด็ก
- 5.4 มีการติดตามการใช้แหล่งข้อมูล และบำรุงรักษา
อย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

1. สถานศึกษาให้ความรู้และบริการแก่ชุมชน

พิจารณาจาก

- 1.1 มีแผนงาน/โครงการให้บริการทางวิชาการและ
อาชีพแก่ชุมชนและบริเวณใกล้เคียง
- 1.2 ความช่วยเหลือและการประสานงานเป็นไปอย่าง
ราบรื่น
- 1.3 มีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
ตามเทศกาลหรือวาระต่างๆ
- 1.4 ชุมชนยอมรับการให้ความรู้ และการบริการของ
สถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

2. โรงเรียนได้รับความรู้และบริการจากชุมชน

พิจารณาจาก

- 2.1 มีแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนด้านความรู้และบริการจากแหล่งวิทยาการ/บุคลากรในชุมชน
- 2.2 ชุมชนยอมรับและเต็มใจให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษา เช่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 2.3 นำความรู้และบริการที่ได้รับจากชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า
- 2.4 โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดการศึกษาและแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

3. เจตคติที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

พิจารณาจาก

- 3.1 การปกป้องชื่อเสียงและกล่าวขวัญถึงกันและกันในทางที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 3.2 การเต็มใจให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมซึ่งกันและกัน
- 3.3 มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ
- 3.4 ความสนใจของชุมชนที่จะร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 1 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 2 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจน 3 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อผลปรากฏชัดเจนทุกข้อ

4. การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียน

พิจารณาจาก

- 4.1 มีแผนงาน/โครงการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานผลงานของโรงเรียนชัดเจน
- 4.2 ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีส่วนร่วมในงานประชาสัมพันธ์
- 4.3 กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- 4.4 มีการติดตามประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานเป็นระยะ
- 4.5 มียุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 2 ข้อ
- 2 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 3 ข้อ
- 3 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดี 4 ข้อ
- 4 คะแนน เมื่อจัดและดำเนินการได้ผลดีทุกข้อ

การหาความเชื่อมั่น

การหาความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน

โรงเรียนที่ประเมิน	ผู้ประเมินคนที่ 1	X ²	ผู้ประเมินคนที่ 2	Y ²	XY
1	109	11881	105	11025	11445
2	91	8281	95	9025	8645
3	98	9604	95	9025	9310
4	96	9216	97	9409	9312
5	71	5041	85	7225	6035
6	95	9025	97	9409	9215
7	81	6561	88	7744	7128
8	85	7225	99	9801	8415
9	76	5776	85	7225	6460
10	81	6561	79	6241	6399
11	106	11236	98	9604	10388
12	87	7569	88	7744	7656
13	97	9409	95	9025	9215
14	97	9409	86	7396	8342
15	83	6889	81	6561	6723
16	86	7396	87	7569	7482
17	94	8836	90	8100	8460
18	82	6724	84	7056	6888
19	88	7744	86	7396	7568
20	96	9216	97	9409	9312

$$\Sigma X = 1799 \quad \Sigma Y = 1817$$

$$\Sigma X^2 = 163599 \quad \Sigma Y^2 = 165989$$

$$\Sigma XY = 164398$$

ความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน

$$r = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{(N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2) (N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2)}}$$

$$= \frac{19177}{\sqrt{650775489}} = 0.75$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินเท่ากับ .75

คะแนนที่ได้จากการประเมินเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

ร.ร. ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ΣX_i	ΣX_i^2	S_i^2
1.1	3	2	2	3	3	3	4	2	3	4	4	4	4	4	3	2	4	4	4	3	65	223	0.62
1.2	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	4	2	1	3	68	250	0.99
1.3	4	2	2	3	3	3	2	2	1	4	3	3	3	4	3	2	4	2	3	3	56	170	0.69
1.4	4	3	3	3	4	4	4	2	1	3	3	4	2	3	4	2	3	4	2	3	61	201	0.79
1.5	4	3	3	3	4	4	2	2	2	3	4	3	4	3	4	2	4	2	3	2	61	199	0.68
1.6	4	2	3	3	1	4	4	2	2	3	4	2	4	4	4	4	3	2	2	3	60	198	0.95
1.7	3	3	2	3	4	3	3	4	2	4	4	4	4	4	2	2	1	3	3	4	62	208	0.83
2.1	4	2	4	3	4	3	3	2	1	2	1	4	2	4	2	3	3	1	2	3	53	161	1.08
2.2	3	2	4	3	3	3	2	4	2	3	4	3	4	4	4	4	2	3	4	4	65	223	0.62
2.3	4	4	4	4	2	4	2	3	4	1	3	4	3	3	2	3	4	3	4	4	65	227	0.83
2.4	3	2	4	3	4	4	2	3	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	2	4	69	251	0.68
2.5	3	4	4	3	2	3	3	4	2	2	4	3	4	3	4	3	3	4	2	4	64	216	0.59
2.6	4	4	4	3	1	3	2	4	2	2	4	2	4	2	3	2	4	2	4	2	58	188	1.04
2.7	4	4	4	4	4	3	3	4	3	4	4	2	4	4	2	2	3	3	3	4	68	242	0.57
2.8	4	2	3	3	4	4	2	2	3	4	3	4	2	2	4	4	2	2	1	2	57	181	0.98
3.1	4	4	3	3	1	2	2	3	3	4	1	1	1	2	3	4	2	4	2	4	53	165	1.29
3.2	4	4	3	4	2	2	3	2	4	4	3	2	2	4	2	3	1	2	2	2	55	169	0.93
3.3	4	4	3	3	2	3	3	4	2	4	4	2	2	4	2	3	2	1	4	2	58	186	0.94
3.4	3	3	2	4	2	3	2	3	2	2	4	4	4	2	1	4	4	2	3	1	55	171	1.04
3.5	4	4	2	3	3	3	2	4	2	2	4	3	4	3	4	2	4	2	3	4	62	206	0.73
3.6	1	3	3	3	1	3	2	2	4	2	4	1	4	3	2	2	4	2	2	2	50	144	1.00
4.1	4	3	3	3	1	2	4	2	2	1	3	1	2	1	2	4	3	4	3	4	52	158	1.20
4.2	4	3	4	3	1	3	2	2	4	2	4	4	4	4	2	3	1	4	4	4	62	214	1.15
4.3	4	2	3	3	1	4	3	2	4	3	4	3	4	3	2	4	4	4	4	4	65	227	0.83
4.4	4	3	4	4	1	2	2	3	3	1	4	1	3	3	2	3	4	3	4	3	57	183	1.08
4.5	4	2	3	4	1	3	2	2	3	1	4	3	2	3	2	4	4	2	3	4	56	176	1.01
5.1	3	4	4	3	1	4	2	3	2	2	4	4	4	4	4	2	4	3	4	4	65	229	0.93
5.2	3	4	4	2	2	3	4	2	2	3	2	2	2	3	2	4	2	3	4	4	57	177	0.77
5.3	4	4	4	3	2	2	3	4	2	2	4	4	4	3	4	2	3	2	4	4	64	220	0.80
5.4	4	3	3	3	3	4	3	3	1	3	4	2	3	3	2	1	4	3	2	2	56	172	0.80
X	109	91	98	96	71	95	81	85	76	81	106	87	97	97	83	86	94	82	88	96	1799	163599	26.43
X²	11881	8281	9604	9216	5041	9025	6561	7225	5776	6561	11236	7569	9409	9409	6889	7396	8836	6724	7744	9216	163599		

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

$$S_t^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

$$\text{แทนค่า } S_t^2 = \frac{20 \times 163599 - (1799)^2}{20 \times 19}$$

$$= \frac{3271980 - 3236401}{380}$$

$$S_t^2 = 93.63$$

$$\Sigma S_i^2 = 26.43$$

$$\text{จากสูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_t^2} \right]$$

$$\text{แทนค่า } = \frac{30}{29} \left[1 - \frac{26.43}{93.63} \right]$$

$$\alpha = 0.74$$

ดังนั้น ความเชื่อมั่นของแบบประเมินมีค่าเท่ากับ .74

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาสร้างแบบประเมิน เพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัล
ระดับประถมศึกษา**

1. ผศ.ดร.มนวิภา	อนันตะเศรษฐกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. นางจิตรียา	ไชยศรีพรหม	นักวิชาการสอบ กรมวิชาการ
3. ดร. ศรีสมร	พุ่มสะอาด	นักวิชาการศึกษา กรมวิชาการ
4. ดร.บุญชู	ชลัยเจียร	นักวิชาการสอบ กรมวิชาการ
5. นางสาวไพรวลัย	พิทักษ์สาส์	นักวิชาการสอบ กรมวิชาการ
6. ผศ. ฐิระ	ประवालพฤษ	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
7. ว่าที่ร้อยตรีสมปอง	สง่าแสง	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
8. นางพงษ์จันทร์	อยู่เป็นสุข	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
9. นางสาวรัตนา	ดวงแก้ว	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
10. ดร.สมบัติ	ศรีทองอินทร์	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
11. นางนงลักษณ์	ศรีสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
12. ดร.วันทยา	วงศ์ศิลปกรมย์	นักวิชาการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
13. นายวีระ	พลอยครบุรี	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
14. นางสมศรี	บุญเกิด	โรงเรียนสุเหร่าศาลาลอย
15. นางอุดมศิลป์	ศรีสมบูรณ์	โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
16. อาจารย์อารีย์	พึงพิศ	โรงเรียนวัดพิชัยญาติ
17. นายพิชิต	เย็นทรวง	โรงเรียนวัดบางโพโสมาวาส

รายชื่อผู้ประเมินโรงเรียน

1. นายธัญญา	เรืองแก้ว	นักวิชาการสอบ	กรมวิชาการ
2. นางสาวเพ็ญภา	สำเลิศรัมย์	ผู้วิจัย	

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวเพ็ญนภา	สำเลิศรัมย์
เกิดวันที่	9 กุมภาพันธ์	2512
สถานที่เกิด	อำเภอลำปลายมาศ	จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	105 / 476 ซอย 7ก/2 ถนนกรุงเทพกรีฑา แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10250	
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการสอบ 5	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300	
ประวัติการศึกษา		
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย (คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์)	
	จากโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์	
พ.ศ. 2534	กศ.บ. วิชาเอกการวัดผลการศึกษา	
	จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	
พ.ศ. 2541	กศ.ม. วิชาเอกการวัดผลการศึกษา	
	จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	

การสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษาเข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
เพ็ญนภา ลำเลิศรัมย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2541

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินเพื่อคัดเลือกสถานศึกษา
เข้ารับรางวัลระดับประถมศึกษาและหาเกณฑ์ในการประเมินโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

ในการสร้างแบบประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินครอบคลุม 5 ด้าน คือ ด้าน
คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ด้านความ
พร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา และด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยใน
การใช้เทคนิคเดลฟาย ในรอบแรกใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับประเด็นที่จะประเมินและ
ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะประเมิน ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน เสนอข้อความที่ควรจะนำมา
ใช้เป็นเกณฑ์ในการสร้างแบบประเมิน แล้วผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่าให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ระดับคะแนนต่อข้อความอีก 3 รอบ ปรากฏผลในรอบสุดท้าย
ได้ข้อความที่จะใช้ในการประเมินทั้งหมด 30 ข้อใหญ่ 121 ข้อย่อย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 7 หัวข้อใหญ่ 28 ข้อย่อย
พิจารณาเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านวิชาการ สุขภาพและสมรรถภาพทางกาย กิริยามารยาท
ความมั่งคั่ง รู้จักประหยัดและอดออม ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ เสียสละต่อส่วนรวม ความ
เป็นประชาธิปไตยตามระบอบการปกครองอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เห็นคุณค่าของการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิใจในความเป็นไทย และความสนใจใฝ่รู้

ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ ประกอบด้วย 8 ข้อใหญ่ 32 ข้อย่อย พิจารณาเกี่ยวกับ
การบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริม
กิจกรรมทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ การจัดและพัฒนา
บุคลากร การวัดผลและประเมินผลการเรียน ความพร้อมในด้านการจัดบรรยากาศการเรียน
การสอน การจัดและบริการสื่อการเรียนการสอน

ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ ประกอบด้วย 6 ข้อใหญ่ 24 ข้อย่อย
พิจารณาเกี่ยวกับ การบริหารงานธุรการ การดำเนินงานธุรการ การบริหารงานปกครอง ผลการ
ดำเนินการปกครอง การบริหารงานบริการ และการให้บริการด้านสวัสดิการ

ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 5 ข้อใหญ่ 20 ข้อย่อย
พิจารณาเกี่ยวกับความพร้อมของนักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน อาคารสถานที่ การจัด
บรรยากาศสิ่งแวดล้อม และแหล่งข้อมูลทางวิชาการ

ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประกอบด้วย 4 ข้อใหญ่
17 ข้อย่อย พิจารณาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในด้านการแก้ปัญหา หรือการพัฒนา
ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การให้และรับการถ่ายทอดความรู้ให้แก่กัน รวมถึงการมี
เจตคติที่ดีต่อกัน

สำหรับการหาเกณฑ์ในการประเมิน ผู้วิจัยนำคู่มือประกอบการประเมินที่ได้รับการปรับปรุง
แก้ไขแล้ว โดยแต่ละข้อของแบบประเมินจะให้ระดับคะแนนไว้ 4 ระดับ คือ 1 , 2 , 3 และ 4 ให้
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตัดสินในแต่ละข้อว่าโรงเรียนควรผ่านระดับคะแนนใดจึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์
ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระดับผ่านเกณฑ์แต่ละข้อจะใช้ระดับคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญ

เห็นพ้องกันมากที่สุดโดยไม่ต้องไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้เชี่ยวชาญ ส่วนเกณฑ์ของแต่ละด้าน
หาจากค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อนั้น ซึ่งผลการหาเกณฑ์การประเมินได้ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์	เกณฑ์ผ่านเท่ากับ 3.29
ด้านที่ 2 งานด้านวิชาการ	เกณฑ์ผ่านเท่ากับ 3.63
ด้านที่ 3 งานด้านธุรการ ปกครอง และบริการ	เกณฑ์ผ่านเท่ากับ 3.00
ด้านที่ 4 ความพร้อมด้านปัจจัยการจัดการศึกษา	เกณฑ์ผ่านเท่ากับ 3.60
ด้านที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน	เกณฑ์ผ่านเท่ากับ 3.50

เมื่อนำแบบประเมินไปทดลองใช้ประเมินโรงเรียนจำนวน 20 โรงเรียน โดยใช้ผู้ประเมิน
จำนวน 2 คน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเท่ากับ .74 และค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน
เท่ากับ .75

A DEVELOPMENT OF AN EVALUATION FORM FOR SELECTING
SCHOOLS FOR THE PRIMARY SCHOOLS AWARDS

AN ABSTRACT
BY
PENNAPA SAMLERTRAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
May 1998

The objective of this research was to construct an evaluation form to evaluate schools to receiving His Royal Highness Prizes for primary education, by using Delphi technique.

The evaluation form covered five aspects namely, the qualities of students; the academic affairs; the administrative, student affairs and services; the educational resources; and the relationship between school and the community. Seventeen experts were used to recommend items to be constructed, open - form questionnaire after that the researcher developed rating scale questionnaire and submitted to the experts for review 3 times. The final results were developed in an evaluation form containing 121 items, classified into 30 groups of items. which can be summarized as follows :

Aspects 1 : the qualities of students : containing 28 item classified into 7 groups of items, the students' knowledge and ability, health and physical fitness, manners, thrift, frugality and economy, responsibility, awareness of duty, sacrifice to the community, democratic spirit under a constitutional monarch, appreciation of and preserve the natural environment and culture, patriotic pride and desire to learn.

Aspects 2 : academic affairs : containing 32 item classified into 8 groups of items, considering the academic administration in response to the objectives of the curriculum, the curriculum implementation, encouragement of learning activities, the development of learning and teaching effectiveness, the personal recruitment and development; the student assessment; the availability of suitable environment for learning and teaching; organization and management of teaching and learning, materials.

Aspects 3 : administrative student affairs and services : containing 24 item, classified into 6 groups of items, considering management and operation of school business, the operation of administration, the results of administration and management and availability of benefits.

Aspects 4 : the educational resources : containing 20 item classified into 5 groups of items, considering the students, teachers and personnel of the school, the school buildings, organization of learning environment and sources of technical information.

Aspects 5 : relationship between school and the community : containing 17 item classified into 4 groups of items, considering item classified into group considering the conduct of communal activities in terms of problem solving or mutual development of the school and the community, exchange of knowledge and mutual goodwill.

In setting the level of passing points, the experts were asked to set the guideline for school evaluation of which each item being judged into 4 levels, namely 1, 2, 3 and 4. The passing point for each item was gauged from what the majority of experts agreed on, with no less than half of the experts agreed on each item. The “standard criterion” for each aspect was obtained from averaging the passing point for each, which resulted as follows :

First aspect : desired qualities of student : passing point equivalent to 3.29 .

Second aspect : academic affairs : passing point equivalent to 3.63 .

Third aspect : administrative student affairs and services : passing point equivalent to 3.00 .

Fourth aspect : the educational resources : passing point equivalent to 3.60 .

Fifth aspect : relationship between school and the community : passing point equivalent to 3.50 .

The evaluation form was tried out in 20 schools, by two evaluators, the reliability of the evaluation form was .74 and the reliability of the evaluators was .75 .